

Codul Justitiei Militare al Romaniei din 20 martie 1937

CARTEA I: Instanțele militare

Titlul I: Organizarea instanțelor militare in timp de pace si in caz de mobilizare Armata de uscat si aviatia

CAPITOLUL I: Dispozitii generale

Instanțele militare

Art. 1

Instanțele penale militare sunt urmatoarele:

1. Tribunalele Militare.
2. Curtea Militara de Casare si Justitie.

Aceste instante functioneaza in conformitate cu dispozitiunile acestui cod.

▶(la data 15-dec-1950 Art. 1 din cartea I, titlul I, capitolul I modificat de Art. 1, punctul 1. din Decretul 262/1950)

▶(la data 15-dec-1950 cartea I, titlul I, capitolul II abrogat de Art. 2 din Decretul 262/1950)

CAPITOLUL III: Tribunalele militare

Art. 8

La resedinta fiecarei Regiuni Militare functioneaza un tribunal militar, cu una sau mai multe sectii.

Se vor putea infiinta tribunale militare la resedinta oricarui Comandament unde nevoia va cere.

Tribunalele Militare se infiinteaza prin Decret, in care se vor fixa si circumscriptiile jurisdictionale.

Infiintarea unei a doua sau mai multor sectii se face prin Decizie Ministeriala.

Tribunalele Militare pot judeca la sediile lor, la sediul unitatii din care face parte inculpatul sau la locul comiterii infractiunii.

▶(la data 15-dec-1950 Art. 8 din cartea I, titlul I, capitolul III modificat de Art. 1, punctul 1. din Decretul 262/1950)

Art. 9

Tribunalul militar pentru judecarea crimelor se compune din: Presedinte: un ofiter superior sau general magistrat; Patru judecatori: unul ofiter magistrat, iar ceilalti trei ofiteri combatanti, toti avand cel putin gradul de capitan. Tribunalul militar pentru judecarea delictelor si contraventiunilor se compune din: Presedinte: un ofiter superior sau general magistrat; Doi judecatori: capitani sau maiori combatanti. Presedintele titular al tribunalului poate delega, in caz de lipsa sau impiedecare, un ofiter superior magistrat, care sa prezideze completul de judecata, dintre judecatorii de sedinta sau judecatorii de instructie. Se vor putea forma, in cadrul aceleasi instante, dupa trebuintele serviciului, mai multe complete, care sa judece in aceeasi zi, concomitent sau succesiv. Tribunalul Militar cu aceasta, compunere judeca toti infractorii militari activi, pana la gradul de capitan inclusiv, pe asimilatii lor activi si pe toti nemilitarii justitabili de Tribunalele militare, oricare ar fi gradul pe care acestia il au in rezerva sau retragere la data judecarii. Cand tribunalul militar va avea mai multe sectiuni, cel mai vechi in grad dintre presedinti va purta titlul de prim presedinte. Primul presedinte va putea prezida ori care dintre sectiuni. Pentru judecarea recursurilor, tribunalul militar se compune din: Presedinte: un ofiter superior magistrat; Judecatori: doi ofiteri superiori sau capitani magistrati. In caz de evocarea fondului, compunerea va fi aceea aratata mai sus, pentru judecarea fondului. Pe langa fiecare tribunal militar, vor functiona:

- a) Un procuror militar sef, cu unul sau mai multi procurori. Cand tribunalul militar va avea mai multe sectiuni, cei mai vechi in grad procuror militar sef va purta titlul de prim-procuror militar;
- b) Unul sau mai multi judecatori de instructie militari;
- c) Unul sau mai multi grefieri, cu ajutoarele lor, secretari de parchet, arhivari si impiegatii necesari. La tribunalul militar din Capitala tarii, functiunile de prim-presedinte si prim-procuror militar vor fi indeplinite de ofiteri cu gradul de general magistrat sau colonel magistrat.

Art. 10

Ofiterii magistrati care intra in compunerea tribunalului sunt permanenti si se numesc dintre ofiterii magistrati, dupa cum urmeaza: Presedintele si judecatorii magistrati: prin decret. Ceilalti judecatori se numesc prin decizie data de comandantul circumscriptiunii, pe langa care functioneaza tribunalul militar. Ei sunt luati prin tragere la sorti de presedintele instantei, asistat de procuror, din tabelul ce se intocmeste de comandament la 1 Noembrie si 1 Mai al fiecarui an. Aceasta operatiune se constata, prin proces-verbal. In acest tabel, se trec ofiterii generali, superiori si capitani activi combatanti, inclusiv ofiterii de marina si aeronautica, pe grade si vechime, din circumscriptia jurisdictionala a tribunalului, tabel ce se va afisa la grefa tribunalului si care va intra in vigoare la datele aratate in alineatul precedent. Numirea judecatorilor nepermanenti se face pe 6 luni. In tabelul ce se intocmeste de comandament pe langa care functioneaza tribunalul militar din Capitala Tarii, se vor trece toti ofiterii generali din intreaga armata.

Art. 11

In caz de absenta, judecatorii magistrati ai tribunalului se inlocuiesc prin judecatori de instructie militari, desemnati de presedintele titular. In aceste cazuri, magistratii militari inlocuitori nu vor mai depune un nou jurament. Cand presedintele titular lipseste, atributiunile lui vor fi indeplinite de cel mai vechi ofiter superior magistrat, judecator de sedinta, iar in lipsa de un asemenea ofiter, de cel mai vechi ofiter magistrat judecator de instructie. Cand judecatorii combatanti lipseste, ei vor fi inlocuiti dupa procedura prevazuta la art. 10.

Art. 12

Judecatorii trebuie sa fie cel putin egali in grad si functiune cu inculpatul.

Art. 13

In caz de neajungere in circumscriptiune de ofiteri sau magistrati militari pentru compunerea unui complet de judecata, presedintele de tribunal va cere, prin Ministerul Apararii Nationale, ofiterii sau magistratii militari necesari.

Art. 14

In cazul cand inculpatul are gradul mai mare decat capitan, compunerea tribunalului militar aratata la art. 9, se modifica prin deciziunea generalului comandant al circumscriptiunii jurisdictionale, data prin ordin de zi, astfel ca presedintele sa fie cel putin in grad imediat superior inculpatului, iar judecatorii cel putin egali in grad cu inculpatul. Pentru judecarea generalilor compunerea tribunalului se va modifica prin decizia Ministerului Apararii Nationale.

Art. 15

Daca sunt mai multi inculpati de diferite grade, compunerea tribunalului va fi determinata dupa gradul celui mai mare.

Art. 16

Procurorul militar sef si procurorii functioneaza in mod permanent. Numirea procurorului militar sef se face prin decret, dupa propunerea Ministrului Apararii Nationale, dintre ofiterii superiori sau generalii magistrati. Procurorii se numesc cu aceleasi forme ca si procurorul militar sef, dintre ofiterii magistrati. Daca inculpatul are un grad mai mare decat procurorul militar titular, acest oficiu va fi indeplinit de un procuror militar special, numit prin decizie ministeriala, de preferinta dintre ofiterii magistrati. In cazul cand procurorul militar special nu e ofiter magistrat, el va fi asistat de procurorul titular.

Art. 17

Judecatorii de instructie militari functioneaza in mod permanent. Numirea lor se face prin decret, dupa propunerea ministrului apararii nationale, dintre ofiterii magistrati. In caz de lipsa a unui judecator de instructie militar, el este inlocuit cu un alt judecator de instructie militar, desemnat de presedintele tribunalului. Dispozitiunile ultimelor doua alineate din articolul precedent, se aplica si judecatorilor de instructie militari.

Art. 18

Grefierii si ajutorii de grefieri se numesc prin decizie ministeriala. Un regulament va statornici conditiunile ce trebuiesc intrunite pentru numirea functionarilor judecatoaresti si organizarea grefelor dela instantele militare.

Art. 19

Nimeni nu poate face parte dintr'un tribunal militar, sub orice titlu, daca nu este cetatean roman si daca nu are varsta de cel putin 25 ani impliniti. Ajutoarele de grefier trebuie sa aiba 23 ani impliniti.

Art. 20

Rudele si afinii, pana la gradul de unchiu si nepot inclusiv, nu pot lua parte la compunerea aceluiasi tribunal militar, ca judecatori, nici a indeplini functiunea de judecatori de instructie militari, procurori militari sau grefieri.

Art. 21

Nimeni nu poate lua parte ca judecator, nici a indeplini functiunea de judecator de instructie militar, intr'o cauza supusa tribunalului militar:

- a) Daca este ruda sau afin cu inculpatul in linie directa, sau colaterala, pana la gradul al 4-lea inclusiv, sau daca tine in casatorie pe sora sotiei uneia dintre aceste persoane, ori daca el, sotia, parintii, sau copiii sai sunt direct sau indirect interesati in proces;
- b) Daca a adus plangeri, sau daca a dat ordin a se face cercetari sau urmariri, ori a depus ca martor in cauza, sau a servit ca expert sau arbitru;
- c) Daca in curs de 5 ani, ce a precedat darea in judecata, a figurat ca parte intr'un proces al inculpatului, el, sotia, parintii, sau copiii sai;
- d) Daca a luat parte mai inainte, in aceeasi cauza, ca membru al unui tribunal militar, ca judecator de instructie militar, ca procuror militar, sau ca aparator;
- e) Daca a fost sau este tutore, curator sau consilier al inculpatului;
- f) Daca a dat sfaturi sau si-a exprimat parerea asupra cauzei care se judeca. Nu intra in cadrul acestui articol acei care s'au marginit a indeplini o simpla formalitate ierarhica, prin transmiterea actelor.

Art. 22

La intrarea in functiune, presedintele si judecatorii vor depune, in sedinta publica, juramantul, dupa formula urmatoare: "Jur de a fi credincios poporului, de a aplica legile Republicii Populare Romane si de a indeplini fara ura si fara partinire functiunea ce mi s'a incredintat". Acelasi juramant il vor depune procurorul militar sef, procurorii, judecatorii de instructie militari si grefierii cu ajutoarele lor, odata pentru totdeauna, la intrarea lor in functiune. Judecatorii din compunerea obisnuita a tribunalului, cand sunt inlocuiti provizoriu, pentru absente temporare, isi reiau, la intoarcere, de drept, functiunea lor, fara a mai depune alt juramant.

CAPITOLUL IV: Curtea Militara de Casare si Justitie

Art. 23

In Capitala Tarii functioneaza o Curte Militara de Casare si Justitie.

Art. 24

Curtea se compune din:

- a) Un presedinte magistrat militar;
- b) Patru consilieri magistrati militari.

Art. 25

Presedintele si consilierii sunt numiti prin decret, dupa propunerea Ministrului Apararii Nationale.

Art. 26

Presedintele este general magistrat, iar cei patru consilieri sunt coloneli magistrati.

Art. 27

Curtea Militara de Casare si Justitie judeca, in acest complet, toate recursurile impotriva sentintelor pronuntate de tribunalele militare.

Art. 28

Cand presedintele lipseste, el este inlocuit cu un alt general magistrat numit provizoriu de Ministerul Apararii Nationale, sau in lipsa cu cel mai vechiu colonel magistrat consilier.

Art. 29

Cand unul din consilieri lipseste, el este inlocuit de drept prin alt colonel magistrat, luat de pe tabelul intocmit de Ministerul Apararii Nationale, conform articolului urmator.

Art. 30

Ministerul Apararii Nationale intocmeste in fiecare an, in luna Noemvrie, un tabel, in care vor fi inscrisi in ordinea vechimei, generalii si colonelii din Capitala Tarii. Asemenea, intocmeste un tabel de generalii si coloneii magistrati.

Art. 31

Ministerul public de pe langa Curtea Militara de Casare si Justitie, se compune din:

- a) Un procuror militar general, cu gradul de general magistrat sau colonel magistrat;
- b) Unul sau mai multi procurori militari, cu gradul de ofiteri superiori magistrati. Numirea lor se face prin decret, dupa propunerea Ministrului Apararii Nationale.

Art. 32

Grefa Curtii Militare de Casare si Justitie se compune din:

- a) Un prim-grefier;
- b) Unul sau mai multi grefieri;
- c) Personalul inferior necesar Curtii, parchetului si grefei.

Art. 33

Primul-grefier si grefierii sunt admisi, potrivit regulamentului grefelor instantelor militare, dintre licentiati sau doctori in drept, iar personalul inferior, potrivit conditiunilor ce se vor stabili prin regulament.

Art. 34

Numirea primului grefier si a grefierilor se face prin decizie ministeriala dupa propunerea Inspectoratului General al Justitiei militare. In caz de lipsa de personal civil, primul grefier poate fi ofiter superior magistrat, iar grefierii ofiteri magistrati.

Art. 35

Articolele: 20, 21 si 22, ale acestui cod sunt aplicabile si la Curtea Militara de Casare si Justitie.

TITLUL II: Marina militara

CAPITOLUL I: Dispozitii generale

Instantele militare

Art. 36

Instantele penale militare in timp de pace si mobilizare, pentru marina sunt:

1. Tribunalele Militare.
2. Curtea Militara de Casare si Justitie.

▶(la data 15-dec-1950 Art. 36 din cartea I, titlul II, capitolul I modificat de Art. 1, punctul 1. din Decretul 262/1950)

▶(la data 15-dec-1950 cartea I, titlul II, capitolul II abrogat de Art. 2 din Decretul 262/1950)

▶(la data 15-dec-1950 cartea I, titlul II, capitolul III abrogat de Art. 2 din Decretul 262/1950)

CAPITOLUL IV: Tribunalele militare

Art. 49

Tribunalele militare pentru marina sunt cele prevazute in prezentul cod pentru armata de uscat, cu modificarile aratate in art. 51.

Art. 50

Cand un tribunal militar judeca pe un marinar sau functionar al marinei, compunerea completului de judecata va fi aceea prevazuta de art. 9 sau 14, dupa caz.

Art. 51

Tribunalul militar cand judeca pe ofiteri sau pe alti justitiabili de tribunalele militare pentru infractiunile prevazute la cartea IV, titlul III, capitolul IX, se compune astfel incat judecatorii nemagistrati sa fie luati din marina militara. Se excepteaza infractiunile date in competenta consiliilor de justitie de bord conform art. 114 al codului de fata.

CAPITOLUL V: Curtea Militara de Casare si Justitie

Art. 52

Curtea Militara de Casare si Justitie pentru marina este aceea prevazuta de art. 23 din prezentul cod.

TITLUL III: Organizarea instantelor militare pentru timp de razboi

CAPITOLUL I: Organizarea instantelor militare pentru armata de uscat si aviatie

Instantele militare in timp de razboi

Dispozitii generale

Art. 53

In timp de razboi justitia militara se imparte de:

1. Pretorii militari;
2. Curtile Martiale;
3. Curtea Militara de Casare si Justitie.

CAPITOLUL II: Pretorii militari

Art. 54

In zona armatei functioneaza un mare pretor militar si un pretor militar pe langa Marele Cartier General, precum si unul sau mai multi pretori, militari pe langa Cartierele Armatei, Corpurilor de Armata, Diviziilor si ori unde necesitatea va cere.

Art. 55

Funciunea de mare pretor militar este indeplinita de catre inspectorul general al jandarmeriei. Funciunile de pretori militari se indeplinesc de catre ofiterii activi sau de rezerva, din Corpul Jandarmeriei, de preferinta licentiati in drept, precum si ofiteri de rezerva care sa aiba cel putin gradul de capitan si sa fi functionat ca magistrati civili sau militari, cel putin 5 ani, sau sa fi exercitat efectiv profesiunea de avocat cel putin 5 ani.

Art. 56

Numirea marelui pretor militar si a pretorilor militari se face prin ordinea de bataie. Aceste numiri se pot face, in tot cursul razboiului, dupa necesitate si de catre Comandamentele marilor unitati, dintre ofiterii disponibili si in conformitate cu prevederile articolului precedent.

Art. 57

In zona interioara pot functiona pretori militari pe langa marile unitati operative, centre de internare, lagare de prizonieri si oriunde necesitatea cere.

Art. 58

Numirea pretorilor militari din zona interioara se face prin ordinea de bataie, in aceleasi conditii ca si pentru cei din zona armatei. Numirile se pot face, la necesitate, pe tot timpul razboiului, de catre Ministerul Apararii Nationale.

Art. 59

Marele pretor militar are directiunea, supravegherea si controlul asupra pretorilor militari din zona armatei si cea interioara, putand el insusi instrumenta si judeca in aceasta calitate, oricand si oriunde necesitatea cere, dupa o prealabila intelegere cu comandantul respectiv al marelui unitati.

Art. 60

Pretorii militari au atributii de politie administrativa si judiciara, cum si aceea data lor, ca instanta de judecata si

exercita aceste atributiuni pe toata zona afectata marei unitati pe langa care functioneaza.

Art. 61

Pretorii militari, in atributiunile judecatoresti, sunt asistati de grefieri. Acestia vor fi ofiteri, pentru marele pretor militar si grade inferioare pentru pretorii militari, mobilizati sau rechizitionati, de preferinta dintre licentiatii in drept sau grefieri de profesie. Ei vor fi prevazuti in ordinea de bataie pentru timp de razboi sau, in cazul articolelor: 56, 57 si 58, numirea lor se va face de catre aceleasi autoritati.

Art. 62

Pretorii militari si grefierii, inainte de intrarea lor in functiune, vor depune juramantul prevazut de art. 22 din acest cod; marele pretor militar si pretorii militari inaintea comandantului marei unitati pe langa care functioneaza, iar grefierii inaintea marelui pretor militar, sau a pretorilor militari respectivi.

CAPITOLUL III: Curtile martiale

Art. 63

La Marele Cartier General al Armatei, la Cartierele Armatelor si Corpurilor de Armata si, la nevoie, la Cartierele Diviziilor si la orice detasament operativ de forta unei brigazi mixte, va putea functiona cate o Curte Martiala. De asemenea, va putea functiona cate o Curte Martiala pentru fiecare localitate pusa in stare de razboi, sau teritoriu investit in zona de operatiuni. In zona interioara, va putea functiona cate o Curte Martiala pe langa fiecare comandament teritorial de regiune Militara, precum si pe langa orice alt comandament, unde nevoia va cere. Aceste instante se vor infiinta prin decizie ministeriala, care va fixa si circumscriptiile jurisdictionale pentru cele din zona, interioara.

Art. 64

Curtea Martiala pentru judecarea ofiterilor superiori si asimilatilor lor se compune din: un general presedinte, si doi ofiteri superiori, cel putin egali in grad cu inculpatul, ca judecatori. Pentru judecarea ofiterilor inferiori si asimilatilor lor, la gradelor inferioare, precum si a tuturor celorlalti justitiabili de Curtea Martiala, aceasta se va compune din: un ofiter superior presedinte, si doi judecatori, ofiteri superiori sau capitani. Presedintele si unul dintre judecatori se vor lua dintre ofiterii magistrati din activitate sau din rezerva si, numai in lipsa, dintre ofiterii combatanti. Celalalt judecator va fi ofiter combatant de preferinta din activitate. Primul-Presedinte al Curtii Martiale din Capitala Tarii va fi general magistrat sau colonel magistrat.

Art. 65

Ofiterii generali se judeca de Curtea Martiala din Capitala Tarii.

Art. 66

In cazul art. 65, in zona armatei ordinul de urmarire si dare in judecata va fi dat de comandantul de capetenie sau de inlocuitorul sau, iar in zona interioara, de catre Ministrul Apararii Nationale. Pentru coloneli, actiunea penala se deschide atat in zona de operatii, cat si in zona interioara, de catre generalul comandant al marii unitati, pe langa care functioneaza Curtea Martiala competenta.

Art. 67

Pe langa fiecare Curte Martiala va functiona un procuror militar sef, care va indeplini si functiunea de judecator de instructie militar. El va fi ajutat de unul sau mai multi procurori. Primul-Procuror instructor militar de pe langa Curtea Martiala din Capitala Tarii va fi general magistrat sau colonel magistrat. Prin exceptie dela art. 19, relativ la varsta si art. 69 din prezentul cod, grefierii la Curtile Martiale, se pot lua si dintre ofiterii inferiori activi sau de rezerva fosti in justitia militara sau dintre ofiterii inferiori de rezerva, de profesie avocati sau magistrati, care au implinit varsta de cel putin 40 ani, ori dintre cei care, indiferent de varsta, din cauza bolilor sau ranilor primite, nu mai sunt apti pentru serviciul frontului, fiind clasati ca atare de comisiile medicale legale.

Art. 68

In zona armatelor de operatii, numirea si inlocuirea membrilor Curtilor Martiale, a procurorilor instructori militari si a grefierilor, se face de catre comandantii marilor unitati, pe langa care sunt instituite acele Curti, dintre ofiterii comandamentelor acelor mari unitati daca aceste numiri nu vor fi fost facute prin ordinea de bataie. In zona interioara, numirea si inlocuirea ofiterilor combatanti se face de catre comandantii marilor unitati, dintre ofiterii comandamentelor acelor mari unitati, iar a celorlalti, de catre Ministerul Apararii Nationale.

Art. 69

Regulile referitoare la nationalitate, varsta, etc., prevazute de art. 19, 20, 21 si 22, pentru timp de pace, se aplica in totul si Curtilor Martiale.

Art. 70

Cauzele pendinte la tribunalele militare in timp de pace si cele dela Consiliile de judecata, vor fi instruite si judecate de Curtile Martiale respective din zona interioara, care vor aplica pedepsele din timp de pace.

Art. 71

Curtile Martiale inceteaza de a mai functiona din ziua ce se va fixa prin decretul pentru trecerea armatei pe picior de pace. Toate afacerile, pendinte inaintea acestor Curti Martiale, precum si toate infractiunile savarsite pe timpul starii de razboi, dar descoperite dupa trecerea armatei pe picior de pace, vor fi repartizate pentru instruire si judecata instantelor militare din timp de pace, hotarite prin decretul pentru trecerea armatei pe picior de pace. Aceste tribunale aplica, in aceste cazuri, pedepsele prevazute in prezentul cod pentru starea de mobilizare si de razboi, afara de pedeapsa cu moartea, care este inlocuita cu munca silnica pe viata.

CAPITOLUL IV: Curtea Militara de Casare si Justitie

Art. 72

Curtea Militara de Casare si Justitie in timp de pace si mobilizare continua sa functioneze si in timpul razboiului. Daca nevoia cere, Curtea poate avea doua sectiuni: una pentru zona armatei si alta pentru zona interioara, incadrarea lor putandu-se face si cu ofiteri magistrati de rezerva.

CAPITOLUL V: Organizarea instantelor militare in timp de razboi

Art. 73

Instantele militare pentru marina, in timp de razboi, sunt aceleasi ca pentru armata de uscat. Consiliile de justitie de bord continua a functiona.

TITLUL IV: Organizarea corpului magistratilor militari si a comitetului consultativ al justitiei militare

CAPITOLUL I: Ierarhia si conditiunile de numire a magistratilor militari

Corpul magistratilor militari activi

Art. 74

Ofiterii magistrati constituiesc un Corp aparte, cu ierarhie proprie si cu gradele enumerate mai jos: Locotenent magistrat; Capitan magistrat; Maior magistrat; Locotenent-colonel magistrat; Colonel magistrat; General de brigada magistrat; General de divizie magistrat.

Art. 75

In afara de functiile judecatoresti, magistratii militari mai pot indeplini, prin delegatie, urmatoarele functiuni:

- a) Director superior si director, sefi de serviciu de sectie, de birou sau ofiteri subalterni la Directia Superioara a Justitiei Militare si la Directia Contenciosului din Ministerul Apararii Nationale, numiti de Ministru, daca au cel putin 5 ani stagiu efectiv la o instanta militara;
- b) Consilieri juridici, pe langa Inspectorate, Directii sau Comandamente, avand gradul de ofiteri superiori si fiind numiti de Ministrul Apararii Nationale.

Art. 76

Magistratii militari depind de comandantii marilor unitati pe langa care functioneaza instanta respectiva pentru tot ce priveste bunul mers al serviciului si regulele generale de disciplina militara, iar in ce priveste atributiunile si cunostintele lor de magistrati, depind de sefii ierarhici din magistratura militara.

Art. 77

Conditiiunile pentru ca un ofiter sa devina magistrat militar, sunt urmatoarele:

- a) Sa aiba gradul de locotenent sau capitan activ;
- b) Sa posede titlul de licentiat sau doctor in drept al unei facultati juridice din tara sau strainatate, echivalat;
- c) Sa fi indeplinit un stagiu in justitia militara, de un an efectiv, la un tribunal militar;
- d) Sa fi reusit la un examen de capacitate asupra urmatoarelor materii: Codul justitiei militare, dreptul penal si procedura penala si notiuni generale de drept constitutional si drept civil. Examenul se trece inaintea unei comisuni, compusa din: Directorul Superior al Justitiei Militare, presedinte; Membri: presedintele Curtii Militare de Casare si Justitie; doi coloneli magistrati, un magistrat civil, membru al Curtii din Bucuresti, toti numiti de Ministerul Apararii Nationale.

Art. 78

In timpul stagiului, ofiterii vor fi intrebuantati, de preferinta ca grefieri la cabinetele de instructie sau grefieri de sedinta. La sfarsitul anului de stagiu, presedintele tribunalului pe langa care a functionat, va intocmi un raport asupra cunostintelor si aptitudinelor profesionale ale ofiterului respectiv, luand si avizul scris al tuturor sefilor, sub care ofiterul a servit in timpul stagiului. Aceste rapoarte sunt trimise comitetului consultativ al Justitiei Militare, pentru a hotari, in fiecare an, asupra ofiterilor stagiasi, care urmeaza sa fie admisi la examenul de capacitate, prevazut de art. 77 din prezentul cod.

Art. 79

Ofiterii reusiti la examen vor fi propusi Ministerului Apararii Nationale pentru a fi confirmati ca magistrati militari, in ordinea vechimei, la locurile vacante. Confirmarile in magistratura militara se fac pe promotii de examen si in ordinea vechimii.

Art. 80

Ofiterii stagiasi care vor cere, sau acei care nu vor fi fost admisi de catre comitetul consultativ al justitiei militare, pentru a trece proba de capacitate prevazuta mai sus, sau care nu vor fi reusit la aceasta proba, se vor inapoia in arma lor, pastrandu-si toate drepturile in arma.

Art. 81

Ofiterii stagiasi nereusiti la proba de capacitate de sub art. 77, pot cere sa mai faca un an stagiu in magistratura si sa mai treaca odata proba de capacitate. Ministrul Apararii Nationale, cu avizul prealabil al Comitetului consultativ al justitiei militare si al Consiliului superior al armatei, va decide.

Art. 82

Inaintarea in grad a magistratilor militari se face dupa aceleasi norme ca si a ofiterilor combatanti. Stagiile magistratilor militari se vor efectua la instantele militare, in conditiunile aratate de legea inaintarilor in armata si regulamentul ei. Timpul servit in functiunile de director superior al justitiei militare si director al contenciosului Ministerului Apararii Nationale se considera ca stagiu. Stagiile magistratilor, chiar cu intreruperi, se vor socoti implinite.

Art. 83

Magistratii militari sunt notati de comandantii ierarhici si de sefii lor, din magistratura militara. Fiecare magistrat va avea o nota asupra conduitei in serviciu si in afara serviciului, intocmai ca ofiterii combatanti si a doua nota de specialitate. Toti ofiterii unei instante sunt notati, din ambele puncte de vedere de presedintele instantei, iar acesta de catre generalul comandant. Ofiterii inferiori si superiori, notati de presedinte, vor primi o a doua nota dela generalul comandant. Directorul superior al justitiei militare va nota, in fiecare an, pe presedinti si sefii de parchete, iar pe ceilalti ofiteri magistrati, in anii cand sunt propozabili. Consilierii si procurorii Curtii Militare de Casare si Justitie sunt notati de presedinte si de directorul superior al justitiei militare. Presedintele Curtii Militare de Casare si Justitie este notat de Directorul superior al Justitiei Militare si de Ministrul Apararii Nationale, iar Directorul superior al Justitiei Militare, de Ministerul Apararii Nationale.

Art. 84

Propunerile de inaintare se fac de catre sefii ierarhici, care noteaza pe ofiteri, in conditiunile legii, si regulamentulului inaintarilor in armata.

Art. 85

Incadrările si mutările magistratilor militari se fac pe baza avizului prealabil al comitetului Consultativ al justitiei militare.

Art. 86

Comandantii Marilor Unitati pot face propuneri de mutare, in interesul disciplinei, sau de oprire la inaintare, pentru magistratii militari din circumscriptiunea lor. Aceste propuneri se fac prin rapoarte motivate, adresate Ministerului Apararii Nationale, care hotaraste dupa ce va fi luat avizul comitetului consultativ al Justitiei Militare si Directiei superioare a Justitiei Militare. Ofiterii care se vor dovedi neapti de a mai fi magistrati militari, dupa propunerea sefilor ierarhici si avizul comitetului consultativ al Justitiei Militare, vor fi mutati din cadrele justitiei militare la alte servicii in legatura cu aceasta specialitate, dupa incheierea Consiliului Superior al Armatei.

Art. 87

Inaintarea celorlalti ofiteri din serviciul Justitiei militare, care nu sunt confirmati ca magistrati militari, precum si a

functionarilor civili, se face dupa normele generale prescrise de legea asupra inaintarilor in armata sau de alte legi. Magistratii militari se bucura, in ce priveste conditiile cerute de legea avocatilor, de aceleasi drepturi ca si magistratii civili.

CAPITOLUL II: Corpul ofiterilor magistrati de rezerva

Art. 88

Rezerva ofiterilor magistrati cuprinde pe toti ofiterii de rezerva magistrati de cariera sau profesori la Facultatile de Drept, care au gradul cel putin de locotenent de rezerva si au implinit etatea de 40 ani.

Art. 89

Trecerea in corpul ofiterilor magistrati de rezerva se face pe baza de cereri, adresate Ministerului Apararii Nationale. Aceste cereri vor fi supuse comitetului consultativ al Justitiei Militare, care va recomanda ministerului pe cei ce pot fi admisi. Aceasta admitere este provizorie si trebuie urmata de un stagiu de o luna in magistratura militara, pe care solicitatorii vor trebui sa-l indeplineasca la una din instantele militare. Dupa indeplinirea acestui stagiu, pe baza notelor obtinute, dela sefii ierarhici, acesti ofiteri vor fi trecuti definitiv, de catre minister, in corpul ofiterilor de rezerva magistrati, pe baza unui aviz al comitetului consultativ al justitiei militare.

Art. 90

Inaintarea ofiterilor de rezerva magistrati se face dupa aceleasi norme ca si a celoralti ofiteri de rezerva, cu deosebire ca diferitele stagii si probe de capacitate, cerute pentru ceilalti ofiteri vor fi trecute in conditiunile prescrise pentru ofiterii magistrati din activitate. Pe tot timpul cat magistratii de cariera sunt mobilizati in formatiuni de justitie militara, sunt asimilati dupa gradul pe care-l au, potrivit prevederilor legii de organizare judecatoreasca, in urmatoarele grade din justitia militara: Judecatorii de tribunale, de judecatorii si procurorii: in gradul de locotenent magistrat; Presedintii de tribunale, primii presedinti si primii procurori de tribunale: in gradul de capitan magistrat; Consilierii si procurorii de Curte: in gradul de maior magistrat; Presedintii de sectie si procurorii generali de Curte: in gradul de locotenent-colonel magistrat; Primii presedinti de Curte si membrii Curtii Supreme: in gradul de colonel magistrat.

Art. 91

Tot in corpul ofiterilor magistrati de rezerva vor fi trecuti de drept ofiterii magistrati din activitate de serviciu, cand vor inceta sa mai faca parte din cadrele active ale armatei.

Art. 92

Toate formatiunile de justitie militara, vor fi incadrate la mobilizare, cu ofiteri magistrati militari activi sau de rezerva, sau alti ofiteri, asa cum se arata Ia capitolele respective.

Art. 93

In timp de razboi ofiterii de rezerva, magistratii de cariera, avocatii cu stagiu de cel putin 10 ani si profesorii universitari dela facultatile de drept, care, din cauza de boala sau raniri dobandite in timpul razboiului, devin improprie pentru serviciu frontului, fiind clasati ca atare de organele medicale legale, pot fi repartizati in serviciul Justitiei Militare, oricare le-ar fi varsta si gradul. Ei pot fi intrebuintati fie pentru incadrarea instantelor fie ca aparatori din oficiu.

CAPITOLUL III: Directorul superior al Justitiei Militare

Art. 94

Directorul superior al Justitiei Militare, general de divizie magistrat, este organul de conducere tehnica si administrativa din Ministerul Apararii Nationale, in ce priveste justitia militara. Pe langa alte insarcinari ce i s'ar da prin legi, el este dator: sa inspecteze la intervale cat se poate de apropiate si cel putin odata pe an, instantele militare si inchisorile respective, precum si serviciile auxiliare, dependente de ele; sa observe lucrarile lor, modul cum magistratii militari si functionarii judecatoresti aplica legile si isi indeplinesc indatoririle profesionale, notandu-i la memoriile calificative, precum se arata la art. 33 si semnaland greutatile ce s'ar intampina, fie in aplicarea legilor, fie in mersul instantelor judiciare; sa propuna masurilor de indreptare ce ar crede necesare; sa raporteze Ministerului Apararii Nationale orice abatere dela datorie ar constata din partea personalului Judecatoresc si, in genere sa execute orice insarcinare i s'ar da de ministrul apararii nationale, cu privire la autoritatile judiciare.

CAPITOLUL IV: Comitetul consultativ al Justitiei Militare

Art. 95

Pe langa Ministerul Apararii Nationale va functiona un comitet consultativ al justitiei militare care se compune dupa cum urmeaza:

- a) Directorul superior al justitiei militare;
- b) Presedintele Curtii Militare de Casare si Justitie;
- c) Procurorul general militar dela Curtea Militara de Casare si Justitie;
- d) Un consilier magistrat militar, desemnat de presedinte;
- e) Directorul contenciosului din Ministerul Apararii Nationale;
- f) Primul presedinte al Tribunalului Militar din Capitala tarii. Un ofiter superior magistrat este sef al cancelariei si secretar permanent al comitetului, cu ajutoarele si secretarii necesari.

Art. 96

Comitetul este prezidat de ministrul apararii nationale, ori cand va crede de cuviinta sau in lipsa, de catre directorul superior al justitiei militare.

Art. 97

Comitetul consultativ va fi convocat de ministru sau, prin delegatie de directorul superior al justitiei militare, oridecateori va fi nevoie. Comitetul nu va putea tine sedinte decat cu cel putin cinci membrii si nu va putea aviza valabil decat cu cel putin patru voturi. Hotaririle comitetului consultativ vor fi motivate in procese-verbale incheiate in sedinta si trecute intr'un registru special.

Art. 98

Atributiunile comitetului consultativ al justitiei militare sunt urmatoarele:

- a) Sa faca, potrivit dispozitiunilor prezentului cod, recomandari privitoare la inaintarea magistratilor militari;
- b) Sa dea aviz ministrului, cand va fi cazul, asupra abaterilor savarsite de judecatori;
- c) Sa dea aviz asupra lipsurilor constatate si a modificarilor de adus legilor penale si legilor de organizare a instantelor militare, precum si asupra bunului mers al justitiei militare;
- d) Sa intocmeasca si sa recomande ministrului diferite decizii, instructiuni si ordine cu caracter permanent, referitoare la administrarea justitiei in armata;
- e) Sa-si dea avizul in toate cazurile in care va fi consultat de ministru.

CARTEA II: Competenta instantelor militare

TITLUL I:

CAPITOLUL I: Competenta ordinara

Art. 99

Sunt supusi jurisdicției instanțelor militare:

- a) Militarii activi, pentru toate infracțiunile;
- b) Nemilitarii, pentru toate infracțiunile prevăzute de prezentul cod, precum și pentru cele prevăzute de art. 267 din codul penal, savarsite pe timp de război, mobilizare sau pe un teritoriu în stare de asediu. Instanțele militare se pronunță numai asupra acțiunii penale. Ele pot să dispună, prin aceeași hotărâre, restituirea către partea vătămată a lucrurilor care sau format obiectul infracțiunii, precum și a pieselor de convingere. De asemenea, pot dispune confiscarea obiectelor, în cazurile și în condițiile prevăzute de codul penal și alte legi.

Art. 100

Acțiunea pentru despăgubiri civile nu poate fi urmărită decât înaintea instanțelor civile, exercițiul ei rămâne însă suspens pe timpul cât nu s'a dat o hotărâre definitivă și irevocabilă, asupra acțiunii penale, intentată, mai înainte sau în timpul acțiunii civile.

Art. 101

Când un nemilitar, justitiabil de instanțele militare, este urmărit în același timp pentru infracțiuni de competență instanțelor militare și pentru alte infracțiuni de competență instanțelor ordinare, el va fi judecat pentru toate infracțiunile de instanțele ordinare. Când infracțiunile de drept comun sunt de competență judecătorei, el va fi judecat pentru toate infracțiunile de tribunalul militar.

Art. 102

Când la savarsirea unei infracțiuni au participat militari și nemilitari, în orice calitate, toți vor fi judecați de instanțele ordinare competente, afara de infracțiunile prevăzute de acest cod, de infracțiunile contra siguranței exterioare sau interioare a Statului, precum și de infracțiunile în legătură cu purtarea războiului, încetarea ostilităților și încheierea păcii, prevăzute de orice lege, când toți se judecă, de instanțele militare. În același mod se va proceda și în caz de tănuire de bunuri și favorizare a infractorilor.

Art. 103

Dacă un militar a comis, pe când se afla în serviciu sub arme, vreo infracțiune pentru care nu a fost judecat pe când era în serviciul activ, sau descoperită după încetarea serviciului sub arme, el va fi judecat de instanțele penale militare, iar pedeapsa se va executa în închisorile civile.

Art. 104

Militarul este mai înainte de a fi înrolat în armată, ar fi comis o infracțiune prevăzută de legile penale ordinare, va fi judecat de tribunalele ordinare. În caz de condamnare la o pedeapsă care nu ar atrage îndepărtarea din armată, pedeapsa se va executa la închisorile militare.

Art. 105

Sunt socotiți militari activi în înțelesul prevederilor acestui cod:

1. Ofiterii de toate gradele și asimilații lor.
2. Subofiterii, maistri militari și asimilații lor și toate gradele inferioare.
3. Elevii din instituțiile și școlile pregătitoare de ofiteri, subofiteri sau asimilați, activi sau de rezervă care au implinit 18 ani.

Art. 106

Cei prevăzuți la art. 105, sunt socotiți militari activi când se afla în unul din următoarele cazuri:

- a) La corpul sau serviciul lor, sau în detașare individuală sau colectivă;
- b) Gradele inferioare lasate la vatră ca prisos de efectiv și chemate sub arme, dela data fixată prin ordinul de chemare adus la cunoștința lor personală, sau în orice alt mod;
- c) Când sunt internati în spitalele militare sau civile, ori când calatoresc sub pază;
- d) Când sunt arestați în închisori militare sau civile fie preventiv, fie în executarea unei hotărâri definitive;
- e) Cei prevăzuți la punctul 3 de sub art. 105, sunt considerați ca fiind militari activi, până la terminarea școlii.

CAPITOLUL II: Competenta speciala

Art. 107

Sunt de asemenea justitiabili de instanțele militare, pentru infracțiunile savarsite pe timpul sau cu ocaziunea serviciului lor, când aceste infracțiuni sunt în legătură cu acest serviciu, fie ca infracțiunea este prevăzută de acest cod, fie de codul penal:

- a) Profesorii, maistrii civili, instructorii, supraveghetorii, pedagogii civili dela instituțiile ori școlile militare;
- b) Personalul ecleziastic angajat în serviciul armatei;
- c) Orice funcționar sau impiegat civil sub orice denumire, precum și maistrii, lucrătorii, lucratoarele și orice meserias, angajat cu ziua, luna, anul sau în orice alt mod, în serviciul armatei.

Art. 108

Sunt justitiabili de instanțele militare, tinerii recrutați care, dela data încheierii operațiunilor de recrutare și până la încetarea obligațiilor militare chiar când nu sunt sub arme, se vor fi făcut cu intențiune, improprii serviciului militar, prin sine sau prin altul, în total sau în parte, fie temporar, fie pentru totdeauna. Sunt, de asemenea, justitiabili de instanțele militare, toți ofiterii și subofiterii de rezervă și gradele inferioare de rezervă sau militie când, îmbracați fiind în uniformă se fac vinovați de ofensa și lovirea superiorului sau de rebeliune, aceasta fără prejudiciul pedepsei ce li s'ar cuveni în caz de port ilegal de uniformă.

Art. 109

Orice persoană care savarsește un delict sau crimă de audiență în fața unei instanțe militare, se judecă de către aceasta cu excepțiunea dela art. 260.

Art. 110

Ofiterii și gradele inferioare din corpul jandarmeriei, sunt justitiabili de instanțele ordinare pentru infracțiuni savarsite în exercițiul funcțiunii lor, relativ la poliția judiciară, numai când lucrează ca auxiliari ai autorităților administrative sau judecătorești civile.

Art. 111

Justitiabilii instanțelor militare sunt supusi jurisdicției instanțelor ordinare, când savarsesc un delict de audiență în fața

unei asemenea autoritati judecatoresti.

Art. 112

Infractorii justitiabili de tribunalele militare pot fi judecati de instanta pe teritoriul careia s'a comis faptul, sau de aceea pe teritoriul careia a fost prins ori de aceea a unitatii din care infractorul facea parte. Cand insa mai multe tribunale militare au o egala competenta, afacerea se retine de cel care a deschis primul actiunea penala.

TITLUL II: Competenta diferitelor instante in timp de pace si in caz de mobilizare

▶(la data 15-dec-1950 cartea II, titlul II, capitolul I abrogat de Art. 2 din Decretul 262/1950)

▶(la data 15-dec-1950 cartea II, titlul II, capitolul II abrogat de Art. 2 din Decretul 262/1950)

CAPITOLUL III: Competenta tribunalelor militare

Art. 115

(1) Tribunalele Militare judeca pe toti justitiabilii de instantele militare enumerati la Cartea II-a, titlul I, din acest Cod.

(2) Tribunalul Militar din Capitala Republicii Populare Romane, judeca si pe ofiterii generali.

▶(la data 15-dec-1950 Art. 115 din cartea II, titlul II, capitolul III modificat de Art. 1, punctul 1. din Decretul 262/1950)

CAPITOLUL IV: Competenta Curtii Militare de Casare si Justitie

Art. 116

Curtea Militara de Casare si Justitie judeca:

1. Recursurile facute in contra hotaririlor date de tribunalele militare.

2. Cererile de revizuire formulate impotriva hotararilor instantelor militare in cazul art. 386. In caz de hotariri care nu se pot concilia, cand una din hotariri ar emana dela instantele ordinare, cererea de revizuire se judeca de Curtea Suprema.

3. Conflictele de competenta ivite:

a) Intre doi sau mai multi judecatori de instructie militari, lucrând in baza unui ordin de urmarire si apartinand la tribunale militare deosebite, care ar instrumenta in aceeasi afacere;

b) Intre doua sau mai multe instante militare apartinand la circumscriptiuni diferite;

4. Cererile de stramutare pentru suspiciune legitima, formulate de Ministerul public sau de partea interesata, impotriva unui judecator de instructie sau a unei instante;

5. Crimele si delictete savarsite de membrii Corpului magistratilor militari si de judecatori, cu ocazia exercitiului functiunii lor judecatoresti;

6. Crimele si delictete savarsite in cursul audientelor acestei Curti de catre oricine;

7. In cazurile prevazute la punctele 5 si 6 de sub prezentul articol, Curtea judeca ca instanta de fond;

8. Curtea Militara de Casare si Justitie este chemata a se pronunta si in cazurile cand cursul justitiei este intrerupt din orice cauza.

CAPITOLUL V: Competenta speciala a Curtii Supreme

Art. 117

Curtea Suprema este chemata a se pronunta:

1. In recursurile contra deciziunilor date de Curtea Militara de Casare si Justitie, in cazurile prevazute de art. 116, pct. 5 si 6 si art. 258, pct. 4, cand va statua si asupra fondului.

2. In recursurile contra hotaririlor pronuntate de instantele militare, fara competenta, impotriva unor infractori, care nu ar fi militari si nici asimilati cu militarii sau cand infractiunea imputata acestora nu ar putea atrage, prin natura ei, competenta instantelor penale militare. In aceste cazuri, recursul poate fi introdus numai dupa ce se va fi facut recurs la Curtea Militara de Casare si Justitie si aceasta va fi pronuntat deciziunea ei.

3. Asupra cererii Ministerului public, in cazul unui conflict de jurisdictiune intre un judecator de instructie militar sau orice instanta militara, deoparte si un judecator de instructie nemilitar sau instanta judecatoreasca nemilitara, de orice grad, de alta parte.

4. Asupra cererilor de revizuire, in cazurile art. 116, pct. 5 si 6, in care caz, va statua si in fond.

TITLUL III: Competenta celorlalte instante pentru timp de razboiu

CAPITOLUL I: Competenta pretorilor militari

Art. 118

Pretorii militari, pe langa atributiunile de politie, au competenta de a judeca infractiunile prevazute mai jos, savarsite de urmatorii infractori pe teritoriul sau in zona careia isi exercita autoritatea lor:

1. Corespondentii oricaror publicatiuni periodice, furnisorii, fotografiile si orice alta persoana autorizata a urma armata;

2. Prizonienii de razboi grade inferioare.

3. Vagabonzii.

4. Internatii civili. Toti acestia in cazul cand au comis vreuna din urmatoarele infractiuni:

a) Abateri la ordonantele date de comandamentele militare, conform art. 461, alin. 2 si a caror pedepse nu ar trece peste un an inchisoare si 10.000 lei amenda, sau una din ele;

b) Infractiunile prevazute de toate legile penale, savarsite in zona armatei si pedepsite pana la un an inchisoare si 10.000 lei amenda, sau una din ele;

c) Contraventiuni politienesti prevazute de toate legile;

d) Cereri de daune, pana la suma de 10.000 lei, cand acestea ar rezulta din vreuna din infractiunile prevazute in acest capitol.

Art. 119

Pretorii militari mai au puterea de a judeca abaterile dela alin. a, articolul precedent, savarsite de orice alta persoana (exceptand pe militarii), aflata pe teritoriul unde isi exercita autoritatea lor. In mod exceptional ei vor judeca si contraventiunile politienesti comise de aceste persoane, insa numai atunci cand instantele penale ordinare vor fi incetat de a functiona.

Art. 120

Pentru toate infractiunile date in competenta lor, pretorii militari au caderea de a judeca si pe infractorii care s'ar afla pe acel teritoriu desi infractiunile s'ar fi comis in alta parte.

CAPITOLUL II: Competenta Curtilor Martiale

Art. 121

Sunt supusi jurisdictiunii Curtilor Martiale pentru toate infractiunile:

1. Toti cei justitiabili in timp de pace si mobilizate de tribunalele militare si consiliile de judecata;

2. Prizonierii de razboi, internatii civili si parlamentarii inamici, cu escorta lor;

3. Toti acei care urmeaza armata, in baza unei autorizatiuni.

Art. 122

Tot de Curtile Martiale vor fi judecati, dar numai pentru faptele savarsite in timpul sau cu ocazia serviciului lor, sau care ar aduce atingere armatei:

1. Cei ce se gasesc in orice fel de serviciu al armatei, sub orice forma, denumire, insarcinare, prestare de serviciu, sau alte asemenea, sau care au un serviciu public de indeplinit in operatiunile de mobilizare, ori in celelalte operatiuni ale armatei, precum si intregul personal al cailor ferate, al serviciului de comunicatii pe apa, al directiei generale a postelor, telegrafelor si telefoanelor al tezaurului public, al Sigurantei Generale a Statului si a tuturor serviciilor publice al caror personal este mobilizat pe loc in interesul armatei.

2. Functionarii, specialistii, meseriasii, lucratorii si in genere intregul personal al acelor stabilimente industriale, comerciale, fabrici, exploatari si alte asemenea, care vor fi rechizitionate de autoritatea militara, sau care au fost trecute sub control militar.

Art. 123

De asemenea, sunt supusi jurisdiciei Curtilor Martiale:

1. Toti cei justitabili de pretorii militari, potrivit art. 118 si 119, cand pedeapsa este mai mare de 1 an inchisoare cu exceptia alin. d din art. 118.

2. Toti cei care vor fi savarsit, in timp de razboi, vreuna din crimele sau delictele contra sigurantei interioare sau exterioare a Statului, precum si acelea care produc pericol public, prevazute de codul penal sau orice alta lege.

Art. 124

Intra in competenta Curtilor Martiale a diviziilor sau celorlalte comandamente, prevazute la art. 63, cu exceptia Marelui Cartier General si Comandamentelor de Armata, toti ofiterii inferiori, subofiterii combatanti, necombatanti sau asimilati si gradele inferioare, care tin organic sau in orice alt mod, de acele comandamente, precum si intreg personalul civil, mobilizat sau rechizitionat, care depinde de ele. In localitati sau teritorii investite, Curtile Martiale prevazute la alin. precedent, vor putea judeca si pe ofiterii superiori combatanti, necombatanti sau asimilati.

Art. 125

Intra in competenta Curtii Martiale a Armatei ofiterii superiori, combatanti si asimilatii lor din Corpurile de Trupa si Serviciile care compun armata respectiva, precum si ofiterii, subofiterii combatanti si asimilati, gradele inferioare si intreg personalul civil mobilizat sau rechizitionat care nu apartin, sub nicio forma, vreunei divizii sau Corp de Armata din acea armata. Intra in competenta Curtilor Martiale din zona interioara toti justitabili de instantele militare, pentru toate infractiunile savarsite pe teritoriul respectiv.

Art. 126

Intra in competenta Curtii Martiale a Marelui Cartier General, ofiterii de toate gradele afara de generali, subofiterii combatanti si asimilati, gradele inferioare si intreg personalul civil mobilizat sau rechizitionat, care tin organic sau in orice alt mod de Marele Cartier General.

Art. 127

Infractorii justitabili de Curtile Martiale, atrag in competenta acestor Curti pe toti acei care au participat la comiterea infractiunii, ca: autori principali, coautori, instigatori, complici, tainuitori si favorizatori.

Art. 128

Infractorii nemilitari, cand sunt trimisi in judecata Curtilor Martiale, se judeca de catre Curtea Martiala care a instrumentat in cauza, sau in caz de miscare in alta regiune, de catre Curtea Martiala cea mai apropiata de locul unde s'a comis infractiunea.

CAPITOLUL III: Competenta celorlalte instante pentru timp de razboi

Art. 129

Competenta din timp de pace se mentine intocmai si pentru timp de razboi, la urmatoarele instante:

a) Consiliile de justitie de bord;

b) Curtea Militara de Casare si Justitie, care va mai judeca si toate recursurile impotriva hotaririlor pronuntate de Consiliile de justitie de bord si de pretorii militari, precum si cele aflate in curs inaintea Tribunalului Militar, la data inceperii starii de razboi.

CARTEA III: Procedura inaintea instantelor penale militare

TITLUL I: Politia judiciara si deschiderea actiunii penale

CAPITOLUL I: Politia judiciara

Art. 130

Politia judiciara militara cerceteaza infractiunile comise de justitabili instantelor militare, adunand probele si indiciile, pe care le preda autoritatii insarcinate cu deschiderea actiunii penale: Ofiterii politiei judiciare militare exercita atributiunile lor, pe teritoriul circumscriptiunii ce le apartine, sau, in mod exceptional si pe teritoriul altei circumscriptii, in care caz, vor fi obligati sa anunte, in prealabil, Ministerul public al acelei circumscriptiuni. Procurorii militari delegati in mod special de Ministru isi exercita atributiunile pe intreg cuprinsul tarii. Actele incheiate vor fi trimise Ministerului public de pe langa instanta competenta sa judece.

Art. 131

Politia judiciara militara se exercita prin:

a) Ministerul public de pe langa instantele militare, numai in caz de flagrant delict;

b) Judecatorii de instructie militari;

c) Comandantii de piata si ajutoarele lor;

d) Comandantii de garnizoana si delegatii lor;

e) Comandantii de corpuri, sefii de servicii, directorii de stabilimente, fabrici, depozite, comandantii de nave sau alte organizatiuni militare, precum si delegatii lor, clar numai in raza comandamentului, unitatii sau serviciului lor;

f) Inspectorii si comandantii cercurilor teritoriale si delegatii lor, in raza circumscriptiunii respective si numai in sfera atributiunilor lor;

g) Comandantii de detasamente si sefii de posturi izolate; numai in raza in care se intind atributiunile lor

h) Delegatii Tarilor Comandamente, insa numai cu imputernicire speciala si in circumscriptiunea teritoriala respectiva, atunci cand Parchetul Militar nu fusese sesizat, precum si delegatii Ministerului Apararii Nationale, in tot cuprinsul tarii;

i) Ofiterii de intendenta si controlorii militari, pentru infractiunile comise in materie administrativa, sau pentru alte fapte

constatate cu ocazia verificarii sau controlului ce fac;

j) Toti acei care au calitatea de ofiteri de politie judiciara militara, atribuita lor prin diverse legi.

Art. 132

Ofiterii de politie judiciara militara primesc denunturile si plangerile ce le sunt adresate. Ei primesc, fara prestare de juramant, declaratiunile persoanelor prezente sau ale acelor care ar avea cunostinta despre infractiuni. In materie de infractiune flagranta, ofiterii de politie judiciara militara pot face orice descinderi, perchezitii domiciliare, sau constatari la fata locului, dictate de nevoia descoperirii adevarului. In materie de infractiuni neflagrante, acestia nu pot face asemenea constatari, decat cu autorizatiunea Ministerului public, sau a judecatorului de instructie, prin intermediul Ministerului public. Ministerul public si judecatorul de instructie militar, cand instrumenteaza sau dau autorizatiuni ofiterilor de politie judiciara in acest scop, raporteaza aceasta in scris generalului comandant, pe langa care functioneaza.

Art. 133

In cazul articolului precedent, ofiterii politiei judiciare vor face o descriere amanuntita a locului, precum si a dovezilor de culpabilitate gasite sau ridicate, alaturand la nevoie schite desenuri; planuri sau fotografii. Ei vor ridica armele, efectele, hartiile, lucrurile, valorile si in genere orice ar putea servi pentru constatarea infractiunii, dand pentru aceasta dovada, celor dela care s'au ridicat, daca, sunt de fata. Aceste corpuri delictive se vor eticheta, data si sigila: cu sigiliul ofiterului de politie judiciara sau al unei autoritati apropiate, va constata in scris ca aceste corpuri delictive au fost ridicate de el, aratand cui apartin, spre a se stabili astfel perfecta identificare si schimbare a lor: Aceasta constatare, va fi certificata de catre acel dela care obiectele s'au ridicat; sau in lipsa acestuia; de una din persoanele prezente. Cercetarea se face atat asupra imprejurarilor care apasa asupra invinutului, cat si asupra celor ce ar veni in descarcarea lui.

Art. 134

Cand va fi necesar ofiterii politiei judiciare militare vor putea lua cu dansii, in calitate de experti; una sau mai multe persoane cunoscute prin profesiunea lor ca fiind in masura de a aprecia natura si circumstantele in care s'a comis infractiunea.

Art. 135

In caz de moarte violenta, sau de moarte a carei cauza este necunoscuta sau banuita, ei vor cere asistenta unuia sau mai multor medici legisti sau chimisti. Acestia vor constata starea si leziunile ce prezinta cadavrul si vor proceda la autopsie, cu autorizatia Ministerului public militar cel mai apropiat, dupa care vor depune concluziunile lor.

Art. 136

Expertii vor putea cere a li se da piesele de comparatiune sau convingere ce vor crede necesare pentru facerea expertizei, eliberand chitanta despre primirea lor.

Art. 137

Expertii sunt datori sa-si motiveze concluziunile printr'un raport pe care-l vor inainta Ministerului public competent, fie prin ofiterul politiei judiciare militare care a facut cercetarea, fie direct.

Art. 138

Inainte de a incepe lucrarile lor, expertii vor depune in fata ofiterului de politie judiciara, care i-a chemat, urmatorul juramant: "Jur ca-mi voi indeplini insarcinarea de expert cu toata constiinta si nepartinirea, unui om de onoare". Prestarea acestui juramant nu este necesara pentru medicii legisti.

Art. 139

Cand invinutul sau cei care trebuesc ascultati ca avand cunostinta despre infractiune nu stiu limba romana, ofiterul politiei judiciare militare va desemna un interpret, care trebuie sa fie major, cu stiinta de carte si care va depune urmatorul juramant: "Jur de a traduce intocmai din cuvant in cuvant, cele expuse de..... fara a omite sau a adauga ceva si fara a schimba intelesul lor". Cand exista un interpret permanent pe langa un tribunal militar, el va fi intrebuintat ori de cate ori va fi nevoie. Asemenea interpreti nu vor mai depune juramantul, daca, l-au depus la intrarea lor in functie.

Art. 140

Pentru cei in neputinta de a auzi sau raspunde, din cauza unei infirmitati oarecare, declaratiunile lor se vor face, pentru cei care stiu carte in scris si semnate de ei, iar pentru cei care nu stiu carte se va recurge la un interpret; pentru care se vor, observa prescriptiunile de mai sus.

Art. 141

Toate actele aflate la dosar, scrise in limba straina vor fi traduse prin intermediul unui traducator major, observandu-se prescriptiunile prevazute mai sus pentru interpret; aceste traduceri vor fi certificate prin semnatura sa.

Art. 142

Expertii, interpretii sau traducatorii se vor desemna pe cat va fi posibil dintre persoanele militare active sau de rezerva, ori dintre expertii acreditati pe langa instantele penale militare sau civile. Incompatibilitatile prevazute la art. 19, alin. 1, art. 20, 21 sunt aplicabile si acestora.

Art. 143

Citarea expertilor, interpretilor sau traducatorilor se va face, conform prescriptiunilor art. 204 si urmatorii. Daca ei nu ar raspunde citatiunii; sau ar refuza sa conlucreze la cererea ce se face; sunt pasibili de penalitatile, prescrise de art. 499, daca sunt justitiabili de instantele militare.

Art. 144

Toate lucrarile despre care se vorbeste in articolele: 132, 133 si 147, se vor face in prezenta invinutului sau a imputernicitului sau; in lipsa acestora, in prezenta rudelor majore, ori a reprezentantului unei autoritati publice, sau in lipsa acestora, a doi asistenti majori. Despre toate acestea se va incheia un proces verbal detaliat, care se va semna pe toate paginile de ofiterul politiei judiciare. Acesta este dator sa citeasca persoanelor care au fost ascultate, depozitiunile facute, pentru a se convinge ca le-a scris intocmai cum s'au aratat. Cei ascultati isi vor semna depozitiile lor pe toate paginile, iar in cazul cand sunt in imposibilitate sau refuza de a o face, se va consemna aceasta in procesul-verbal. Cand cei ascultati nu stiu carte, vor imprima, in locul semnaturii, degetul cel mare dela mana dreapta, muiat in tus de stampila. Procesul-verbal va fi incheiat cu subscrierea ofiterului de politie judiciara care a facut cercetarea.

Art. 145

In cazul cand ofiterii politiei judiciare, prevazuti la art. 131, au cunostinta de vreo crima si o comunica Ministerului public militar respectiv, acesta este obligat ca in 24 ore sa raspunda daca ofiterul politiei judiciare poate continua

cercetarea, dandu-i si indicatiunile necesare, sau daca trebuie sa-l astepte pe dansul, sau pe delegatul sau pentru continuarea cercetarilor. Ofiterul politiei judiciare, totusi va lua toate masurile ca sa nu dispara invinuitul, sau dovezile necesare pentru descoperirea adevarului.

Art. 146

Ofiterii de politie judiciara militara nu pot intra in cercetarea infractiunilor comise de un superior al lor, decat daca este vorba de o infractiune flagranta.

Art. 147

In caz de crima sau delict flagrant, ofiterii politiei judiciare pot sa ridice si sa depuna provizoriu pe toti infractorii, oricare ar fi calitatea lor, cand sunt impreuna cu militarii. Ei vor incheia un proces-verbal, in care vor arata: numele, prenumele, gradul sau profesiunea, precum si semnalmentele celor detinuti provizoriu; vor face de asemenea o descriere pe scurt a faptului imputat, anuntand de indata pe procurorul militar respectiv.

Art. 148

Invinuitul mai poate fi depus provizoriu:

- a) Cand a fugit sau a incercat sa fuga din fata justitiei;
- b) Cand a cautat sa schimbe sau sa tainuiasca dovezile infractiunii;
- c) Cand interesul Sigurantei Statului si al disciplinei in armata cer aceasta;
- d) Cand nu are domiciliu sau e strain, ori nu-si poate stabili identitatea sau nu are mijloace regulate de existenta;
- e) Daca invinuitul este infractor din obicei, ori recidivist;
- f) In caz de crima;
- g) In caz de delict, cand acesta a fost savarsit prin mijloace terorist sau cu ferocitate;
- h) Daca in cursul cercetarilor deschise contra lui, a comis o noua crima sau un nou delict. In cazul cand ofiterul politiei judiciare va gasi ca este loc a se face uz de dispozitiunile articolului de fata, va incheia un proces-verbal motivat, care se va comunica, in copie directorului arestului.

Art. 149

Aceasta detinere provizorie poate dura cel mult 24 ore, odata pentru toata durata cercetarilor preliminare, chiar daca ele ar fi executate, de diferiti ofiteri ai politiei judiciare.

Art. 150

Procurorul militar este dator ca in 24 ore dela primirea instiintarii sa se pronunte daca aceasta detinere trebuie mentinuta, comunicand in scris deciziunea sa. La cererea ofiterului de politie judiciara procurorul militar poate prelungi aceasta detinere provizorie, pana la maximum 5 zile dela data arestarii, in care termen el este dator sa-si dea parerea asupra deschiderii actiunii penale. Daca procurorul militar gaseste ca nu este cazul ca detinerea sa fie prelungita, el va ordona in scris punerea invinuitului in libertate. In cazuri exceptionale, cand cercetarile preliminare nu pot fi desavarsite in termen de 5 zile dela arestare, procurorul Tribunalului Militar va putea, la cererea motivata a ofiterului de politie judiciara, sa emita mandat de detinere. Mandatul de detinere are putere 30 zile dela data arestarii si poate fi reinit pentru a dura de inca 30 zile. Punerea in libertate de sub puterea acestor mandate se face numai de catre procurorul sef al Parchetului Militar. Delegatii Ministerului Apararii Nationale, prevazuti de art. 131, lit. h, vor putea cere emiterea mandatului de detinere, prevazut de alineatul precedent, numai procurorului general al Curtii Militare de Casare si Justitie, care va dispune singur si asupra punerii in libertate, pe baza unui referat motivat.

Art. 151

Daca invinuitul nu este prezent, ofiterul de politie judiciara va putea emite impotriva lui un mandat de aducere, potrivit art. 210. Denuntarea singura nu constituie o prezumtie indetulatoare, spre a motiva darea unui mandat de aducere in contra unei persoane care are domiciliul cunoscut.

Art. 152

Afara de cazurile de crima sau delict flagrant, ofiterii de politie judiciara militara nu se pot introduce intr'o casa sau stabiliment nemilitar, decat asistati de un ofiter al politiei judiciare ordinare, cerand autorizatia parchetului civil, iar in comunele neresedinta de judet, dela judecatorie. Asemenea, ofiterii politiei judiciare ordinare nu se pot introduce in casa unui militar activ, intr'o cazarma, serviciu sau stabiliment militar, decat insotiti de un ofiter al politiei judiciare militare. Pentru toate acestea, se va obtine autorizatia procurorului militar respectiv.

Art. 153

Ofiterii politiei judiciare vor avea in exercitiul functiunii lor dreptul de a cere si obtine mijlocul ajutorului puterii publice. In caz de refuz din partea acesteia, vinovatul se face culpabil de faptul de refuz de serviciu legalmente datorit.

Art. 154

Orice ofiter al politiei judiciare militare, care in exercitiul functiunii sale a luat cunostinta de vreo infractiune de competenta instantelor penale militare, este dator a informa de indata pe procurorul militar al instantei militare, in a carei circumscriptiune se va fi comis acea infractiune, sub sanctiunea pedepsei prevazute pentru faptul de refuz de serviciu datorit legalmente, din legea penala.

Art. 155

Ofiterii politiei judiciare vor putea sa cheme la cercetarea ce fac pe oricine vor crede in stare sa dea lamuriri pentru descoperirea adevarului. Daca din cercetare ar reiesi indicii de vinovatie in contra vreunuia dintre cei chemati, ofiterul de politie judiciara il va putea detine provizoriu.

Art. 156

Ofiterii de politie judiciara vor putea opri pe oricine de a iesi din casa s'au de a se departa dela locul unde se face cercetarea, pana dupa incheierea procesului lor verbal.

Art. 157

Actele si procesele-verbale incheiate de ofiterii politiei judiciare, impreuna cu corpurile delictive, se vor inainta de indata procurorului militar competent.

Art. 158

In caz cand pentru aceeasi infractiune ar fi sesizati in acelasi timp mai multi ofiteri ai politiei judiciare militare, se vor observa regulile urmatoare:

- a) Cand ofiterul politiei judiciare apartine aceleasi circumscriptiuni, procurorul militar va decide care din ei va continua cercetarea;
- b) Cand ofiterii politiei judiciare militare apartin la circumscriptiuni diferite, cercetarea va fi continuata de ofiterul in circumscriptiunea careia s'a comis faptul;

c) Cand unii ofiteri din politia judiciara apartin instantelor penale utilitare, iar altii celor ordinare, va instrumenta acela a carui instanta are competenta sa judece pe invinuit sau in caz de conflict, asupra competentei, acela care a fost mai intai sesizat;

d) Cand cercetarea este inceputa de un ofiter de politie judiciara militara si soseste la fata locului procurorul militar, acesta va continua cercetarea;

e) Daca sunt sesizati mai multi procurori militari dela tribunalele militare deosebite, cel dintai sesizat va continua cercetarile.

CAPITOLUL II: Ministerul public si deschiderea actiunii penale

Art. 159

Ministrul Apararii Nationale este capul Ministerului public al armatei.

Art. 160

Procurorii militari, avand calitatea de reprezentanti ai Ministerului public sunt insarcinati cu descoperirea si urmarirea tuturor infractiunilor care sunt de competenta instantelor pe langa care functioneaza. In acest scop, ei vor face tot ce este necesar pentru a constata urmele infractiunii si a lua masuri in vederea prinderii infractorilor.

Art. 161

Procurorii militari vor pune concluziunile lor ori de cate ori va fi necesar in cursul instructiunii, in conformitate cu codul de fata.

Art. 162

Procurorul militar, cand este anuntat despre savarsirea unei infractiuni, poate proceda personal la cercetare sau, poate da delegatie ofiterului de politie judiciara sau sa continue cercetarile incepute.

Art. 163

Procurorul militar, primind actele si procesele verbale ale investigatiunilor facute de ofiterii politiei judiciare, le va putea completa, fie personal, fie insarcinand cu aceasta pe acelasi ofiter al politiei judiciare sau pe un altul. El va trimite generalului comandant aceste acte si procese-verbale, insotite de parerea sa, consemnata intr'un referat motivat in fapt si in drept,

Art. 164

Actiunea penala se pune in miscare de catre generalul comandant al Marii Unitati, pe langa care functioneaza instanta penala competenta sau, in lipsa, de inlocuitorul sau legal. Pentru coloneli si generali sau asimilatii lor, actiunea penala se deschide pe baza referatului directiei Superioare a Justitiei Militare, de catre ministrul apararii nationale. In acelasi fel, ministrul apararii nationale poate deschide actiune penala contra oricarui justitiabil de instantele militare, instiintand despre aceasta pe generalul comandant respectiv, caruia ii trimite si dosarul.

Art. 165

Generalul comandant, luand cunostinta de actele si procesele-verbale trimise de Ministerul public din subordine, va putea, dupa caz:

a) Sa ordone completarea cercetarilor preliminare;

b) Sa claseze afacerea;

c) Sa deschida actiune penala, emitand ordin de urmarire;

d) Sa emita ordin de trimitere direct in judecata pentru orice infractiuni, oridecateori, potrivit referatului procurorului militar, nu ar mai fi necesar a se proceda la instruirea faptelor, hotarind totodata, asupra trimiterii sub stare de arest sau nu a invinuitului;

e) In caz de incompetenta, sa trimita afacerea instantei competente.

Art. 166

In cazurile prevazute de articolul precedent la alineatul b, cand generalul comandant este in dezacord cu concluziunile procurorului militar, va fi obligat sa aduca, printr'un raport motivat, cazul, la cunostinta ministrului apararii nationale, care, daca va gasi de cuviinta, poate face uz de prerogativele ce ii sunt conferite prin art. 159 si 164, alin. ultim. Partea vatamata, a carei plangere a fost clasata, se va putea adresa cu o noua cerere ministrului apararii nationale, in termen de 3 luni dela comunicarea, clasarii. Acesta va decide, conform art. 164 si 165.

Art. 167

Ordinul de urmarire va fi semnat de catre generalul comandant, sau dupa caz, de ministrul apararii nationale, si va contine: Numele, prenumele, gradul, functiunea sau profesiunea si domiciliul invinuitului, Corpul sau serviciul din care face parte, infractiunea pentru care este invinuit si calificarea ei legala. Iar cand acest ordin este emis de ministrul apararii nationale, el va contine si tribunalul militar caruia se trimite.

Art. 168

Ordinul de urmarire odata semnat, va fi trimis Ministerului public, care va repartiza afacerea, unuia dintre cabinetele de instructie, iar cel dat de ministrul apararii nationale se executa in acelasi mod prin generalul comandant al circumscriptiei in care se afla tribunalul competent a judeca afacerea.

Art. 169

In cazul deschiderii actiunii penale, suspendarea din comanda sau functiune a militarilor se hotaraste de catre generalul comandant ori de catre Ministerul Apararii Nationale.

Art. 170

Militarii contra carora s'a deschis actiunea penala, nu vor putea fi mutati sau detasati in alte comandamente sau servicii, pana cand instructia nu s'a terminat.

TITLUL II: Despre instructie si judecatorul de instructie militar

CAPITOLUL I:

Art. 171

Judecatorul de instructie militar procedeaza la instruirea unei infractiuni, numai pe baza unui ordin de urmarire, transmis lui prin Ministerul public.

Art. 172

Judecatorul de instructie militar, primind ordinul de urmarire impreuna cu dosarul afacerii, procedeaza, in prezenta grefierului, la luarea interogatorului celui invinuit, intrebandu-l de: nume, prenume, gradul, Corpul sau serviciul din care face parte, varsta, locuinta, locul nasterii, profesiunea, cum si domiciliul ce a avut inainte de a intra in armata, despre fapta comisa si toate imprejurarile in care ea s'a comis, asa cum i se imputa prin ordinul de urmarire; ii infatiseaza toate piesele si actele care pot servi spre dovedirea infractiunii si il intreaba daca le recunoaste. Cercetarea se face,

atat asupra imprejurarilor care apasa asupra invinutului, cat si a acelora care ar veni in descarcarea lui.

Art. 173

Daca invinutul ar face declaratiuni referitoare la alte fapte care nu sunt in legatura cu infractiunile ce se cerceteaza, judecatorul de instructie militar le consemneaza intr'un proces-verbal separat, pe care il va inainta procurorului militar respectiv.

Art. 174

Interogatorul terminat, se citeste invinutului pentru ca sa declare daca raspunsurile sale s'au scris intocmai cum le-a aratat si daca starueste in ele. Fiecare pagina a interogatorului se subscrie de invinuit, de judecatorul de instructie militar si grefierul care a instrumentat. Daca invinutul refuza, sau nu poate subscrie, se face mentiune despre aceasta in josul ultimei pagini din interogator. Aceleasi norme se vor observa si pentru procesele-verbale de confruntare.

Art. 175

Cand sunt mai multi invinuiti, pentru aceeasi infractiune, fiecare dintre ei va fi intrebat deosebit. Dupa luarea interogatoriului ei vor putea fi confruntati.

Art. 176

Inculpatul va putea comunica cu aparatorul sau ales sau din oficiu, dupa ce i s'a luat primul interogatoriu, asupra, tuturor faptelor ce i se imputa.

Art. 177

Judecatorul de instructie militar va putea cita inaintea sa, persoanele care vor fi aratate prin denuntare, prin plangeri, prin actele cercetarii preliminare, sau de catre procurorul militar ori invinuit, ca avand cunostinta de infractiune sau despre imprejurarile in care s'a faptuit si pe care va gasi necesar sa le asculte pentru descoperirea adevarului. Va putea de asemenea cita inaintea sa pe orice alta persoana ce ar crede ca este folositoare instructiunii.

Art. 178

Mai inainte de a fi ascultati, martorii isi vor stabili identitatea, fie prin citatiuni, fie prin orice alt act care ar putea servi in acest scop.

Art. 179

Judecatorul de instructie militar va intreba pe martor despre: nume, pronume, grad sau profesie, varsta si domiciliu, precum si daca nu se afla in vreunul din cazurile prevazute de art. 182. Dupa aceasta, martorul va depune urmatorul jurament: "Jur ca voi spune tot adevarul, numai adevarul si ca nu voi ascunde nimic din ceea ce stiu".

Art. 180

Depunerea juramantului si aratarile martorului vor fi constate in scris, pastrandu-se normele prescrise prin art. 171 si urmatorii.

Art. 181

Judecatorul de instructie militar, asistat de grefier, va lua depozitia fiecarui martor sau informator, fara ca prevenitul sa fie de fata. Aceste depozitii pot fi comunicate invinutului, daca judecatorul gaseste necesar. Cand trebuinta va cere, martorii vor fi confruntati intre ei, cat si cu prevenitul.

Art. 182

Vor putea fi ascultati, numai ca informatori, fara depunere de jurament:

- a) Tatal, mama sau oricare alt ascendent, fiul, fiica sau oricare alt descendent, fratii si surorile, afinii in gradul celor de mai sus, barbatul sau femeia (chiar dupa desfacerea casatoriei), precum si tutorele oricarui din invinuiti;
- b) Persoanele in contra carora s'a comis infractiunea, precum si rudele lor, in gradele aratate la litera a
- c) Denuntatorii ale caror denunturi pot fi recompensate in bani dupa vreo lege;
- d) Minorii sub 15 ani impliniti;
- e) Condamnatii definitiv pentru crima.

Art. 183

Orice persoana citata, pentru a fi ascultata ca martor sau ca informator, este datoare sa se infatiseze. In caz de impiedecare legitima, ea va incunostiinta pe judecator, inainte de ziua termenului. Daca persoana chemata nu se va infatisa si nici nu va fi incunostiintat pe judecator, acesta va da contra ei mandat de aducere, putand pronunta impotriva ei si o amenda dela 500-2.000 lei. Amenda de mai sus se aplica si in caz de refuz nemotivat de a depune ca martor sau de a presta juramantul. Daca se prezinta ulterior si justifica absenta, cel condamnat poate fi scutit de amenda.

Art. 184

Pentru toti acei care urmeaza a fi ascultati in timpul instructiei si care nu stiu limba romana, sau ar fi in neputinta de a auzi sau a raspunde, judecatorul de instructie militar se va conforma art. 139-140.

Art. 185

Cand se va constata, fie prin atestarea unui medic, sau prin orice mod, ca martorii sunt in neputinta de a se infatisa, judecatorul de instructie militar, va putea merge la locuinta lor, iar daca locuiesc in afara de acea comuna, el va putea insarcina cu ascultarea lor pe ofiterul de politie judiciara cel mai apropiat de comuna in care locuiesc martorul sau informatorul.

Art. 186

Daca martorii locuiesc in afara de circumscriptiunea judecatorului de instructie militar, acesta va putea cere judecatorului instructor militar ori civil, al resedintei lor, sa le primeasca depozitia, prin comisii rogatorii.

Art. 187

Judecatorul de instructie militar sau ofiterul de politie judiciara, care va fi primit depozitiunile martorilor si ale informatorilor, conform celor doua articole precedente, le va trimite de urgenta, inchise si sigilate, judecatorului dela care a primit delegatiunea.

Art. 188

Cand unul dintre cei citati de judecatorul de instructie militar ar pretinde ca este in imposibilitate dr a se prezenta si s'ar constata contrariul, fie printr'un ofiter de politie judiciara, fie printr'un expert anume desemnat, cel chemat va putea fi adus imediat, prin forta publica, aplicandu-i-se si o amenda dela 200-4.000 lei. Daca pentru a justifica nevenirea martorul sau informatorul ar fi prezentat un certificat medical, care s'ar constata de catre judecator ca nu a fost sincer, atat martorul cat si informatorul vor putea fi pedepsiti de catre acesta cu amenda penala dela 500-10.000 lei, iar medicul se va urmari conform dispozitiunilor pentru fals.

Art. 189

Judecatorul de instructie militar va proceda daca crede de cuviinta la cercetari locale, descinderi, perchezitiuni sau reconstituiri a faptelor conformandu-se regulilor prescrise pentru ofiterii politiei judiciare. In asemenea cazuri el este dator sa anunte in prealabil pe procurorul militar, care va asista, daca va gasi necesar.

Art. 190

In caz cand judecatorul de instructie militar va crede, poate dispune facerea unei expertize pentru a se capata toate lamuririle de care are nevoie, sau va chema pe expertii care si-au dat parerea in cursul cercetarilor preliminare, in cazul cand cu ocazia acelor cercetari s'ar fi facut apel la luminile unor asemenea experti; de asemenea va putea sa se adreseze unei autoritati, unui institut sau organ special desemnat pentru aceasta spre a-si da parerea asupra lucrarilor expertilor. Expertii chemati de judecatorul de instructie militar vor depune juramentul prevazut de art. 138, iar actele lor vor fi vizate de judecatorul de instructie militar.

Art. 191

Toate actele aflate la dosar, scrise in limba straina vor fi traduse prin intermediul unui traducator, care va fi numit de judecatorul de instructie militar, observandu-se prescriptiunile de sub art. 141.

Art. 192

In cursul instructiunii, invinuitul sau Ministerul public, vor putea sa propuna luarea masurilor ce vor crede necesare pentru descoperirea adevarului. In acest scop procurorul militar este indreptatit a cere dosarul cauzei dela judecatorul de instructie militar, care este obligat sa-l remita oricare ar fi stadiul in care se gaseste afacerea. In caz cand se va cere ascultarea de martori, cel ce va face aceasta cerere va preciza punctele asupra carora vor trebui sa fie intrebati martorii propusi. Judecatorul de instructie militara va fi dator a se pronunta asupra acestor cereri printr'o ordonanta de zi motivata.

Art. 193

Oridecateori Ministerul public va face uz de articolul precedent, va fi dator sa restituie dosarul in termen de cel mult 4 zile.

Art. 194

Judecatorul de instructie militar va constata printr'o ordonanta de zi toate actele de instructiune ce a efectuat si masurile ce ar mai trebui luate in interesul instructiunii.

Art. 195

Toate actele din cursul instructiunii vor fi semnate de judecatorul de instructie militar si contrasemnate de grefier, chiar in momentul redactarii lor.

Art. 196

Daca judecatorul de instructie militar constata ca exista indicii, ca cel pus sub urmarire ar fi savarsit si alte fapte, le va aduce la cunostinta generalului comandant sau eventual ministrului apararii nationale, prin intermediul procurorului militar, pentru a se da ordin de urmarire suplimentar. Dupa emiterea acestui ordin, el va lua inculpatului un nou interogatoriu, asupra noilor invinuiri. Tot astfel se va proceda si in cazul cand ar exista indicii ca, in faptul imputat invinuitului ar fi implicate alte persoane justitiabile de instantele penale militare. Daca insa judecatorul de instructie militar constata ca faptul imputat invinuitului intruneste elementele unei infractiuni calificate altfel decat aceea pentru care este deschisa actiunea penala, nu va mai fi necesar un nou ordin de urmarire. In acest caz, el va schimba calificarea infractiunii, printr'o ordonanta de zi, pe care o va comunica autoritatii care a emis ordinul de urmarire, prin intermediul procurorului militar. Judecatorul va lua apoi un nou interogatoriu invinuitului asupra faptului, asa cum a fost calificat din nou. Daca judecatorul de instructie militar, gaseste ca infractiunea nu este de competenta sa, restituie dosarul generalului comandant, pentru a fi trimis locului competent care va proceda conform art. 165.

Art. 197

Daca judecatorul de instructie militar, din cercetarea ce face va constata alte fapte conexe, va trimite dosarul Ministerului public, spre a interveni pentru ca autoritatea in drept sa se pronunte asupra actiunii penale, cu privire la aceste fapte conexe constatate. In acest caz, generalul comandant procedeaza in conformitate cu art. 165 si urm. Ordinul de urmarire va fi dat de generalul comandant unde se gaseste dosarul, sau unde a fost trimis spre judecare.

Art. 198

Cand judecatorul de instructie va socoti ca instructia este terminata, va trimite dosarul procurorului militar care este dator a-l restitui cu rechizitoriu, in termen de cel mult 3 zile. Dupa primirea dosarului, judecatorul de instructie militar va incheia ordonanta definitiva in cel mult 5 zile.

Art. 199

Ordonanta definitiva va cuprinde: identitatea invinuitului, antecedentele lui, mentiunea daca este lasat liber sau arestat, aratarea ordinelor de urmarire cu precizarea infractiunii pentru care este pus sub urmarire, expunerea faptelor, probelor adunate in sarcina si in descarcarea invinuitului, discutarea lor cu aratarea temeiurilor de fapt si de drept pe care se sprijina trimiterea sau netrimitea lui in judecata si ca urmare, declaratiunea judecatorului de instructie militar, asupra acestui din urma punct. Totodata, va enumera si descrie: anexele si corpurile delictive, precum si cheltuielile ocazionate de instructie. Ordonanta definitiva va fi datata si semnata de judecatorul de instructie militar si contrasemnata de grefier.

Art. 200

Tot prin ordonanta definitiva, judecatorul de instructie se va pronunta asupra trimiterii in judecata a inculpatului in stare de libertate sau in stare de arest. In acest din urma caz, dispozitia din ordonanta definitiva va mentine puterea mandatului de arestare, pe tot timpul judecatii. Impotriva mentinerii sub stare de arest, invinuitul va putea face cerere de liberare provizorie la tribunalul militar respectiv, care se va pronunta cu precadere.

Art. 201

Dosarul parafat, numerotat si snuruit va fi inaintat, impreuna cu toate corpurile delictive, Ministerului public.

Art. 202

Ordonanta definitiva poate fi atacata cu recurs, inaintea tribunalului militar, in compunerea prevazuta pentru judecarea recursurilor: - de Ministerul public, in toate cazurile; - de inculpat, numai in caz de incompetenta, si atunci cand prin recurs se cere incetarea sau anularea urmaririi. In caz de admitere a recursului, tribunalul va anula ordonanta definitiva si va decide, dupa caz, trimiterea in judecata, trimiterea dosarului la instanta competenta, incetarea urmaririi, anularea urmaririi sau completarea instructiei.

Art. 203

In cazul cand judecatorul, de instructie a decis ca inculpatul sa fie trimis in judecata in stare de arest, si ordonanta

definitiva a fost atacata cu recurs, inculpatul va ramane arestat pana la solutionarea recursului. Odata cu hotarirea asupra recursului, tribunalul va decide si asupra mentinerii in stare de arest sau punerii in libertate a inculpatului.

CAPITOLUL II: Citatiuni si mandate

SECTIUNEA I: Citatiuni

Art. 204

Citatiunea este chemarea facuta de orice ofiter al politiei judiciare militare, sau de judecatorul de instructie militar, sau de orice instanta de judecata, unei persoane, care urmeaza a se infatisa inaintea lor.

Art. 205

Citatiunea va cuprinde numele, pronumele si calitatea celui care a emis-o, numele, gradul sau functiunea si domiciliul celui chemat in fata justitiei, scopul pentru care este chemat, locul, data si autoritatea judecatoreasca in fata careia trebuie sa se infatiseze. Citatiunea va fi datata si semnata de acel dela care emana.

Art. 206

Citatiunea va fi emisa astfel, in cat cel chemat sa aiba dela primirea ei, pana la data infatisarii, un termen de cel putin 48 ore. Acest termen insa poate fi si mai scurt in cazul cand este posibil ca cel chemat sa se prezinte mai curand. Art. 207

Citatiunea se va preda prin organul politienesc sau administrativ competent, care este dator a o inmana de indata persoanei citate, iar in lipsa, unei rude care locueste impreuna cu dansa, ori unui servitor al sau iar cand cel citat locueste la hotel, hotelierului sau portarului. La corpurile de trupa sau servicii inmanarea se va face prin comandantul corpului de trupa sau seful serviciului respectiv. In lipsa de asemenea persoane, sau daca ele refuza sa primeasca citatia, sau sa dea dovada de primirea ei, agentul o va afisa la usa locuintei celui citat, prin incheiere de proces-verbal prevazut de procedura penala. Aceste operatiuni vor fi constatate printr'un proces-verbal. Daca, cel citat da dovada de primirea citatiei, agentul va adeveri semnatura sa, fara a mai dresa proces-verbal. Toate aceste lucrari vor fi inaintate de urgenta celui care a emis citatia.

SECTIUNEA II: Mandate

Art. 208

Nimeni nu poate fi ridicat, detinut sau arestat, decat in puterea unui mandat emis conform legii.

Art. 209

Mandatele sunt de 4 feluri:

- a) mandat de infatisare;
- b) mandat de aducere;
- c) mandat de detinere;
- d) mandat de arestare.

Art. 210

Mandatul de infatisare are de scop de a aduce in fata justitiei pe invinuit. Mandatul de aducere are de scop de a constrange pe cel chemat sa se prezinte in fata justitiei, in cazul cand nu s'a infatisat la data si locul fixat prin mandatul de infatisare sau prin citatiune. Acel adus cu mandat de aducere va fi cercetat de indata.

Art. 211

Mandatul de aducere are putere pana in momentul cand cel chemat a fost adus in fata celui care l-a emis. Ofiterii de politie judiciara, afara de procuror, se vor conforma prescriptiunilor art. 151, cand vor emite un asemenea mandat.

Art. 212

Mandatul de detinere are de scop a pune pe invinuit, de indata, la dispozitia justitiei. El se va emite, in cazurile aratate de art. 147, 148 si va avea putere astfel dupa cum se arata la art. 149 si 150.

Art. 213

Mandatele de aducere si detinere se pot, emite si de catre ofiterii politiei judiciare.

Art. 214

Mandatul de arestare are de scop fie punerea sub arest preventiv a unei persoane, in cazurile prevazute de art. 148, fie executarea unei sentinte ramase definitiva.

Art. 215

Mandatele de arestare se pot emite numai de catre judecatorul de instructie militar sau de catre Ministerul public, in cazurile prevazute de lege, sau in executarea hotaririlor instantei.

Art. 216

Judecatorul de instructie militar nu va putea emite mandat de arestare contra invinuitului lasat liber, sau adus cu mandat de aducere, decat dupa ce ii va fi luat un interogator. In cazul cand mandatul de aducere nu si-a produs efectul, judecatorul de instructie militar va putea emite mandat de arestare si daca cel aratat in mandat va fi adus la inchisoarea resedintei judecatorului de instructie militar, acesta este dator a-i lua interogatorul in termen de 24 ore.

Art. 217

Mandatul va cuprinde: enuntarile prevazute la art. 205, cauza care determina arestarea, calificarea data faptului, precum si textul de lege care il pedepseste.

Art. 218

Mandatele de aducere si arestare vor fi executate prin orice agent al fortei publice care le vor infatisa de indata, in original, persoanelor in contra carora au fost emise. Agentul insarcinat cu executarea mandatului va lua cu dansul, de va crede de cuviinta, ajutorul necesar pentru asigurarea executarii lui, adresandu-se in acest scop autoritatii celei mai apropiate a locului unde trebuie sa execute mandatul. Cel care refuza a se supune mandatului sau va incerca sa fuga, va fi constrans a se supune prin forta publica.

Art. 219

Daca cel contra caruia s'a emis un mandat nu poate fi gasit, mandatul va fi notificat la ultimul domiciliu, conform prescriptiunilor art. 207. Procesul-verbal, dresat cu aceasta ocazie, va fi vizat de notar in comunele rurale, de comisar sau de subcomisar in comunele urbane, in asistenta a doua persoane locuind in apropiere, care de asemenea vor semna. Mandatul va fi inapoiat de urgenta celui care l-a emis.

Art. 220

Cel care in executarea unui mandat de arestare, va aduce pe invinuit la inchisoare, va da mandatul in mana directorului inchisorii, incheind proces-verbal despre aceasta. Directorul inchisorii este dator sa dea o adeverinta celui care a executat mandatul, incunostiintand in 24 ore pe judecatorul de instructie militar, care l-a emis, despre executarea lui.

Daca in termenul prevazut de ultimul alineat al art. 216, cel arestat nu este interogat, directorul inchisorii este dator sa incunostiinteze Ministerul public.

Art. 221

Cei arestati in puterea unui mandat nu pot fi transferati dela o inchisoare la alta, decat numai in interesul justitiei si in urma ordinului in scris al judecatorului de instructie militar, sau al Ministerului public, dupa caz.

Art. 222

Mandatele de arestare emise de judecatorul de instructie militar sunt supuse confirmarii instantei din care face parte; in acest scop, judecatorul va inainta acestei instante, in termen de 24 ore dela emiterea unui asemenea mandat, un raport prin care va cere confirmarea lui, impreuna cu dosarul cauzei.

Art. 223

Tribunalul, in termen de 24 ore dela primirea acestui raport, va decide asupra confirmarii sau infirmarii mandatului, ascultand pe Ministerul public, pe invinuit personal sau prin aparatorul sau.

Art. 224

In cazul cand judecatorul de instructie militar va socoti ca nu este cazul sa se emite mandat de arestare sau ca cel arestat in puterea unui asemenea mandat poate fi pus in libertate, arestarea ne mai fiind necesara, va comunica aceasta procurorului militar care va putea face recurs la instanta respectiva. Instanta se va pronunta, dupa ce va asculta Ministerul public si pe invinuit, care va putea fi asistat de aparatorul sau. Daca invinuitul nu se va prezenta, instanta se va pronunta in lipsa lui. Incheierea data nu este supusa nici unei cai de atac. In cazul cand s'au admis concluziunile procurorului militar, ea inlocueste mandatul si se va executa de indata.

Art. 225

Judecatorii care s'au pronuntat asupra confirmarii sau infirmarii unui mandat, sau asupra emiterii unui asemenea mandat, vor putea lua parte la judecarea pricinei.

Art. 226

Mandatul de arestare are putere 30 de zile de la confirmare. In caz de nevoie, el poate fi reconfirmat din 30 in 30 zile, pana la darea ordonantei definitive, cand se va avea in vedere prescriptiunile art. 200.

Art. 227

Vitiile de care ar fi atins mandatul de arestare se vor propune numai cu ocazia confirmarii lui in fata instantei, care va hotari.

CAPITOLUL III: Despre liberarea provizorie

Art. 228

Liberarea provizorie se poate cere in orice stadiu al procesului. Cererea va fi adresata judecatorului de instructie militar, cat timp instructia este in curs, sau instantei de fond inaintea careia este pendinte afacerea, care o va cerceta de urgenta, ascultandu-se invinuitul, care va putea fi asistat de aparatorul sau si luandu-se si concluziunile Ministerului public.

Art. 229

Cererea de liberare provizorie va cuprinde obligatiunea pentru invinuit de a se prezenta inaintea justitiei la orice chemare i se va face. Ea va cuprinde alegerea domiciliului stabil, care va fi obligator pentru toata durata intregii cercetari si judecari.

Art. 230

Contra deciziei luata de judecatorul de instructie militar, cu privire la cererea de liberare provizorie, Ministerul public si invinuitul vor putea face recurs, in termen de 24 ore, la instanta din care face parte judecatorul de instructie militar. Acest termen curge din ziua incunostiintarii facuta de judecatorul de instructie militar.

Art. 231

Cand afacerea se gaseste in fata instantei de judecata, aceasta se va pronunta asupra liberarii provizorii, ascultand pe Ministerul public si pe invinuit. Hotarirea sa va fi definitiva.

Art. 232

Nu vor putea beneficia de liberare provizorie:

- a) Cei arestati pentru nesupunere sau dezertare, care nu s'au prezentat la unitate de buna voie;
- b) Cei care au incercat sa fuga ori au fugit de sub arest in timpul instructiei sau judecarii;
- c) Strainii, cei ce nu au domiciliu si vagabonzii.

Art. 233

Judecatorul de instructie militar sau instanta de judecata poate revoca masura liberarii provizorie, cand imprejurarile sau motivele care au determinat-o s'au modificat, ori cand cel liberat nu s'ar fi prezentat la vreo chemare ce i s'ar fi facut. Judecatorul de instructie militar va emite in aceste cazuri un nou mandat de arestare in care va specifica consideratiunile ce au motivat emiterea lui. Cand instanta de judecata revoca punerea in libertate provizorie, aceasta revocare repune de drept in vigoare mandatul de arestare.

TITLUL III: Despre judecata

CAPITOLUL I: Procedura preliminara

Art. 234

Toate afacerile trimise instantei penale militare se trec intr'un registru general, in ordinea primirii lor. Cand instanta are mai multe sectiuni, repartizarea afacerilor se face de primul presedinte.

Art. 235

Fiecare sectie se conduce din punct de vedere administrativ de presedintele sau. Acesta fixeaza termenele de judecata, tinand seama ca afacerile care intereseaza siguranta Statului, precum si acelea in care se gasesc arestati, sa se judece de urgenta si cu precadere. Tot el convoaca pe judecatori.

Art. 236

Presedintele, dupa ce fixeaza termenul de judecata, dispune citarea invinuitului cu cel putin 4 zile inainte de judecata. La prezentarea acestuia, ii notifica data fixata pentru judecare si ii face cunoscut faptul pentru care este dat in judecata, precum si lista martorilor, informatorilor sau expertilor pe care acuzarea cere a fi chemati, intrebandu-l daca are si el de propus martori, informatori sau experti in descarcare. Martorii, informatorii sau expertii vor putea fi si dintre cei care nu au fost ascultati la instructie. Nu se vor cita decat acele persoane a caror adresa a fost complet aratata, iar lista acestora se va propune la grefa cel mai tarziu 2 zile dupa indeplinirea de catre presedinte a formalitatilor prevazute in acest articol.

Art. 237

Tot cu aceasta ocazie se comunica inculpatului ca are dreptul sa-si aleaga unul sau mai multi aparatori, numindu-i-se in unul din oficiu, pe care presedintele il va instiinta in scris despre ziua judecatii. Daca este arestat, i se mai pune in vedere ca pana in ziua judecatii poate comunica cu aparatorii sai si ca dosarul cauzei le sta la dispozitie.

Art. 238

Indeplinirea formalitatilor prescrise la art. 236 si 237 se va constata de catre presedinte printr'un proces-verbal, toate acestea sub pedeapsa de nulitate.

Art. 239

Lipsa notificarii listei martorilor propusi precum si nerespectarea termenului de 4 zile, indreptateste pe invinuit a cere dela instanta de judecata amanarea pricinei, pentru a se indeplini aceste formalitati.

Art. 240

Chemarea despre care se vorbeste in articolele precedente se va face pentru cei aflati in stare de arest, prin directia inchisorii respective; pentru cei lasati liberi, prin orice agent al fortei publice sau agent administrativ. Dispozitiunile privitoare la forma si modul de predare a citatiunilor si mandatelor sunt aplicabile in cazul art. 236, precum si inaintea instantelor de judecata.

Art. 241

Daca cel chemat nu se va prezenta fara a trimite legitima justificare, presedintele va trimite contra lui un mandat de aducere pentru a putea indeplini formalitatile prevazute de art. 236 si 237; judecarea inaintea instantei se va amana daca formalitatile nu s'au putut indeplini in termenul legal. Cand inculpatul sau acuzatul nu s'a prezentat la termenul fixat pentru judecata, el va fi judecat dupa caz, in lipsa, sau contumacie, afara de impiedecare justificata pe care instanta o va aprecia. Judecarea in lipsa, sau contumacie se va face potrivit dispozitiunilor prevazute de art. 338 si urmatorii.

Art. 242

Dispozitiunile art. 236 se vor indeplini numai cu ocazia primului termen de infatisare, in fata instantei. In caz de amanare, inculpatul va lua cunostinta de termen, in instanta, afara de cazul cand amanarea se face din oficiu si in absenta sa, cand va fi citat pentru noul termen. Prezentarea inculpatului in instanta, fara a invoca lipsa formalitatilor prevazute de art. 236-240, sau viciile in legatura cu aceste formalitati, acopera nulitatile derivand din aceasta procedura.

CAPITOLUL II: Despre aparatori inaintea instantelor militare,

Art. 243

Pot indeplini oficiul de aparator inaintea instantelor militare:

- a) Avocatii inscrisi in vreunul din colegiile din tara;
- b) Ofiterii, subofiterii si maistrii militari din rezerva sau retragere proveniti din activitate, licentiatii sau doctorii in drept, si care figureaza pe tabelul prevazut la art. 244 la vreunul din tribunalele militare din tara.

Art. 244

Presedintii tribunalelor si presedintele Curtii Militare de Casare si Justitie intocmesc in luna Decembrie a fiecarui an un tabel de aparatori din oficiu in care se va inscrie:

1. Avocatii care pledeaza in mod obisnuit in fata tribunalului militar respectiv, cu domiciliul in localitatea de resedinta a tribunalului.
2. Cei prevazuti la alineatul b din articolul precedent care vor face cerere. Ofiterii combatanti din activitate, dela gradul de capitan in sus, aflati in circumscriptiunea teritoriala a tribunalului respectiv.

Art. 245

Acest tabel se afiseaza la grefa si in sala de sedinte a tribunalului militar, precum si la inchisoarea militara respectiva, in a doua jumatate a lunii Decembrie si intra in vigoare la 1 Ianuarie a anului urmator.

Art. 246

Cereri pentru inscrieri pe tabelul aparatorilor se vor adresa, in tot cursul anului, presedintelui tribunalului, care va elibera celor prevazuti in alin. 2 de sub art. 244, cate o carte de aparator militar, in puterea careia va putea pleda inaintea, tuturor instantelor militare. In caz de suspendare sau revocare, aceste carti se ridica sau se anuleaza, dupa caz.

Art. 247

Nu pot face oficiul de aparatori, in nici un caz:

- a) Ofiterii reformati prin decret pe baza deciziei unui consiliu de reforma, chiar daca sunt avocati;
- b) Avocatii eliminati de pe tabelul colegiilor;
- c) Avocatii suspendati de pe tabelul colegiilor, pe timpul suspendarii lor;
- d) Cei care au fost condamnati ori sunt pusi sub urmarire judiciara, pentru crima sau pentru unul din urmatoarele delicta: furt, abuz de incredere, inselaciune, delapidare de bani publici, fals, juramant sau marturie mincinoasa, mituire, sustragere de acte si delict de audienta la vreuna din instantele militare.

Art. 248

Pentru contravenire la prescriptiile acestei legi, relative la oficiul de aparator, instanta va putea sesiza colegiul de avocati si cere trimiterea in fata, comisiunilor disciplinare respective a avocatului in cauza. Aparatori dela art. 243, alin. b, pot fi suspendati, ori revocati de catre instanta militara, in urma cererii motivate a Ministerului public. Instanta se va pronunta asupra acestei cereri, in camera de consiliu, dupa ce se va asculta atat Ministerul public cat si aparatorul a carui suspendare sau revocare se cere. Deciziunea data nu este supusa la nicio cale de atac si, este executorie pentru toate instantele militare.

Art. 249

Funciunea de aparator din oficiu este obligatorie si gratuita. In caz de impiedecare justificata, aparatorul numit din oficiu va fi dator sa trimeata din vreme presedintelui motivele impiedecarii; daca aceste motive vor fi socotite de presedinte ca intemeiate, el va fi inlocuit cu un altul. Daca refuzul de aparator nu este justificat si numitul aparator din oficiu, fiind ofiter din activitate de serviciu, persista in refuz, el va putea fi pedepsit disciplinar de catre generalul comandant respectiv, iar daca au este ofiter din activitate de serviciu se va proceda conform art. 248.

Art. 250

Masurile prevazute in articolul precedent, alin. 3, se vor lua contra aparatorilor si in cazul cand se prezinta in instanta la ziua procesului, dar nu fac apararea, sau parasesc pe clientul lor inainte de terminarea desbaterilor. Procurorul militar

de sedinta este dator sa constate faptul prin incheiere de proces-verbal si sa se conforme art. 248.

Art. 251

Acuzatul si aparatorul sau au dreptul sa consulte dosarul afacerii numai la grefa, in orele de serviciu. Ei vor putea scoate copii legalizate de pe actele din dosar, cu autorizarea presedintelui, care va putea refuza cererea atunci cand va aprecia ca interese superioare se opun. Cand presedintele va socoti ca interese superioare de Stat reclama pastrarea discretiunii, odata cu autorizarea pentru consultarea dosarului, va cere aparatorului in scris sa declare, pe onoare, ca nu va divulga nimic din cele ce va afla, atat din actele din dosar, cat si din debaterile orale, cand sedinta ar fi eventual declarata secreta, conform art. 252, aceasta, sub sanctiunea prevazuta de art. 249 al acestui cod si fara prejudiciul altor sanctiuni prevazute de codul penal, sau alte legi pentru aparatorul culpabil.

CAPITOLUL III: Politia audientei

Art. 252

Sedintele instantelor penale militare sunt publice. Daca publicitatea ar putea primejdi siguranta Statului, ordinea publica, disciplina in armata sau bunele moravuri, instanta poate ordona ca debaterile sa se faca in secret, in prezenta partilor si aparatorilor din proces. Aceasta dispozitie poate fi luata atat din oficiu, cat si in urma cererii ministerului public sau apararii.

Art. 253

Presedintele declara sedinta deschisa. El are politia audientii, pe care o exercita conform dispozitiunilor de mai jos.

Art. 254

Publicul trebuie sa fie fara arme, sa stea descoperit, respectuos si in tacere.

Art. 255

Cand publicul da semne de aprobare sau desaprobare, presedintele poate ordona golirea salii. Daca cineva se impotrivesc ordinelor sale, instanta poate dispune arestarea turburatorului, oricare ar fi el, si condamnarea lui pe loc, ascultand si concluziunile ministerului public, la amenda dela 100 la 1.000 lei, printr'o hotarire nesupusa niciunei alte cai de atac. Daca turburarea sau nelinistea aduce stanjenirea mersului justitiei, sau daca cineva din sala de sedinta ar ameninta, insulta cu cuvinte sau gesturi, ar lovi sau trage asupra membrilor instantei, procurorului militar, grefierului, martorilor, ori aparatorilor invinuitului, va fi judecat pe loc si condamnat la pedeapsa prevazuta de lege, pentru faptele comise, oricine ar fi culpabilul, in urma debaterilor contradictorii ce vor avea loc de indata. Ministerul public pune concluziunile sale, iar ca aparator se va destina de presedinte unul din oficiu.

Art. 256

Presedintele poate ordona ducerea la inchisoare a oricarui invinuit care, prin orice mijloc ar impiedeca liberul curs al justitiei; in acest caz se va proceda la judecarea pricinii ca si cum invinuitul ar fi de fata, consemnandu-se toate acestea intr'un proces-verbal.

Art. 257

Daca invinuitul s'a facut vinovat de vreunul din faptele aratate la art. 255 si s'a procedat in contra sa, conform art. 256, indata dupa judecarea faptului si citirea hotaririi, grefierul ii va aduce la cunostinta rezultatul, incheind proces-verbal despre aceasta.

Art. 258

Daca alte crime sau delicta, afara de cele prevazute la articolele precedente si care nu au nicio legatura cu procesul in curs, s'au savarsit in localul si in timpul sedintelor, instanta va proceda in modul urmatoar:

- 1.** Daca infractorul este militar, pana la gradul de colonel inclusiv, el se judeca de insasi instanta inaintea careia s'a comis infractiunea.
- 2.** Daca infractorul nu este militar, se va incheia de catre instanta un proces-verbal constatator al faptului savarsit, iar infractorul, sub stare de arest, se va trimite impreuna cu actele incheiate, instantei competente a-l judeca.
- 3.** Daca infractorul este general, tribunalul va constata faptul printr'un proces-verbal si-l va inainta spre judecare tribunalului militar din Capitala Tarii.
- 4.** Daca infractiunea se comite inaintea Curtii Militare de Casare si Justitie, infractorul se va judeca pe loc, iar pentru nemilitari, se va proceda conform pct. 2 din prezentul articol.

Art. 259

Procesele-verbale de care se face mentiune in articolele precedente, vor fi semnate de catre toti membrii care au luat parte la sedinta, precum si de procurorul militar si grefierul respectiv.

Art. 260

Delicta si crimele de audienta, savarsite de oricine in fata consiliului de judecata, se vor judeca de tribunalul militar respectiv, caruia i se vor trimite infractiunii impreuna cu actele doveditoare incheiate. Daca alte crime si delicta se savarsesc cu ocazia judecarii afacerilor inaintea consiliilor de judecata, se va incheia un proces-verbal, in conditiunile prevazute la articolele precedente, iar infractiunii se vor trimite arestati, impreuna cu actele de constatare, instantelor militare sau civile competente a-i judeca, potrivit calitatii infractorilor.

CAPITOLUL IV: Cercetarea pricinii

Art. 261

Presedintele este investit cu conducerea generala a debaterilor.

Art. 262

Presedintele ordona sa se introduca invinuitul, care se infatiseaza liber fara fiare, inasa sub paza sigura si asistat de aparatorul sau.

Art. 263

Daca invinuitul este liber si nu se infatiseaza si daca s'au indeplinit pentru el formalitatile prevazute de art. 236 si 240, se va judeca in lipsa, potrivit art. 338 si urmatoarii.

Art. 264

Daca invinuitul este arestat si refuza a se infatisa, presedintele il someaza printr'un agent al fortei publice, ca in numele legii sa se supuna justitiei. Directorul inchisorii, impreuna cu acest agent, vor incheia proces-verbal despre somatiunea ce s'a facut despre raspunsul invinuitului. Daca acesta nu se supune la somatiune, se va da citire procesului-verbal in sedinta si se va proceda la judecata ca si cum ar fi prezent.

Art. 265

Presedintele intreaba pe invinuit despre numele, prenumele si gradul sau, corpul sau serviciul din care face parte, varsta, locul nasterii, profesiunea si resedinta sa, precum si daca a mai fost vreodata condamnat. Daca invinuitul refuza

sa raspunda, desbaterile vor urma mai departe, identitatea sa stabilindu-se prin actele din dosar.

Art. 266

Presedintele ordona grefierului sa faca apelul martorilor; care se vor prezenta in sala de sedinte; dupa terminarea apelului lor, presedintele ordona sa se retraga in camera anume destinata. Daca desbaterile vor dura mai multe zile, presedintele poate incuviinta martorilor sa paraseasca localul instantei, hotarindu-li-se ziua si ora la care trebuie sa fie fata.

Art. 267

Martorii absenti, sau cei care infatisandu-se, refuza de a-si da marturia, vor fi supusi la penalitatile prescrise de art. 183, alin. 4.

Art. 268

Daca procedura nu este indeplinita pentru vreunul din martorii chemati, aceasta nu va impiedeca luarea interogatorului invinuitului, ascultarea celorlalti martori prezenti sau luarea oricarei masuri, dupa care instanta va statua daca este loc, sau nu, sa se amane judecarea pricinii.

Art. 269

Presedintele ordona grefierului a citi actul de trimitere in judecata si pune in vedere invinuitului infractiunea pentru care este urmarit. El va proceda la luarea interogatorului invinuitului si ii va pune in vedere dovezile faptului ce i se aduce in sarcina, cerandu-i totodata sa spue ceea ce este util apararii sale. De asemenea instiinteaza pe aparatori a se exprima cu deferenza si respect fata de lege si instanta. Ceilalti membri ai instantei, precum si ministerul public, pot pune orice intrebari invinuitului, fie prin intermediul presedintelui, fie direct, in urma autorizatiunii acestuia. Apararea de asemenea va putea sa faca intrebarile ce va crede de cuviinta, dar numai prin intermediul presedintelui. Raspunsurile invinuitului vor fi reproduse in rezumat de grefier semnate de invinuit si vizate de presedinte.

Art. 270

Daca sunt mai multi invinuiti, ei pot fi interogati separat si pot sa fie confruntati intre ei, cu obligatia de a fi instiintati asupra raspunsurilor date in lipsa lor de catre ceilalti invinuiti.

Art. 271

Nicio exceptiune asupra compunerii tribunalului si nicio recuzatiune in contra judecatorilor nu pot fi ridicate de invinuit sau de aparatorul sau, nici de ministerul public; orice cerere in acest sens se va pune la dosar. Aceste exceptiuni vor putea fi propuse inaintea instantei de recurs, odata cu recursul asupra fondului si in conformitate cu dispozitiunile prevazute de lege. Judecatorii, insa, se vor putea abtine in cazurile prevazute la art. 18, 20 si 21, in care cazuri, procesul se amana pentru a se proceda la inlocuirea lor.

Art. 272

Daca inculpatul sau ministerul public au de ridicat exceptiunea de incompetenta, ei sunt obligati a o propune inaintea audierii martorilor si instanta de judecata va hotari de indata. Daca cererea este respinsa, tribunalul va proceda la judecarea afacerii, ramanand inculpatului sau ministerului public dreptul de a ataca odata cu recursul asupra fondului si hotarirea data asupra exceptiei. La acelasi mod se va proceda cu oricare alte exceptiuni sau incidente care s'ar ridica in cursul desbaterilor si care trebuiesc facute in scris.

Art. 273

Daca exceptiunea de incompetenta a fost admisa, fie pentru motivul ca, cel trimis judecatii nu era justitiabil de tribunalele militare, fie pentru ca alt tribunal militar era competent, afacerea se va trimite tribunalului competent.

Art. 274

Daca tribunalul este sesizat cu infractiuni de competenta sa si totodata cu altele care ar intra in competenta consiliului de judecata, tribunalul retine, judeca si aplica pedepsele pentru infractiunile de competenta consiliului de judecata, chiar daca achita pe inculpat pentru celelalte infractiuni.

Art. 275

Dupa terminarea interogatorului se va proceda la ascultarea martorilor. Nu vor putea fi ascultati decat acei martori care au fost notificati si citati conform art. 236. Presedintele insa va putea sa faca intotdeauna uz de dispozitiunile art. 287.

Art. 276

Martorii vor fi introdusi pe rand si vor fi ascultati in ordinea fixata de art. 280. Mai inainte de a depune vor fi intrebati de nume, pronume si serviciul din care fac parte, profesiunea si locuinta lor; precum si daca sunt in vreunul din cazurile prevazute de art. 182, cand vor fi ascultati in modul acolo aratat. Dupa aceasta vor depune juramantul prevazut de art. 179, apoi vor arata verbal ce stiu asupra faptului care se judeca.

Art. 277

Martorii nu pot sa se interpeleze unii pe altii.

Art. 278

Dupa terminarea depozitiunii, presedintele va putea pune direct martorului intrebarile ce va crede de cuviinta. Ceilalti membri ai instantei si ministerul public vor putea pune de asemenea intrebari fie prin intermediul Presedintelui, fie direct, in urma autorizatiunii acestuia. Apararea va putea pune intrebarile ce va crede de cuviinta numai prin intermediul presedintelui. Presedintele va putea, dupa ce va consulta pe membri, sa refuze de a tine intrebari martorilor, daca din acestea s'ar provoca raspunsuri, care ar fi in afara de faptul ce se judeca.

Art. 279

Grefierul este dator a reproduce in rezumat depozitiunile martorilor; acest rezumat va fi de indata semnat de martor, contrasemnat de grefier si vizat de presedinte.

Art. 280

Dupa ascultarea martorilor acuzarii, se vor asculta martorii propusi de aparare. In interesul desbaterilor insa presedintele poate interveni ordinea audierii.

Art. 281

Martorii pot fi confruntati dupa cererea ministerului public sau apararii. Presedintele poate face aceasta si din oficiu.

Art. 282

In cursul sau in urma depozitiunilor martorilor, presedintele va putea sa ordone infatisarea corpurilor delictive, precum si toate actele ce pot servi la luminarea cauzei.

Art. 283

Fiecare martor, dupa ce va face depozitiunea sa, va ramane in sala de sedinte pana se va termina audierea tuturor

martorilor, afara daca presedintele nu va dispune altfel.

Art. 284

Daca din desbateri ar reesi, ca depozitiunea unui martor ar fi mincinoasa, presedintele poate, din oficiu, ori in urma rechizitiunilor ministerului public, sau cererii invinutului, ori aparatorului sau, sa ordone detinerea acestui martor, justitiabil sau nu, de instantele penale militare, dresandu-se proces-verbal despre cele constatate, care, impreuna cu cel detinut, va fi inaintat de indata ministerului public competent, spre a proceda conform legii.

Art. 285

Instanta va hotari, daca este cazul a se asculta martorii absentii, iar daca importanta acestor martori este de natura a impiedeca solutionarea procesului, instanța il va putea amana, motivand deciziunea ce va lua. Presedintele va ordona sa se dea mandat de aducere contra acestor martori si va putea pronunta si o amenda dela 500-2.000 lei. Daca procesul nu se amana, presedintele va ordona grefierului sa citeasca depozitiile luate de judecatorul de instructie, martorilor absentii, pe care le va gasi necesare pentru luminarea cauzei. Atat ministerul public cat si invinutul pot cere citirea acestor depozitiuni; instanța insa va aprecia, in acest din urma caz. Procesul se poate judeca, in urma dispozitiunii tribunalului, chiar cand nu se prezinta niciun martor in fata instantei, daca nici una din parti nu cere amanarea pentru acest motiv.

Art. 286

Cand invinutul sau vreunul din martori nu ar vorbi limba romana, presedintele va numi un interpret. El va depune juramantul dela art. 139, in fata instantei. Daca judecata va gasi necesar a numi experti, conform art. 134, si daca ei nu pot fi adusi de indata, procesul se va amana. Ei vor fi supusi juramantului prevazut de art. 138, in camera de consiliu sau in sedinta, dupa imprejurari. In cazul cand, pe langa tribunalul militar, exista interpreti si experti permanenti, care au depus juramantul la intrarea in functiune, vor fi scutiti de a mai depune un nou juramant. In cazul cand invinutul sau martorii vor fi in neputinta de a auzi sau a raspunde, din cauza unei infirmitati oarecare, se va proceda conform art. 140.

Art. 287

Presedintele, din oficiu sau dupa cererea partilor, poate sa cheme in cursul desbaterilor si sa asculte ca informator sau ca martor orice persoana i s'ar para necesar ca sa fie audiata pentru descoperirea adevarului dand la nevoie, contra acestor persoane, chiar mandate de aducere. El poate ordona sau primi sa se aduca orice fel de acte, ce ar fi utile desbaterilor si care, dupa ce se vor pune la dispozitia partilor, vor fi anexate la dosarul cauzei. Ministerul public si apararea vor cere presedintelui sa faca uz de acest drept. Cererea lor insa, ramane supusa aprecierii presedintelui.

Art. 288

Cercetarea si desbaterea se urmeaza totdeauna fara intrerupere si presedintele nu le poate suspenda decat in intervale trebuincioase repausului judecatilor, martorilor si inculpatilor. Desbaterile unui proces pot fi inca suspendate daca un martor, a carui depozitiune este indispensabila, nu s'a infatisat, sau daca s'ar ordona arestarea unui martor a carui declaratiune s'a dovedit neadevarata, sau cand un judecator e impiedecat de a continua sa participe la sedinta, sau cand un fapt important ramane a se lamuri.

Art. 289

Dupa terminarea ascultarii martorilor, presedintele da cuvantul reprezentantului ministerului public, pentru desvoltarea rechizitorului sau, apoi aparatorului invinutului, pentru pronuntarea apararii. Atat ministerul public, cat si apararea au dreptul la replica, cu incuviintarea presedintelui.

Art. 290

Presedintele are indatorirea sub pedeapsa de nulitate, de a intreba pe inculpat daca mai are ceva de adaugat in apararea sa, dupa care va declara desbaterile inchise.

CAPITOLUL V: Despre deliberari si pronuntarea sentintelor

Art. 291

Dupa inchiderea desbaterilor, tribunalul se retrage in camera de consiliu si delibereaza asupra culpabilitatii si aplicarii pedepsei.

Art. 292

Daca faptul asa cum rezulta din desbateri este susceptibil a patimi o alta calificare decat cea din actul de acuzare presedintele o va supune deliberarii tribunalului, ascultand ministerul public si apararea.

Art. 293

Tribunalul va hotari asupra incidentelor ridicate cu aceasta ocazie, dupa care se retrage in camera de deliberare. Deliberarea se poate face si in sala de sedinte, in care caz, presedintele dispune evacuarea ei.

Art. 294

Tribunalul delibereaza fara a fi de fata, procurorul militar si grefierul si are in vedere dosarul, actele procesului si desbaterile orale. Nu se va lua in considerare nici un act care nu s'a produs in sedinta, in timpul desbaterilor.

Art. 295

Presedintele ia opiniunea judecatorilor, incepand cu cel mai mic sau mai nou in grad, iar hotarirea se pronunta cu majoritate sau cu unanimitate si se consemneaza de indata, intr'un proces-verbal cuprinzand dispozitivul hotaririi, care va fi semnat de toti judecatorii si de grefier. Nu sunt admise opiniunile separate. Pronuntarea hotaririi se poate amana cu cel mult 5 zile. In acest caz, presedintele poate cere partilor sai depuna concluziuni scrise. Aceasta hotarire va fi motivata in fapt si in drept, prin ingrijirea presedintelui.

Art. 296

In cazul cand niciuna din pedepse nu intruneste majoritatea, se va hotari pedeapsa cea mai favorabila, dintre cele care au intrunit doua voturi. Cand nici una din pedepse nu a intrunit doua voturi, atunci judecatorul cel mai mic sau mai nou in grad se va ralia la una din opinii.

Art. 297

Daca potrivit art. 292, instanța a socotit ca faptul intruneste elementele unei crime, tribunalul va trimite dosarul impreuna cu invinutul procurorului militar, care va proceda conform art. 163 si urmatoarele din acest cod.

Art. 298

La aplicatiunea pedepsei, judecatorii vor avea in vedere dispozitiunile prevazute de cartea IV, titlul I din acest cod.

Art. 299

Presedintele da lectura in sedinta publica hotaririi, care va cuprinde pedeapsa aplicata si cu indicatiunea textelor pe care se bazeaza.

Art. 300

Daca se constata ca nu este loc a se cerceta vinovatia invinuitului sau acuzatului din cauza mortii acestuia, a prescriptiunii, a amnistiei, sau pentruca exista autoritate de lucru judecat, instanta va constata atingerea actiunii penale.

Art. 301

In caz de achitare, presedintele ordona ca invinuitul sau acuzatul sa fie pus imediat in libertate, daca nu este retinut pentru alte cauze.

Art. 302

Achitarea da drept partilor lezate de a cere daune inaintea instantelor ordinare, numai in cazurile si limitele prevazute de procedura penala.

Art. 303

Orice invinuit achitat, nu mai poate fi urmarit pentru aceeasi infractiune.

Art. 304

In caz de condamnare, instanta de judecata se va pronunta si asupra cheltuielilor facute cu instruirea si judecarea procesului, care cad in sarcina celui condamnat. Prin aceeasi hotarire se va decide in conformitate cu dispozitiunile legilor fie confiscarea obiectelor sechestraste sau care au servit ca piese de convictiune, fie restituirea lor proprietarilor, ori sa ramana in folosul Statului, daca acestia nu le reclama.

Art. 305

Hotarirea va face mentiune despre indeplinirea tuturor formalitatilor prevazute in prezentul cod la cartea III-a, titlul III, cap. IV, referitoare la cercetarea pricinei. Vor fi trecute in rezumat toate incidentele si exceptiunile ridicate in cursul judecatii si deciziunile date asupra lor, cum si motivele.

Art. 306

Orice hotarire data de o instanta militara trebuie sa cuprinda:

1. Denumirea instantei dela care emana.
2. Numele si prenumele judecatorilor, reprezentantului ministerului public si grefierului.
3. Numele si prenumele inculpatului, porecla, daca are, locul nasterii, etatea, resedinta sau domiciliul, profesiunea, gradul ce are in armata, nationalitatea lui, daca este liber sau arestat, precum si numele aparatorilor care l-au asistat.
4. Enuntarea, faptelor care formeaza obiectul invinuirii.
5. Concluziunile partilor si ultimul cuvânt al inculpatului.
6. Motivele de fapt si de drept, pe care este intemeiata hotarirea.
7. Mentiunea textelor de lege, pe care s'a intemeiat condamnarea, precum si aratarea ca aceste texte au fost enuntate in sedinta publica.
8. Dispozitivul, adica ceea ce judecata a hotarit cu mentiunea, ca s'a dat in numele legii, aratarea textului de lege aplicat, pedeapsa, precum si cheltuielile de judecata. In caz de admitere a suspendarii executarii pedepsei, se mentioneaza formal aceasta, precum si faptul ca s'a atras atentiunea condamnatului asupra consecintelor, in cazul comiterii de noi infractiuni.
9. Mentiunea ca s'a socotit in pedeapsa detentiunea preventiva.
10. Dispozitia relativa la confiscarea sau distrugerea lucrurilor ori restituirea lor.
11. Calea de atac la care hotarirea poate fi supusa.
12. Ziua, luna, anul si indicatiunea ca a fost pronuntata in sedinta publica precum si mentiunea ca s'a dat in numele legii.
13. Semnaturile judecatorilor si grefierului. Este nula hotarirea, in care persoana inculpatului nu este suficient determinata sau in care lipseste vreuna din conditiunile cerute la pct. 1, 2, 4, 6, 8, 12 si 13 din acest articol.

Art. 307

Hotarirea va arata, de asemenea, sub pedeapsa de nulitate, daca este pronuntata cu majoritate sau unanimitate de voturi si mentiunea circumstantelor atenuante atunci cand ele s'au aplicat.

Art. 308

O hotarire judecatoareasca nu poate cuprinde stersaturi, adaugiri printre randuri, pe margini sau oriunde, nici cuvinte prescurtate, afara de denumirile conventionale ale codurilor. Data hotaririi, cuantumul pedepsei si a cheltuielilor procesului vor fi scrise atat in cifre, cat si litere. Nerespectarea acestor dispozitii atrage pedepse disciplinare pentru grefier.

Art. 309

Hotaririle se vor intocmi in dublu exemplar, din care unui se va depune la dosarul cauzei, iar al doilea la un dosar special.

Art. 310

Procurorul militar ordona a se citi condamnatului hotarirea de catre grefier, in prezenta sa si a garzii sub arme. Indata dupa aceasta citire, incunostiinteaza pe condamnat ca legea ii acorda 4 zile, dela data hotaririi, inlauntrul carora sa-si exercite dreptul de recurs la Curtea Militara de Casare si Justitie. In cazul cand instanta de fond a dat hotarirea condamnatoare pentru dezertare sau pentru o infractiune, pentru care i s'a aplicat o pedeapsa mai mare de 3 luni inchisoare, cel condamnat si care a declarat recurs ramane arestat, chiar daca se afla liber in ziua judecatii. Recurentii condamnatii pana la 3 luni inchisoare vor fi pusi in libertate, chiar daca au fost judecati in stare de arest.

Art. 311

Daca nu s'a facut recurs sau daca recursul la Curtea Militara de Casare si Justitie a fost respins, hotarirea se executa in 24 ore, sub ingrijirea procurorului militar, afara de cazurile in care recursul la Curtea Suprema, este deschis conform art. 117, alin. 3. Presedintele tribunalului aduce la cunostiinta generalului comandant rezultatul hotaririlor pronuntate de tribunalul militar.

Art. 312

Cand reiese, fie din actele produse in instanta, fie din depozitiunile martorilor ascultati la judecata, ca inculpatul ar putea fi urmarit pentru alte crime sau delicta, decat acelea care au facut obiectul acuzatiunii, tribunalul, dupa pronuntarea hotaririi va sezisa autoritatea competenta.

CAPITOLUL VI: Despre amanari

Art. 313

In toate cazurile in care aparatorul invinuitului ar cere amanarea judecarii, pentruca din motive bine justificate nu si'a putut pregati apararea, instanta va aprecia daca cererea e intemeiata si va putea acorda o singura amanare in acest

scop, dand un nou termen cat mai apropiat.

Art. 314

Cererea de amanare a procesului se va face in scris si se va depune, dupa stabilirea identitatii invinuitului.

Art. 315

In caz de amanare, presedintele va fixa un termen de judecata cat mai scurt, care va fi adus la cunostinta inculpatului, martorilor si informatorilor.

Art. 316

Nici intr'un caz nu se va putea incuviinta o amanare motivata pe simpla cerere a partilor, chiar atunci cand si ministerul public ar consimti la aceasta.

Art. 317

In cazul cand invinuitul nu se prezinta si se constata ca nu a fost legalmente citat, procesul se va amana.

Art. 318

Daca amanarea ar fi motivata de lipsa martorilor sau de nevoia aducerii altora, iar unii din acesti martori chemati ar fi de fata, se va proceda la audierea acestora. Ei nu vor mai fi chemati pentru noul termen se va fixa, decat cand instanta ar constata necesitatea unei confruntari spre a fi audiati din nou unii din ei.

Art. 319

Cand ministerul public sau invinuitul vor cere amanarea pentru aducerea de noi martori, vor fi datori a preciza punctele ce voiesc a stabili, precum si numele si adresa completa a acestora. Instanta va aprecia asupra acestei cereri.

Art. 320

In cazul art. 284, ministerul public sau acuzatul vor putea cere amanarea judecarii procesului inceput pentru alta zi. Instanta va aprecia si hotari.

Art. 321

Daca din declaratiunile invinuitului, ale martorilor sau orice act al instructiunii urmat in fata instantei, partile ar socoti ca o amanare este necesara, ele vor formula aceasta cerere inainte de a li se da cuvantul in fond, motivand-o. Daca de catre una din parti se vor fi produs acte care n'au figurat pana atunci in dosarul cauzei, celelalte parti pot cere amanarea procesului, pentru a lua cunostinta de aceste acte. Instanta va aprecia necesitatea acestei amanari, ea insa nu va lua in considerare o asemenea cerere daca s'a dat cuvantul partilor asupra fondului pricinii.

Art. 322

Daca, pe langa cele aratate mai sus, instanta ar socoti din oficiu ca este necesar pentru descoperirea adevarului a se mai stabili ceva asupra faptului, cauza se poate amana, motivandu-se aceasta.

Art. 323

Daca in ziua fixata pentru judecarea unui proces, cauza se amana, se vor constata lucrarile urmate printr'o incheiere semnata de presedinte, judecatori si grefieri. Aceasta incheiere va cuprinde: Numele celor ce s'au prezentat, aratarea daca procedura de chemare pentru cei care lipsesc este sau nu indeplinita, indicatiunea persoanelor care au fost ascultate, incidentele ridicate, cu reproducerea sustinerilor, motivarea si solutionarea lor, termenul infatisarii viitoare si data incheierii.

Art. 324

Orice incheiere data in cursul procesului, inaintea instantei, asupra oricarui incident, nu poate fi atacata decat odata cu hotarirea data asupra fondului, afara de acele care ar intrerupe cursul justitiei.

Art. 325

Daca din cauza prelungirii desbaterilor o afacere nu se poate termina in aceeasi sedinta, desbaterile vor continua in zilele urmatoare. In caz de impiedicare motivata, reprezentantul ministerului public si grefierul vor putea fi inlocuiti, pentru continuarea procesului, de un alt procuror militar sau grefier. Daca insa este vorba de impiedicarea unui membru care a luat parte la judecata si care se gaseste in imposibilitate de a continua, procesul se va amana.

TITLUL IV: Despre procedura si judecarea inaintea consiliilor de judecata si de justitie de bord

▶(la data 15-dec-1950 cartea III, titlul IV, capitolul I abrogat de Art. 2 din Decretul 262/1950)

▶(la data 15-dec-1950 cartea III, titlul IV, capitolul II abrogat de Art. 2 din Decretul 262/1950)

TITLUL V: Despre judecata in lipsa si in contumacie

Art. 338

Daca inculpatul pentru un delict sau contraventie nu se prezinta, desi a fost citat conform dispozitiunilor prevazute de art. 240, se va judeca in lipsa.

Art. 399

Instanta va proceda la judecata ca si cum invinuitul ar fi prezent, luandu-se depozitiunile martorilor si ascultandu-se rechizitiunile ministerului public, fara ca vreun aparator sa se poata prezenta pentru inculpat.

Art. 340

Hotarirea astfel data se va comunica la ultimul domiciliu si se va afisa la usa tribunalului, precum si la usa cancelariei corpului de trupa sau serviciului din care face parte condamnatul, daca este militar. Grefierul tribunalului, agentul fortei publice insarcinat cu comunicarea, precum si comandantul unitatii respective, fiecare in ceea ce ii priveste, vor constata operatiunea prin incheiere de procese-verbale intocmite dupa normele prevazute de procedura penala care se vor trimite instantei dela care emana hotarirea, pentru a fi atasata la dosarul cauzei.

Art. 341

Cel condamnat in lipsa poate face contestatie in termen de 10 zile socotite dela data comunicarii facute prin indeplinirea formalitatilor dela articolul precedent, cand procedura de chemare nu a fost indeplinita fata de dansul, conform legii, sau cand lipsa se datoreste unor motive serioase si bine justificate, apreciate de instanta. In caz de admitere a contestatiei, sentinta se va anula, iar procesul se va judeca din nou de acelasi tribunal.

Art. 342

Daca infractiunea este calificata crima si acuzatul nu se infatiseaza, fie la indeplinirea formalitatilor prevazute de art. 236, fie la ziua judecarii, presedintele da o ordonanta, prin care arata faptul pentru care acuzatul este dat judecatii, textul legii care urmeaza a i se aplica si hotaraste un nou termen de 10 zile, in care este obligat a se prezenta in fata tribunalului pentru a i se indeplini formalitatile de judecata. Aceasta ordonanta se va afisa la ultimul sau domiciliu, la usa tribunalului, precum si la cancelaria corpului de trupa sau serviciului din care face parte, daca acuzatul este militar, sau la usa primariei comunei ultimului domiciliu, daca acuzatul nu este militar. Dupa expirarea termenului de 10 zile, socotite

dela data afisarii la cancelaria corpului de trupa, pentru militari, si la usa primariei ultimului domiciliu pentru nemilitari, constatata prin proces-verbal, se va proceda la judecarea acuzatului in contumacie.

Art. 343

In ziua fixata, absentul se va judeca conform procedurii ordinare, ministerul public va depune concluziuni, insa acuzatul nu va putea fi reprezentat prin vreun aparator.

Art. 344

Daca martorii lipsesc, se va proceda la judecare, dandu-se lectura depozitiunilor lor scrise, precum si actelor incheiate de judecatorul de instructie militar.

Art. 345

Recursul la Curtea Militara de Casare si Justitie, contra hotaririlor date in contumacie este deschis atat ministerului public, cat si acuzatului, termenul curgand pentru acuzat dela data cand a luat cunostinta de hotarirea de condamnare.

Art. 346

Dispozitiunile din codul de procedura penala, referitoare la averea celui condamnat in contumacie, la instruirea si judecarea coacuzatilor, precum si cele referitoare la judecarea din nou a contumacelui, in cazul cand se prezinta, sau este prins, se aplica si celor condamnati de tribunalele militare.

Art. 347

Hotarirea, in contumacie va fi comunicata la ultimul domiciliu, conform dreptului comun, si va fi afisat, dupa cum se arata la art. 342; ea va fi publicata si in Monitorul Oficial. Grefierul si agentii fortei publice, prevazuti la art. 340, fiecare in ceea ce ii priveste, vor dresa procese-verbale constatatoare ca s'au indeplinit aceste formalitati.

TITLUL VI: Despre recurs la Curtea Militara de Casare si Justitie *)

CAPITOLUL I:

***) Art. IV al. II din Legea Nr. 33 din 26 Februarie 1948, "Recursurile impotriva deciziilor Curtii Militare de Casare si Justitie, pronuntate in contra ofiterilor generali, pana la data punerii in aplicare a legii de fata, se vor judeca de Curtea Suprema"**

Art. 348

Hotaririle date de consiliile de judecata vor putea fi atacate cu recurs la tribunalul militar in circumscriptia, caruia se afla, iar hotaririle pronuntate de tribunalele militare vor putea fi atacate cu recurs la Curtea Militara de Casare si Justitie, in conditiunile prescrise prin legea de fata:

Art. 349

Dreptul de recurs apartine:

- a) Invinutului si ministerului public;
- b) Ministerului public de pe langa Curtea Militara de Casare si Justitie, cand se seziseaza din oficiu sau cand este sesizat de procurorul militar respectiv, in cazurile prevazute de art. 413 si 414 proc. pen.;
- c) Ministrului apararii nationale, care poate cere, prin intermediul procurorului general de pe langa Curtea Militara de Casare si Justitie, anulara oricarui act sau hotarire data cu exces de putere sau prin comitere de infractiuni, de catre judecatori, cu ocazia indeplinirii functiunii lor. In acest caz, Curtea va propune ministerului luarea masurilor legale contra ofiterilor de politie judiciara, a magistratilor militari sau a judecatorilor, din vina carora legea a fost calcata. Introducerea recursurilor dela aliniatele b si e, nu este supusa la niciun termen. Hotaririle achitatoare, date de instantele competente, nu pot fi atacate decat in interesul legii. Cand se anuleaza o hotarire dupa cererea celor mentionati la alineatele b si c, nu se poate aduce, in niciun caz, o agravare a situatiunii inculpatului. Recursul ministerului public se va aduce si la cunostinta inculpatului.

CAPITOLUL II: Despre efectele declararii recursului

Art. 350

Recursul declarat pe baza art. 348 are un indoit efect:

- a) In ce priveste motivele de casare, propuse de recurent, Curtea poate, prin raportorul cauzei, sa invoace si noi motive, din cele aratate la art. 359, pe care le supune desbaterilor instantei;
- b) Recursul declarat are de efect suspendarea executarii hotaririi pana la darea deciziei asupra recursului.

CAPITOLUL III: Despre termenul de recurs

Art. 351

Termenul de recurs este de 4 zile dela pronuntare, pentru cei judecati in prezenta, iar pentru cei lipsa, dela comunicarea hotaririi. Cei condamnati in lipsa pot introduce recurs peste termen dar nu mai tarziu de 4 zile dela data inceperii executarii efective a pedepsei. Recursul peste termen nu suspenda executarea. Se considera prezenti la pronuntare, toti cei care au fost prezenti la desbateri cu exceptia celor arestati care nu au fost adusi la pronuntare.

Despre forma si conditiunile de valabilitate ale recursului

Art. 352

Recursul se face prin declaratiune la grefa instantei care a pronuntat sentinta sau direct la grefa instantei de recurs.

Art. 353

Recursul va fi formulat prin cerere scrisa; daca insa recurentul nu stie carte, el are dreptul sa se prezint in persoana grefierului instantei de fond sau grefierului instantei de casare, care sunt obligati a dresa proces-verbal despre declaratia facuta. Acest proces-verbal va tine loc de cerere de recurs. Cei arestati, fara stiinta de carte, vor indeplini aceasta formalitate in fata comandantului sau directorului inchisorii, care vor primi si recursurile celor arestati, cu stiinta de carte. Grefierii, comandantii si directorii inchisorilor sunt datori a da curs imediat cererilor de recurs.

Art. 354

Recursul trebuie sa fie intotdeauna motivat. Motivele se vor formula, fie prin cererea de recurs, fie printr'un memoriu deosebit, deus la instanta de casare, cu cel putin 3 zile libere, inaintea primului termen de judecata. Instanta de recurs este insa obligata sa se conformeze dispozitiunilor art. 400, alin. III si IV, proc. penala. Dispozitiunile art. 400, alin. II, proc. pen. sunt aplicabile si inaintea tribunalelor militare, ca instante de recurs.

Art. 355

Recurentul liber, condamnat la o pedeapsa privativa de libertate, mai mare de 3 luni inchisoare, este dator a se constitui prizonier la oricare inchisoare, avand grija ca dovada de incarcerare sa soseasca la instanta de recurs cel mai tarziu in dimineata zilei judecarii recursului. Lipsa indeplinirii acestei formalitati atrage anulara recursului.

Art. 356

Cererea de recurs, facuta la instanta de fond, va fi inaintata indata, impreuna cu dosarul, la instanta de recurs. Cand

recursul este adresat direct instantei de casare, aceasta va cere imediat dosarul, dela instanta de fond.

Art. 357

Recursul facut de un condamnat, se poate retrage, pana in ziua fixata pentru judecare, printr'o cerere scrisa si subscria de recurent sau de procuratorul sau, adresata instantei de recurs, fie direct, fie prin mijlocirea instantei care a judecat fondul; in acest caz, instanta de casare ia act de aceasta retragere, iar pedeapsa curge din ziua pronuntarii de catre instanta de fond. Retragerea recursului se poate face si verbal, in instanta.

Art. 358

Presedintele instantei de recurs fixeaza termenul pentru judecare, dandu-se totdeauna precadere afacerilor urgente. Se socotesc urgente cauzele in care recurentul este arestat si cele declarate astfel prin lege.

Art. 359

Odata cu fixarea termenului recursului, presedintele va putea delega, in afacerile importante, un membru al instantei, pentru a intocmi un raport asupra cauzei. In acest raport se vor arata chestiunile de fapt si de drept pe care se intemeiaza hotarirea, precum si jurisprudenta anterioara, fara ca raportorul sa-si dea vreo parere. El este obligat sa semnaleze instantei nulitatile interesand ordinea publica, ce ar fi cuprinse in hotarirea atacata si care ar urma sa fie supuse desbaterilor, conform art. 362 si urm. Raportul trebuie depus cu cel putin 3 zile inainte de ziua judecatii.

Art. 360

Recurentul nu se citeaza pentru judecarea recursului. Termenul de judecata se aduce la cunostinta, prin afisare, la usa instantei de casare, cu cel putin 12 zile libere inaintea termenului de judecata, prin ingrijirea grefierului instantei. In caz de amanare, noul termen nu se mai afiseaza, daca a fost dat in cunostinta partilor.

Art. 361

Procesele fixate intr'o sedinta se vor afisa la usa salii de judecata cu 3 zile inainte de termen. Lista se va intocmi de grefier sub supravegherea presedintelui.

CAPITOLUL V: Despre cercetarea recursurilor

Art. 362

Sedintele instantelor de casare sunt publice, afara de cazurile prevazute de art. 252, cand instantele, din oficiu, sau la cererea uneia din parti, vor hotari daca sedinta trebuie sa fie secreta.

Art. 363

Toate dispozitiunile privitoare la judecarea cauzelor, in fata instantelor de fond, care nu ar fi contrare celor din cartea III, titlul VI, din acest cod, sunt aplicabile si in fata instantelor de recurs.

Art. 364

Dupa strigarea cauzei, presedintele va dispune citirea raportului. Dupa aceasta partile au cuvantul, iar presedintele va putea limita timpul discutiei. In toate cazurile, primul cuvant il va avea cel care sustine recursul, iar ultimul acela care il combate.

Art. 365

Cand recurentul sau aparatorul sau nu se prezinta, pentru a sustine motivele de recurs aflate la dosar, instanta, ascultand concluziunile ministerului public, va statua asupra recursului.

Art. 366

Desbaterile fiind terminate, instanta se retrage in camera de deliberare. Parerile se aduna de catre presedinte, care se pronunta cel din urma. Deciziunea luata se citeste de catre presedinte in sedinta publica. Aceasta formalitate se consemneaza intr'un proces-verbal, intocmit in acea zi si semnat de presedinte si grefier.

Art. 367

Cand motivele de recurs propuse nu se gasesc intemeiate, sau cand recursul nu este motivat, el va fi respins ca atare.

Art. 368

Hotaririle instantelor de casare se pronunta in numele legii si se executa in numele Prezidiului Marei Adunari Nationale a Republicii Populare Romane. Ele mentioneaza intampinarile partilor, concluziunile ministerului public, motivele si dispozitivul si numele judecatorilor ce au luat parte la judecata.

Art. 369

Hotaririle instantelor de recurs sunt privite de lege, ca acte colective ale intregii instante. Niciun judecator nu are dreptul a-si da parerea scrisa deosebit si toti sunt datori sa subscrie deciziunea majoritatii.

CAPITOLUL VI: Cazurile de casare a hotaririlor

Art. 370

Hotaririle pronuntate de instantele militare sunt supuse casarii in urmatoarele cazuri:

I) Nulitati de forma:

- 1) hotarirea a fost pronuntata de o instanta care nu a fost compusa conform legii;
- 2) cand instanta a judecat o infractiune, care intra in competenta materiala a altei instante sau cand instanta nu era competenta dupa calitatea persoanei;
- 3) cand instanta nu ar motiva solutiunea data sau cand motivele aratate sunt in contrazicere cu dispozitivul, ori dispozitivul nu se poate intelege;
- 4) cand instanta a violat dispozitiunile legale, referitoare la formele procedurale, sanctionate expres cu nulitatea sau cand instanta de recurs constata ca nerespectarea formelor procedurale legale a fost de natura sa determine a solutiune nedreapta a procesului, in defavoarea recurentului;
- 5) cand instanta nu s'a pronuntat asupra unui fapt imputat inculpatului sau asupra unor probe esentiale administrate ori asupra unor cereri esentiale ale partilor, de natura sa garanteze drepturile lor si sa schimbe solutiunea procesului. Cazurile de nulitate de mai sus se iau in considerare, totdeauna, din oficiu.

II) Nulitati de fond:

- 1) cand hotarirea nu constata elementele constitutive ale unei infractiuni ori a pronuntat o condamnare, pentru alte fapte decat cele pentru care condamnatul a fost trimis in judecata;
- 2) cand prin hotarire s'au pronuntat pedepse pentru fapte neprevazute de legea penala ori pedepse mai mari sau mai mici decat cele prevazute de lege;
- 3) cand faptul a fost gresit calificat. Schimbarea calificarii nu atrage casarea, cand pedeapsa pronuntata prin hotarire este in limitele celei prevazute de lege pentru infractiune, in justa calificare, afara de cazul cand aceasta noua calificare ar deschide partii noi posibilitati de aparare, precum si in cazul cand chestiunea calificarii, fiind ridicata in fata instantei de fond, aceasta s'a pronuntat, fara a da cuvantul partilor;

4) cand, prin hotarire, s'a pronuntat o pedeapsa contra unei persoane, care a fost mai inainte judecata, in mod definitiv sau aceasta nu mai poate fi condamnata, din cauza prescriptiei sau a unei alte cauze de stingere a actiunii penale;

5) cand, in mod gresit, infractorul a fost achitat pentru motivul ca faptul savarsit de el nu este prevazut de lege sau este acoperit de autoritatea lucrului judecat, de prescriptie sau de alte cauze de stingere a actiunii penale;

6) cand, din complexul probelor legale ale procesului apare evident ca situatiunea de fapt a fost gresit stabilita de instanta de fond, intr'un punct esential, determinand, prin aceasta, o solutiune nedreapta in defavoarea recurentului;

7) cand judecatorii au abuzat de puterile ce le sunt atribuite prin lege;

8) cand instanta a savarsit un exces de putere, in intelesul ca a trecut in domeniul altei puteri constituite in Stat;

9) cand, prin hotarirea data, s'a violat sau s'a aplicat gresit legea;

10) cand instanta de casare constata ca, fata de circumstantele cauzei, pedeapsa nu este proportionala cu faptul savarsit sau ca se cuvine a se aplica suspendarea pedepsei. Toate cazurile de nulitate de mai sus se iau in considerare din oficiu.

III) Motive speciale de recurs: Casarea unei hotariri mai poate fi ceruta:

1) cand, pana la judecarea recursului, a intervenit o lege mai favorabila;

2) cand, dupa pronuntarea hotaririi atacate cu recurs, a intervenit o cauza de stingere a actiunii penale. Motivele de mai sus se iau in considerare din oficiu. Hotaririle pronuntate de consiliile de judecata nu pot fi atacate cu recurs pentru cazurile prevazute la partea I-a, pct. 3 si partea, II-a, pct. 1, teza I-a. Nulitatile actelor de instructie nu pot fi atacate cu recurs, decat in masura in care au fost semnalate, la fata instantei de fond.

CAPITOLUL VII: Despre deciziunile asupra recursului

Art. 371

Instantele de recurs pot pronunta:

1. Respingerea recursului;

2. Casarea sentintei atacate cu recurs:

a) cu trimitere;

b) fara trimitere, in cazurile prevazute de art. 385 precum si in cazurile de amnistie, prescriptie, autoritate de lucru judecat si stingere a actiunii penale.

CAPITOLUL VIII: Despre efectele deciziunilor Curtii Militare de Casare si Justitie

Art. 372

Hotarirea instantei de fond din momentul casarii se socoteste ca si cand nu ar fi fost data.

Art. 373

Cand tribunalul caseaza pentru alte cauze decat cele prevazute la art. 385, va proceda la rejudecarea cauzei, in completul prevazut la art. 14, pentru judecarea in fond. Cand Curtea Militara de Casare si Justitie caseaza cu trimitere, dispune trimiterea cauzei in judecata altei instante, decat aceea care a judecat. In cazul cand sentinta, ar fi casata pentru vicii de procedura, aceasta va fi reluata dela primul act viciat. Cand sentinta s'a casat pentru gresita aplicare a pedepsei, afacerea poate fi trimisa inaintea aceleasi instante care a mai judecat si care va putea judeca in acelasi complet, numai in ce priveste aplicarea pedepsei. Daca aceasta instanta a incetat de a avea fiinta, afacerea va fi trimisa inaintea unei instante militare cu rang corespunzator, dupa aprecierea Curtii. In acelasi fel se va proceda cand o hotarire este casata de mai multe ori.

Art. 374

In caz de casare cu trimitere, deciziunile Curtii Militare de Casare si Justitie, asupra, punctelor de drept solutionate, sunt obligatorii pentru instanta de fond, iar judecatorii care nu se vor conforma vor putea suferi sanctiuni disciplinare.

Art. 375

Deciziunile Curtii Militare de Casare si Justitie, dupa ce se vor inscrie in registrul ei, se vor comunica, in copie, tuturor tribunalelor, pentru cunostinta, sau intr'un buletin oficial. Aceasta inscriere si comunicare se va face prin ingrijirea Ministerului public.

CAPITOLUL IX: Despre conflictele de jurisdicțiune

Art. 376

Curtea Militara de Casare si Justitie va judeca conflictele de jurisdicțiune intre 2 judecatori de instructie militari, sau diferitele instante militare, in urma cererii ce i se aduce de parchetul respectiv. Curtea, va trimite afacerea spre judecarea instantei pe care o va declara competenta. Instanta la care se trimete, nu-si va mai putea, declina competenta pentru acelasi motiv.

CAPITOLUL X: Despre stramutare

Art. 377

Curtea Militara de Casare si Justitie va judeca cererile de stramutarea, instructiei sau a judecatii unei afaceri, pentru motive de siguranta publica, in urma dispozitiunii luata de Ministerul Apararii Nationale, catre procurorul general militar al acestei Curti, fie din propria sa initiativa, fie in urma sesizarii lui de catre Ministerul public al instantei de fond respective. Cererile de acest fel vor fi totdeauna insotite de dosarul cauzei. Curtea hotaraste si trimete dosarul, fie instantei dela care a pornit, in caz ca cererea este respinsa, fie unei alte instante investita cu afacerea, in caz ca cererea a fost admisa.

Art. 378

Cand Ministerul public al instantei de fond, sau al Curtii Militare de Casare si Justitie, sau insusi invinuitul, vor cere stramutarea unei cauze pentru suspiciunea legitima, aceasta cerere nu va suspenda instructia sau judecarea afacerii inaintea instantei de fond, decat daca Curtea de Casare va lua o expresa dispozitiune printr'o incheiere data inaintea judecarii cererii de stramutare. O asemenea incheiere nu prejudeca rezolvarea cererii de stramutare. Hotarirea instantei de fond, pronuntata in intervalul dela introducerea cererii de stramutare si pana la judecarea ei de catre Curtea Militara de Casare si Justitie, este nula de drept, cand Curtea Militara de Casare si Justitie a admis intre timp stramutarea.

Art. 379

Cererile de stramutare, prevazute de articolul precedent, se vor adresa direct procurorului general militar al Curtii Militare de Casare si Justitie. Toate cererile vor arata lamurit si precis faptele si motivele pe care se bazeaza. Presedintele Curtii Militare de Casare si Justitie, este indreptatit sa culeaga toate informatiunile, pe care le va supune desbaterilor pentru lamurirea cauzei.

Art. 380

Curtea Militara de Casare si Justitie va judeca cererea in sedinta secreta dupa memoriile si intampinarile scrise ale partilor, ascultandu-se si Ministerul public in concluziunile sale. Decizia Curtii nu se motiveaza si este definitiva. Oricare ar fi solutiunea, data afacerii, dosarul cererii de stramutare va ramane la grea Curtii Militare de Casare si Justitie, neputand fi consultat de catre partile din proces. El nu va fi trimis, in niciun caz, instantei de fond.

Art. 381

Admiterea sau respingerea cererii va fi comunicata instantei de fond, in fata careia se instruete ori se judeca afacerea. In caz de admitere, afacerea se va trimete la o alta instanta de grad egal, care va fi investita cu judecare, prin insasi decizia Curtii Militare de Casare si Justitie.

CAPITOLUL XI: Curtea Militara de Casare si Justitie ca instanta de fond**Art. 382**

In cazul cand Curtea Militara de Casare si Justitie judeca pe magistratii si judecatorii militari, plangerile, insotite de actele rezultate din primele cercetari, se adreseaza, de catre comandantul marei unitati respective, ministrului apararii nationale, pentru a decide. In caz de deschidere a actiunii penale, ordinul de urmarire, impreuna cu dosarul, se trimite Curtii Militare de Casare si Justitie, care va proceda in conformitate cu dispozitiunile prescise pentru tribunalele militare cu deosebire ca functia de judecator de instructie militar va fi indeplinita de un consilier militar din compunerea Curtii Militare de Casare si Justitie, desemnat de presedinte si numit de ministru. Consilierul delegat nu va lua parte la judecata, ci va fi inlocuit conform art. 27 si 29.

Art. 383

Mandatul de arestare emis de consilierul delegat, este supus confirmarii si eventualelor reconfirmari ale instantei. Dispozitiunile prevazute la art. 222 si 224 se aplica si inaintea Curtii Militare de Casare si Justitie.

Art. 384

Crimele sau delictele de audienta prevazute de art. 255, 256, 257, 258, sunt judecate de catre Curtea Militara de Casare si Justitie, dupa cum se prescrie la art. 109 pentru tribunalele militare, iar decizia este revocabila.

Art. 385

Curtea Militara de Casare si Justitie nu trimite afacerea la alt tribunal militar, ci statueaza ca insasi in fond, de cate ori este vorba de o simpla aplicatiune a legii la fapte constante, cum ar fi cazurile de autoritate de lucru judecat, prescriptiune sau amnistie, in care elementele de fapt nu sunt contestate, ori datele similare, cand nu se cere o verificare de fapte, nici examinarea unor elemente noi si aprecierea lor deosebita. In caz de admiterea recursului si cand Curtea statueaza asupra fondului, executarea deciziei acestei Curti se va face de catre instanta de fond a carei deciziune a fost reformata. Nu este loc la trimiterea pentru o noua judecata si Curtea, casand declara numai fara nicio putere, hotarirea judecatoreasca in cazurile urmatoare:

- a) Cand casarea se pronunta pentru cuvantul ca hotarirea casata a condamnat fapte neprevazute de lege;
- b) Cand se desfiinteaza o hotarire, pentruca s'a primit opozitia peste termenul legii;
- c) Cand anuleaza hotariri pentru contrarietate cu alte hotariri desavarsite;
- d) Cand desfiinteaza hotariri prin care acuzatul a fost declarat nevinovat, din punct de vedere penal.

CAPITOLUL XII: Despre revizuire**Art. 386**

Cererile de revizuire impotriva hotaririlor definitive date de instantele militare, in cazurile statornicite de procedura penala, se vor adresa Curtii Militare de Casare si Justitie. Curtea va examina cererea in Camera de consiliu, in mod sumar si daca constata ca ea intruneste conditiunile legii, va fixa un termen de judecata in sedinta publica pentru admiterea in principiu, cand va cita pe reclamant si Ministerul public. Daca cererea este admisa in principiu, Curtea va trimite dosarul tribunalului, care a judecat in prima instanta, pentru a proceda potrivit art. 425 si urm., din codul de procedura penala. Daca cererea nu intruneste conditiunile de fond si de forma aratate de lege si daca nu se precizeaza temeiurile juridice ce o motiveaza, Curtea o respinge printr'o incheire, fara nicio instructiune sau discutere. Ori de cate ori in materia revizuirii, codul de procedura penala da atributiuni "Ministerului Justitiei", ele incumba "Ministerului Apararii Nationale".

CAPITOLUL XIII: Despre reabilitare**Art. 387**

Reabilitarea celor condamnati de instantele militare, are efectele prevazute de codul penal.

Art. 388

Conditunile in care se poate admite reabilitarea, sunt cele prevazute de codul penal, cu distinctiunile de mai jos.

Art. 389

Reabilitarea se acorda pentru orice fel de infractiuni, in afara de dezertare la inamic.

Art. 390

Militarii care prin condamnatiuni si-au pierdut gradul si dreptul de a purta decoratiuni, nu le recapata prin reabilitare.

Art. 391

In timp de razboi, militarii de orice grad si din orice element al armatei, condamnati la pedepse corectionale pentru orice infractiuni, vor fi trimisi pe front, in unitati de infanterie sau cavalerie, suspendindu-li-se executarea pedepsei. De asemenea li se va suspenda executarea pedepsei si vor fi trimisi pe front, in unitati de infanterie sau cavalerie, militarii condamnati pentru nesupunere si dezertare, oricare ar fi natura si durata pedepsei, afara de cei condamnati la moarte. Ofiterii, subofiterii, precum si asimilatii lor maistrii si submaistrii militari, care au fost condamnati si la destituire sau degradare, vor fi trimisi pe front cu gradul de soldat. Militarii, de orice grad si din orice element al armatei, care, fiind trimisi in judecata pentru delicta, au executat pedeapsa, vor putea cere Ministerului Apararii Nationale sa fie trimisi pe front in aceleasi condituni.

Art. 392

Cel trimis pe front, in conditiunile art. 391, va putea, obtine o reabilitare speciala cu dispensa celor prevazute la art. 388 si 390, considerandu-se hotarirea de condamnare ca si cum n'a existat, daca: s'a distins in lupte, prin acte de bravura, constatate prin ordin de zi, dat de comandantul marei unitati din care a facut parte; a fost clasat de comisiunile medicale, ca mare mutilat, mutilat sau invalid de razboi, sau a fost decorat cu ordine de razboi, pentru fapte de arme savarsite pe front. Reabilitarea speciala se va putea obtine prin sentinta, data, fie de Curtea Martiala a marei unitati din care face parte unitatea, in care se afla trimis pe front condamnatul, fie de Curtea Martiala, care a pronuntat hotarirea de condamnare, fie de aceea in arhiva careia se afla dosarul, fara a fi citat cel in cauza. Pentru cei

ce n'au obtinut reabilitarea speciala, suspendarea executarii pedepsei inceteaza la data trecerii armatei pe picior de pace, iar reabilitarea nu se poate obtine decat in conditiunile si cu efectele prevazute de codul penal. Timpul dela data suspendarii executarii pedepsei, pana la trecerea armatei pe picior de pace se va socoti in quantumul pedepsei de executat.

Art. 393

Daca cel care indeplineste conditiunile cuprinse in articolul precedent moare inainte de a fi reabilitat, cererea pentru reabilitarea lui speciala, se va putea face de oricare membru al familiei sale, sau din oficiu de catre oricare din sefii sai ierarhici. Reabilitarea speciala a celor care au murit in lupta ori in urma ranilor sau boalelor contractate sau agravate pe front, se va putea cere in acelasi mod, chiar daca nu au fost citati prin ordin de zi, pentru acte de bravura ori nu au fost decorati pentru fapte de arme.

Art. 394

Cererea de reabilitare a celor condamnati de tribunalele militare, cu exceptia celor prevazuti la art. 391 si 392, se judeca de instantele si in modul prevazut de procedura penala.

Art. 395

Daca cererea de reabilitare se respinge pentru vicii de forma, ea va putea fi reinita oricand.

TITLUL VII: Despre recursul la Curtea Suprema

Art. 396

Hotaririle instantelor penale militare pot fi supuse spre judecare Curtii Supreme numai in cazurile prevazute de art. 117.

Art. 397

Recursul se va putea depune sau la instantele penale militare de fond, sau la Grefa Curtii Supreme. Cei aflati in inchisoare pot depune recursul la comandantul sau directorul inchisorii, sau la grefierul aceluia stabiliment.

Art. 398

Recursul poate fi trimis de cei care nu sunt arestati si care stiu carte si prin posta, prin scrisoare recomandata, autoritatilor de care s'a vorbit mai sus.

Art. 399

Cei cu stiinta de carte vor face recursul in scris. Cei fara stiinta de carte care nu sunt arestati vor fi obligati a se prezenta in persoana la grefa uneia din autoritatile indicate mai sus, declarand verbal ca inteleg sa faca recurs. Grefierul acelei autoritati va incheia proces-verbal despre aceasta declaratiune, punand in vedere recurentului ca nu va fi citat la judecarea recursului. Cei aflati in inchisori, fara stiinta de carte, se vor prezenta in fata directorului ori grefierului penitenciarului respectiv, care va indeplini formele aratate in alineatul precedent.

Art. 400

Termenul de recurs va fi: Pentru cei prevazuti de art. 117, pct. 2 si 3, zece zile dela data pronuntarii deciziei Curtii Militare.

Art. 401

Pentru cei lasati in libertate se vor aplica dispozitiunile din codul de procedura penala.

Art. 402

Recursul va putea fi sustinut de catre un avocat declarat de recurent.

Art. 403

Randuelile pentru judecarea cauzelor vor fi acele prevazute in legea organica a Curtii Supreme.

Art. 404

In cazul prevazut de art. 117, pct. 3, cererea de recurs suspenda executarea, cei arestati raman insa in aceasta stare.

TITLUL VIII: Despre termene

Art. 405

Termenele cuprinse in legea de fata, se socotesc pe zile libere. Pentru infractiunile ce revin in competenta tribunalelor militare, in virtutea legii starii de asediu sau altor legi speciale, termenele se reduc la jumătate. Termenele prevazute de art. 354, 360 si 361 nu sunt supuse reducerii.

Art. 406

Orice termen care se va sfarsi intr'o duminica sau alta zi de sarbatoare legala, se va prelungi pentru cea dintai zi de lucru urmatoare.

TITLUL IX: Despre executarea hotaririlor si despre contestatie

Art. 407

Hotaririle instantelor penale militare raman definitive si executorii, prin neatacarea lor in termenele prevazute de lege, sau prin confirmarea lor de instantele superioare, in caz de recurs.

Art. 408

Executarea unei hotariri ramasa definitiva poate fi suspendata de instanta care a pronuntat-o, numai in caz de contestatie din partea celui condamnat. Instanta va aprecia admisibilitatea cererii si poate sa dispuna suspendarea executarii, chiar inainte de judecarea fondului contestatiei care se va face de urgenta si cu precadere.

Art. 409

Contestatiile contra executarii hotaririlor instantelor penale militare se pot intemeia pe o chestiune de identitate de persoana, de prescriptiunea pedepsei, de autoritatea lucrului judecat, de amnistie, precum si de nulitatea formelor de comunicare a hotaririi care se executa. Contestatiunea mai poate fi bazata si pe calculul gresit al duratei pedepsei pronuntate, sau in cazul mai multor condamnatiuni, cand nu s'a facut aplicatiunea dispozitiunii cumulului. Contestatiunile vor fi intotdeauna motivate.

Art. 410

Daca condamnatul voeste sa faca contestatiune, o va adresa fie direct, fie prin intermediul directorului casei de arest, catre ministerul public al instantei penale militare care a dat hotarirea. Contestatiunile se vor inainta instantei de judecata, care va statua dupa normele procedurale ale legii de fata, motivandu-si totdeauna hotarirea ce va da.

Art. 411

Ministerul public si condamnatul vor putea ataca cu recurs hotarirea data asupra contestatiunii.

Art. 412

Hotaririle instantelor penale militare se vor executa dupa ordinele Ministerului public al ultimei instante de fond; el va avea facultatea de a cere deadreptul asistenta puterii publice, pentru acest sfarsit.

Art. 413

Dispozitiunile prevazute la cartea IV-a, titlul I, referitoare la modul executarii pedepselor si care nu sunt date in atributul instantei de judecata, se aplica de parchetul respectiv.

Art. 414

Pedepsele privative de libertate se socotesc din ziua cand sentinta a ramas definitiva. Daca cel condamnat este liber, pedeapsa se socoteste din ziua incarcerarii.

Art. 415

Militarilor condamnati nu li se va socoti ca timp servit in armata durata executarii pedepsei. Dupa executarea pedepsei, cei activi vor fi trimisi la corpurile sau serviciile respective, spre a-si completa termenul prevazut de lege, afara de cel care prin condamnatiune pierde dreptul de a mai servi in armata.

Art. 416

Cel trimis pe front in conditiunile art. 415, va putea obtine o reabilitare speciala, cu dispensa celor prevazute la art. 412 si 414, considerandu-se hotararea de condamnare ca si cum n' a existat, daca:

S' a distins in lupte prin acte de bravura constatate prin ordin de zi dat de comandantul marei unitati din care face parte.

A fost clasat de comisiunile medicale ca mare mutilat, mutilat ori invalid de razboi, sau

A fost decorat cu ordine de razboi pentru fapte de arme savirsite pe front.

Reabilitarea speciala se va putea obtine:

Pentru toate gradele inferioare, prin sentinta, data fie de Curtea Martiala a marei unitati din care face parte unitatea in care se afla trimis pe front condamnatul, fie de Curtea Martiala care a pronuntat hotararea de condamnare, fie de aceea in arhiva careia se afla dosarul, fara a fi citat cel in cauza.

Pentru ofiterii si subofiterii activi sau de rezervă si pentru asimilatii lor, precum si pentru maistrii si submaistrii militari, prin decret, dat pe baza raportului ministrului de razboi.

Pentru cei ce nu au obtinut reabilitarea speciala, suspendarea executarii pedepsei inceteaza la data trecerii armatei pe picior de pace, iar reabilitarea nu se poate obtine decat in conditiunile si cu efectele prevazute de codul penal.

Timpul de la data suspendarii pedepsei si pana la data trecerii armatei pe picior de pace, se va socoti in cuantumul pedepsei de executat.

▶(la data 07-mar-1944 Art. 416 din cartea III, titlul IX modificat de Art. I, punctul 1. din Legea 123/1944)

Art. 417

Militarii sub arme, care vor fi condamnati de catre instantele penale ordinare, vor executa pedeapsa in inchisorile militare, daca pedeapsa pronuntata nu atrage stergerea lor din controalele armatei. Tot in inchisorile militare isi vor executa pedeapsa si condamnatii de catre instantele penale ordinare, care in momentul inceperii executarii pedepsei s'ar afla sub arme.

Art. 418

Procesul-verbal de executare se va face de grefierul instantei si se va transcrie de dansul, in 24 ore, intr'un registru anume, facandu-se mentiune in dosul originalului hotaririi. Abaterea dela aceasta indatorire atrage o pedeapsa disciplinara pentru grefier.

Art. 419

Grefierii instantelor penale militare sunt datori, sub controlul procurorului militar, sa inscrie in ordine alfabetica, intr'un registru special, numele, prenumele, profesiunea, varsta, locul nasterii, ultimul domiciliu al condamnatului, precum si numarul sentintei ce executa. Hotarirea ramasa definitiva, se va comunica la corpul de trupa sau serviciul din care face parte condamnatul, primariei ultimului domiciliu al condamnatului, precum si cazierului judiciar. Grefierul care nu va indeplini indatoriile prescise mai sus, va fi supus la pedepse disciplinare.

Art. 420

Presedintele instantei penale militare este dator a supraveghea indeplinirea tuturor prescriptiunilor prevazute de art. 418 si 419.

▶(la data 09-sep-1952 Art. 421 din cartea III, titlul IX abrogat de Art. 6 din Decretul 302/1952)

TITLUL X:

Despre modul de procedare in caz de distrugere sau disparitie a hotaririlor sau actelor

Art. 422

Cand dintr'o cauza oarecare, un dosar al unei instante penale militare va fi disparut, se va dresa de Ministerul public al instantei respective, un proces-verbal, aratand cercetarile facute spre a fi gasit si constatand faptul disparitiei.Art. 423

Daca dosarul pierdut era referitor la o afacere clasata, procesul-verbal prevazut la articolul precedent va tine loc de dosar.

Art. 424

Daca dosarul pierdut era referitor la o afacere in curs de cercetare sau de instructie, ori in curs de judecata in fata instantei de fond, se vor reconstitui pe cat posibil, de ofiterul de politie judiciara, de catre judecatorul de instructie militar sau de instanta, lucrarile dresate, cerandu-se dela orice alte autoritati copii sau extracte de pe lucrarile ce le fusesera trimise. Martorii sau expertii vor fi chemati din nou pentru a fi intrebati, sub prestare de juramant, asupra punctelor despre care au cunostinta in proces. Actele astfel dresate vor avea taria legala pe care o aveau actele din dosarul pierdut.

Art. 425

Daca, dosarul pierdut era referitor la o afacere in care se pronuntase o hotarire supusa unei cai de atac, sau care era atacata in fata unei instante superioare, el se va constitui pe baza hotaririi date. Se va lua ca baza in acest scop hotarirea trecuta in registru, despre care se face mentiune in art. 309 si 418, iar daca si acest registru ar fi distrus, se vor putea intrebuinta copiile legalizate ce s'ar fi eliberat dupa hotarirea in chestiune.

Art. 426

In acest scop se vor face publicatiuni in Monitorul Oficial si in trei ziare, invitandu-se orice particular sau functionar, care ar poseda sau ar fi depozitarul unei asemenea copii, sa o depuna sau sa o trimeata de indata la grefa instantei dela care emana publicatiunea. Se vor elibera celor ce au depus asemenea copii, alte copii identice, care vor avea aceeasi putere legala ca insasi actele originale,

Art. 427

Daca nici pe calea aratata in articolul precedent nu se va putea reconstitui hotarirea, se va proceda de instanta superioara, in modul aratat la art. 424.

Art. 428

Daca dosarul pierdut era referitor la o afacere prin care se pronuntase o hotarire definitiva, instanta de fond va cauta a reconstitui acea hotarire in felul aratat in articolele precedente. Hotarirea aceasta va tine loc de dosar.

Art. 429

Tot in felul aratat mai sus se va constitui orice piesa sau act pierdut dintr'un dosar.

TITLUL XI: Procedura in materie de fals

Art. 430

Dispozitiunile din codul de procedura penala, relative la procedura in materie de fals, fie pe cale principala incidenta, se aplica si de tribunalele militare.

TITLUL XII: Procedura inaintea pretorilor militari si Curtilor Martiale

CAPITOLUL I: Politia judiciara

Art. 431

Politia judiciara militara in timp de mobilizare si razboi se exercita sub autoritatea unei unitati unde s'a comis infractiunea, unde se gaseste unitatea din care face parte infractorul, ori unde s'a prins autorul, complicele sau tainitorul prin ofiterii de politie judiciara prevazuti in timp de pace, precum si prin urmatorii:

- 1.** Comandantii de etape sau delegatii lor.
- 2.** Pretorii militari.
- 3.** Directorii de stabilimente, de depozite sau de fabrici rechizitionate, pentru serviciul armatei, fie direct, fie prin delegatii lor.
- 4.** Prin orice delegat special al comandamentului de capetenie pentru armata de operatiuni si al ministrului apararii nationale pentru zona interioara.

Art. 432

Toti ofiterii de politie judiciara vor putea instrumenta din oficiu in materie de crima sau delict flagrant. In toate celelalte cazuri numai procurorii instructori militari si delegatii speciali ai marilor comandamente si ai Ministerului Apararii Nationale pot instrumenta.

Art. 433

Cand ofiterii de politie judiciara militara vor fi sesizati in acelasi timp cu cercetarea unei aceleasi infractiuni cu membrii parchetelor militare, acestia din urma, vor avea precaderea de a continua cercetarea. In acest caz, toti ceilalti ofiteri de politie judiciara, care vor fi instrumentat in afacere, vor preda procurorului militar sau substitutului sau toate actele dresate in cauza.

Art. 434

Dispozitiunile privitoare la exercitarea politiei judiciare in timp de pace se aplica si in timp de razboi.

CAPITOLUL II: Judecarea inaintea pretorilor militari

Art. 435

Marele pretor militar sau pretorii militari, ca instanta de judecata, judeca faptele date in competinta lor, fie in urma reclamatiunii partii vatamate, fie in urma cererii insotita de acte din partea autoritatilor dela locul savarsirii sau descoperirii faptului, ori a prinderii autorului, compicelui sau a tainitorului, fie in urma sesizarii lor din oficiu, fie in urma unui ordin de trimitere in judecata din partea autoritatilor militare pe langa care ei functioneaza.

Art. 436

Judecata se va face in sedinta publica in asistenta, grefierului si va avea loc, fie la resedinta marelui pretor militar sau pretorului militar, fie la fata locului sau oriunde s'ar putea face mai cu inlesnire.

Art. 437

Invinuitul, reclamantul, informatorii si martorii vor fi de fata la judecata, instiintati fiind pentru aceasta prin orice mijloc de chemare stabilit de legile, regulamentele si ordonantele militare, pe care marele pretor militar sau pretorul militar, il va crede potrivit si de care se va face mentiune in sentinta. Invinuitul, reclamantul sau martorii, refuzand a se prezenta, vor fi adusi cu forta. In caz de imposibilitate, invinuitul va fi judecat in lipsa, daca se constata ca el a fost chemat conform legilor, regulamentelor si ordonantelor militare. Dupa stabilirea identitatii invinuitului si a citirii actelor, se procede la ascultarea lui, precum si a martorilor care vor depune juramantul de a spune adevarul si nimic alta decat adevarul, se asculta informatorii si la nevoie si expertii. Se infatiseaza corpurile delictive, apoi reclamantul isi justifica pretentiunile civile, invinuitul isi face apararea personal sau printr'un aparator ales dintre ofiterii activi sau de rezerva, iar judecata pronunta pe loc sentinta de condamnare sau achitare. In caz de condamnare, se citesc textele de lege aplicate si se arata daca s'au acordat sau nu circumstante usuratoare.

Art. 438

Cand una din parti nu stie limba romana se chiama interpreti, care sunt supusi juramantului, de a traduce cu exactitate tot ce li se va declara de parte. Sentinta, cuprinzand toate cele de mai sus, se motiveaza sumar, se semneaza de marele pretor militar sau de pretorii militari si se contrasemneaza de grefier; ea se comunica partilor si poate fi atacata cu recurs la Curtea Militara de Casare si Justitie in conditiunile art. 447 din prezentul cod.

Art. 439

Pedepsele, amenzile si despagubirile se executa prin marele pretor militar sau prin pretorii militari; cele dintai se executa la locurile de arest existente sau care se vor infiinta in acest scop. Marele pretor militar si pretorii militari percep amenzile pronuntate, dand chitante dintr'un carnet special; sumele se vor varsa in 10 zile in tezaurul public. In caz de insolvabilitate, amenzile sunt transformate de pretorul militar, in inchisoare, potrivit normelor de drept comun.

Art. 440

Dupa incetarea jurisdictiunii marelui pretor militar sau pretorului militar, sentintele se executa ca si cartile de judecata, de catre judecatoriile de ocol respective. Dupa incetarea jurisdictiunii marelui pretor militar sau pretorului militar, procesele pendinte inaintea lor se vor judeca de instantele competente respective, dupa natura afacerilor, iar in caz cand legile in vigoare nu ar preciza o competinta speciala, ele se vor judeca de judecatoriile de ocol.

CAPITOLUL III: Judecata inaintea Curtilor Martiale

Art. 441

Judecata si procedura inaintea Curtilor Martiale se face conform dispozitiunilor prevazute in prezentul cod, pentru timp de pace, cu urmatoarele deosebiri: Comandantul Marei Unitati, primind actele cercetarii preliminare sau orice rapoarte

sau plangeri, din care sa rezulte ca s'ar fi savarsit vreo infractiune, va putea hotari: completarea cercetarilor preliminare; clasarea afacerii, oricare ar fi parerea procurorului instructor militar, consemnata in referatul prevazut de art. 163; trimiterea afacerii, in caz de incompetenta, la instanta competenta; deschiderea actiunii penale, prin ordin de urmarire sau prin ordin de trimitere direct in judecata, pentru orice infractiune, daca va crede ca nu mai este nevoie de o instructie prealabila hotarind totodata si asupra judecarii sub stare de arest sau nu a invinuitilor. In caz de arestare, mandatul se emite de Parchetul curtii martiale, fara confirmare si fara cale de atac. Dosarul impreuna cu ordinul comandantului, se trimite procurorului militar, pentru executare. Trimiterea in judecata a militarilor sau impiedecarea mutarea sau detasarea lor in alte unitati in interesul serviciului.

Art. 442

Instructiunea se va face potrivit dispozitiunilor din prezentul cod, pentru timp de pace.

Art. 443

Dupa terminarea instructiei, procurorul instructor militar intocmeste ordonanta definitiva, dupa care dosarul va fi inaintat generalului comandant care va hotari.

Art. 444

Curtea este sesisata numai prin ordinul de trimitere in judecata, dat de generalul comandant al unitatii pe langa care functioneaza. Presedintele, fixand ziua judecatii, cheama inaintea sa pe invinuit, cu cel putin 24 ore inainte de ziua termenului si indeplineste fata de el dispozitiunile art. 236.

Art. 445

Aparatorii, fie alesi, fie din oficiu vor fi dintre cei prevazuti la art. 243. din prezentul cod.

Art. 446

Impotriva martorilor se vor putea emite mandate de aducere chiar dela prima lor chemare. Acei care se gasesc sub drapel, in serviciul armatei sau care urmeaza armata sub orice forma, vor fi citati la unitatea unde efectiv isi indeplinesc serviciul sau insarcinarea; ceilalti vor fi citati la domiciliul lor real. Neindeplinirea procedurii sau neexecutarea mandatului de aducere contra lor, din orice cauza, nu va impiedeca judecata, afara de cazul cand Curtea va hotari altfel.

Art. 447

Cel condamnat poate face recurs la Curtea Militara de Casare si Justitie in termen de 2 zile libere dela data pronuntarii sentintei, insa va ramane arestat pana la judecarea recursului.

Art. 448

Dispozitiunile art. 419, sunt aplicabile si la Curtile Martiale.

TITLUL XIII: Dispozitii generale

Art. 449

Toate dispozitiunile din procedura penala, care nu sunt prevazute in prezentul cod, precum si acele care nu sunt contrarii prevederilor speciale din codul de fata, sunt aplicabile si inaintea instantelor militare, cu rectificarea ca in cuprinsul articolelor 454 si 455, in loc de "Ministrul Justitiei", se va citi "Ministrul Apararii Nationale", iar in loc de "Parchetul General" si "procurorul general al Curtii respective", se va citi "Parchetul General", si "procurorul General de pe langa Curtea Militara de Casare si Justitie"; in cuprinsul art. 469, 470 si 472, se va citi: "tribunalele militare", in loc de "Curti"; iar la art. 551 se va citi: "Ministrul Apararii Nationale", in loc de: "Ministrul Justitiei".

CARTEA IV: Despre crime, delikte si pedepsele lor

TITLUL I: Despre pedepse si efectele lor

Art. 450

Pedepsele care se aplica militarilor sunt:

- a) Pedepse cu caracter disciplinar;
- b) Pedepse cu caracter penal.

Art. 451

Pedepsele cu caracter disciplinar se aplica de catre comandantii ierarhici si nu pot depasi, nici intr'un caz, doua luni inchisoare. Ele se ordona pentru abateri dela regulamentele militare referitoare la disciplina si care abateri nu ar constitui o infractiune prevazuta de legile penale. Felul diferitelor pedepse cu caracter disciplinar, scara lor si prerogativele diferitelor comandanti militari pentru aplicarea acestor pedepse se hotarasc numai prin regulamente.

Art. 452

Pedepsele cu caracter penal sunt acele ce se aplica in baza unei hotariri definitive, data de o instanta judecatoreasca militara. Un regulament al inchisorilor militare, care se integreaza in legea de fata, va dispune organizarea, functionarea si regimul interior al preventiei si executarii pedepselor.

Art. 453

Pedepsele ce se aplica de instantele militare sunt acele prevazute de codul penal, precum si cele enumerate mai jos:

1. Pedepse principale, in materie de crima: moartea.
2. Pedepse accesorii: degradarea militara si destituirea.

Art. 454

Pedeapsa cu moartea se aplica numai in timp de razboiu si se executa prin impuscare. Femeile insarcinate vor fi executate dupa nastere. Celelalte pedepse se executa dupa prevederile codului penal si ale codului de fata.

Art. 455

Destituirea este pedeapsa accesorie, in cazul condamnarii la inchisoare corectionala pronuntata de orice instanta, prin sentinta ramasa definitiva, in contra vreunui ofiter, subofiter, maistru militar sau asimilat al lor. Destituirea atrage dupa sine pierderea gradului cu incepere din ziua ramanerii definitive a hotaririi de condamnare. Militarul destituit se inscrie in controalele armatei, cu gradul de soldat, in elementul corespunzator varstei.

Art. 456

Degradarea militara este pedeapsa accesorie in cazul condamnarii pronuntate de orice instanta, impotriva militarilor de orice grad, pentru crime, precum si in cazul condamnarii la orice pedeapsa, pronuntate de orice instanta, in contra vreunui ofiter, subofiter, maistru militar sau asimilat al lor, pentru vreuna din urmatoarele infractiuni: - asociere pentru comitere de crime sau delikte, fals, uz de fals, delapidare, luare de mita, atentat la podoare, marturie mincinoasa, furt, talharie, abuz de incredere si inselaciune prevazute de codul penal si, - plasmui si falsificari, sustractiuni, mita, lovirea superiorului, furt, parasire de post sau comanda, lasitate, dezertare si jafuri, prevazute de art. 478, 479, 482, 492, 496, 507, 508, 519-530 si 536 din prezentul cod. Degradarea militara atrage dupa sine:

1. Pierderea gradului si a dreptului de a purta uniforma si semnele distinctive.

2. Indepartarea din armata si incapacitatile prevazute de codul penal, in cazul degradarii civice, dupa modurile acolo prevazute.

3. Interzicerea de a purta vreo decoratiune si pierderea dreptului la extensie sau la vreo recompensa, pentru vreun serviciu anterior condamnarii. Degradarea militara se executa prin ordin de zi, dat de regiunea militara, pe baza hotararii de condamnare. Acest ordin se va citi, de fata fiind si condamnatul, in prezenta trupei sub arme, a ofiterilor, subofiterilor, maistrilor militari si asimilatilor lor din garnizoana.

Art. 457

Toate dispozitiunile din codul penal si alte legi speciale relative la infractiuni si pedepse se aplica si justitiabililor de instantele militare, intrucat, prin codul de fata, nu s'ar dispune altfel. Plangerea prealabila, pentru urmarirea infractiunilor care necesita o atare plangere, de competenta instantelor militare, se va putea face, pentru militari, si pe cale de raport ierarhic, ce se va inainta instantelor respective. Amenzile pronuntate de tribunalele militare, precum si sumele ce ar proveni din confiscari, apartin Ministerului Apararii Nationale si formeaza, in bugetul acestuia, "fondul amenzilor", administrat prin Directia justitiei militare. Acest fond este destinat reparatiunilor, intretinerii si inzestrarii tribunalelor militare, inchisorilor si serviciilor justitiei militare, cu: mobilier, biblioteci, masini de scris si multiplicat, rechizite, precum si pentru plata eventualelor diurne convenite magistratilor militari si pentru achitarea expertizelor. Aceste sume vor fi consemnate la depuneri in contul si la dispozitiunea Ministerului Apararii Nationale. Lucrurile rezultate din infractiuni si care sunt confiscate de tribunalele militare, se vand conform legii contabilitatii publice, iar pretul rezultat se varsa la fondul amenzilor aratat mai sus. Se excepteaza obiectele de armament si munitiuni precum si orice aparate sau obiecte ce pot servi armatei si care se vor varsa depozitelor armatei.

Art. 458

Prescriptiunea in materie de nesupunere si dezertare, incepe sa curga din ziua cand invinutul sau condamnatul implineste limita de varsta, pentru serviciul obligator in elementele armatei, potrivit legii de recrutare si a legii pozitiei ofiterilor. Daca condamnatul va fi prins sau daca el se va preda inainte de expirarea termenului de serviciu prevazut mai sus, va fi supus judecatii, iar dupa executarea pedepsei la care va fi fost condamnat, ori in caz de achitare, va fi trimis la Corpul sau judecatoriu sau pentru a completa termenul legal de serviciu obligator in armata activa. Nu exista, pentru militari, prescriptie pentru tradare.

Art. 459

Pedepsele prevazute de codul penal pentru crimele de inalta tradare, spionaj si acelea in contra sigurantei Statului, sunt pentru justitiabilii de instantele militare in timp de razboiu: moartea in loc de munca silnica pe vieata sau o pedeapsa cu un grad mai mare decat cea prevazuta de lege pentru toate celelalte cazuri.

Art. 460

Infractiunile comise de militari si pe care codul penal si legi speciale le pedepsesc cu munca silnica, sau cu o pedeapsa de un grad mai mare ca inchisoarea, se vor putea pedepsi in timp de razboiu cu munca silnica pe vieata.

Art. 461

Infractiunile comise de toti justitiabilii instantelor militare si pe care legile le pedepsesc cu inchisoare corectionala, se vor pedepsi, in timp de razboiu, cu mai mult decat maximum prevazut de lege, pentru fiecare din acele infractiuni, fara insa a depasi indoitul aceluia maximum, afara de cazul cand codul de fata nu hotaraste, in mod expres, pedeapsa pentru timp de razboiu. In timp de razboiu, autoritatea militara superioara, din zona armatelor de operatii sau din zona interioara, va putea edicta, prin ordonante, publicate si afisate, infractiuni cu pedepse menite sa garanteze siguranta armatei, apararea tarii si ordinea publica.

Art. 462

Dispozitiunile prevazute in codul penal, referitoare la masurile de siguranta, se aplica si justitiabililor de tribunalele militare cu distinctiunile din acest titlu.

Art. 463

Detentiunea preventiva va fi computata in intregime, in cuantumul pedepsei aplicate.

Art. 464

Dispozitiunile art. 41 si 65 din codul penal sunt aplicabile si la instantele militare. Comisiunea de supraveghere pentru inchisoarile militare se compune din: un ofiter superior magistrat, presedinte; comandantul si medicul inchisorii, ca membri.

Art. 465

Se considera ca recidivist, militarul care a fost condamnat si care a executat in totul sau in parte, pedeapsa pentru una din infractiunile prevazute de acest cod la cartea IV, titlul III, daca in interval de cel mult 5 ani dela condamnare, comite din nou aceeasi infractiune.

Art. 466

Celelalte dispozitii din codul penal, relativ la recidiva generala, sunt aplicabile si militarilor, pentru toate infractiunile de drept comun.

Art. 467

Dispozitiunile din codul penal, referitoare la modificarea pedepselor in cazul cand se recunosc scuze legale sau circumstante atenuante, se aplica si justitiabililor de tribunalele militare, in aceleasi conditii. afara de cazurile cand s'ar prevedea altfel in prezentul cod. Nu se poate substitui amenda inchisorii, in cazul infractiunilor prevazute de codul de fata. Pedeapsa cu moartea va fi transformata in munca silnica pe vieata.

Art. 468

Pedepsele accesorii sunt legate de fapta si se aplica totdeauna, chiar cand prin acordare de circumstante atenuante s'a schimbat felul si durata pedepsei.

Art. 469

Dispozitiunile din codul, penal referitoare la stingerea actiunii, se aplica si militarilor, cu exceptiunea ca prin amnistie si prescriptie nu se impiedeca exercitiul actiunii disciplinare. Achitarea unui ofiter sau asimilat nu prejudeca asupra dispozitiunilor prevazute in regulamentele consiliului de onoare si legea pozitiei ofiterilor.

Art. 470

Militarii, in exercitiul functiunii sau serviciului lor de orice fel sunt socotiti ca functionari in sensul codului penal, ale carui dispozitii le sunt aplicabile oridecate ori, prin codul de fata, nu se dispune altfel. Expresiunea de superior, din codul de fata, se refera atat la grad cat si la functiune.

Art. 471

Militarii romani, fosti prizonieri la inamic, sunt dator sa se justifice in fata unei comisuni instituita ad-hoc, printr'un decret, asupra cauzelor si imprejurarilor caderii lor ca prizonieri. Cei care nu vor justifica, in mod neindoios, situatia lor de prizonieri, vor fi trimisi in fata instantelor militare.

TITLUL II: Crime si delikte cu caracter comun codului de fata si celui penal

CAPITOLUL I: Despre tradare si spionaj

Art. 472

Se pedepseste cu moartea orice prizonier de razboi care, calcandu-si cuvantul de a nu mai lupta contra Romaniei si aliatilor ei de razboiu, ridica armele contra Romaniei sau aliatilor ei cu care lupta in comun. Se pedepseste cu inchisoare dela 5-12 ani orice militar roman, sau in serviciul armatei romane care, facut prizonier de inamic, a obtinut eliberarea sa, angajandu-se sa nu mai ia armele contra acestuia. Dispozitiunile acestui alineat, se aplica numai in cazul cand inamicul are in codul sau militar dispozitii identice.

Art. 473

Se pedepseste cu moartea orice militar roman sau persoana in serviciul armatei romane:

1. Care va preda, cu tradare, inamicului sau interesului inamicului, trupa ce comanda, sau postul ce ii este incredintat, aprovizionarile armatei, precum si parola sau secretul unei operatiuni, a unei expeditiuni sau negociatiuni.
2. Care de buna voie si cu intentiune culpabila intretine intelegeri cu inamicul in scopul de a favoriza intreprinderile sale, sau a vatama pe acele ale armatei romane, sau armatei aliate Romaniei.
3. Care provoaca la fuga sau impiedica adunarea trupei in prezenta inamicului.
4. Care in scopul de a aduce un folos inamicului, sau vatamare armatei amice, va trimite in cursul operatiunilor razboiului rapoarte sau informatiuni neexacte, sau nu va trimite informatiunile si rapoartele obligatorii, din care cauza a urmat o grava vatamare a unei operatiuni de razboiu. Tot astfel si acela care va raspandi printre trupele romane sau aliate, manifeste, proclamatii sau comunicate de orice fel, favorabile inamicului, sau va colabora la alcatuirea lor.

Art. 474

Oricine, cu buna stiinta, tainueste in orice mod pe spionii inamici, se pedepseste cu moartea.

Art. 475

Se pedepseste cu moartea in timp de razboiu orice individ dovedit ca a provocat pe militari de a trece de partea rebelilor armati, ori le-a inlesnit cu buna stiinta mijloacele de trecere la inamic sau de partea rebelilor armati. Aceasta infractiune savarsita in folosul rasvratitilor in timp de pace, se pedepseste cu munca silnica pe viata.

Art. 476

Faptele de inalta tradare, spionaj, precum si crimele sau deliktele contra sigurantei Statului, comise de justitiabili nemilitari ai tribunalelor militare, in timp de razboiu, pedepsite in codul penal cu munca silnica, sunt pedepsite cu moartea.

Art. 477

Se vor pedepsi cu munca silnica pe timp marginit acei care vor fi savarsit in timp de razboiu sau mobilizare, una din urmatoarele infractiuni:

1. Stricarea cu rea credinta a oricaror vehicule sau mijloace de transmisiuni, comunicatie, si transport pe uscat, pe apa sau aeriene, puse in serviciul sau sub controlul armatei.
2. Acei care cu intentiune culpabila omoara sau fac improprii serviciului orice animal din serviciul armatei. Daca infractiunea s'a savarsit din imprudenta, ori neglijenta, se va pedepsi cu inchisoarea corectionala dela trei luni la doi ani.

CAPITOLUL II: Despre plasmui si falsificari

Art. 478

Pe langa faptele cuprinse in capitolul corespunzator al codului penal se socoteste falsificare de inscristuri publice faptului oricarui militar sau specialist, de orice fel in serviciul armatei, care trece cu stiinta in roluri sau in starile de situatii, un numar de oameni, de cai sau zile de prezenta, mai mari decat efectivul real, care mareste situatia consumatiilor, sau comite orice fals in socoteliile sau in actele, pe care in virtutea functiunii sale le intocmeste. De asemenea, tot fals in scrisuri publice sau private, dupa caz, comite militarul care plasmuieste, in total sau in parte, vreun act care nu intra in atributiunile sale sau care contrazice semnatura altuia cu scopul de a trage vreun folos de orice fel sau de a aduce vreo vatamare de orice fel altuia. Pedepsele prevazute de codul penal pentru plasmui si falsuri, vor putea fi indoite pentru culpabilitii militari.

CAPITOLUL III: Despre sustractiuni

Art. 479

Se pedepseste cu munca silnica pe timp marginit orice militar care va fi delapidat, deturnat ori sustras bani publici sau privati, sau efecte tinand locul de bani, acte, titluri, furaje, materiale sau alte lucruri miscatoare ce i-ar fi fost incredintate in virtutea insarcinarii sale in administratia militara. De asemenea se pedepseste cu inchisoare dela 3 la 12 ani, orice militar, care afara de cazurile prevazute mai sus, intrebuinteaza sau speculeaza in folosul sau bani, acte, titluri, efecte sau alte lucruri miscatoare de ale Statului sau ale militarilor, ce i-au fost incredintate in virtutea unei insarcinari de serviciu.

CAPITOLUL IV: Mita

Art. 480

Orice militar culpabil de mituire, va putea fi pedepsit cu indoitul pedepsei prevazuta in codul penal pentru asemenea fapte. Daca culpabilul este ofiter, i se va aplica si destituirea. Aceleasi pedepse se aplica si medicilor militari, specialistilor de orice fel din serviciul armatei, cand comit aceasta infractiune, in legatura cu o insarcinare de serviciu ordonata de lege sau de autoritatea militara in drept. Mituitorilor li se aplica aceeasi pedeapsa.

CAPITOLUL V: Alte crime si delikte comise de militari in exercitiul functiunii lor

Art. 481

Se pedepseste cu temnita grea dela doi la zece ani, orice militar care, cu ocaziunea receptiunii provizorii sau definitive, ori primirii unei furnituri, cumparaturi sau a unei lucrari destinate armatei, va accepta, cu rea credinta sau va ordona sa se primeasca lucruri ce nu sunt in conformitate cu caietul de sarcini sau in conditiunile comenzii. Daca, furniturile sau cumparaturile cuprind armament sau mare echipament, pedeapsa va fi munca silnica pe timp marginit. Tot astfel se va pedepsi militarul, care in calitate de specialist pentru cercetarea materialelor de orice fel, oferite armatei, ar face rapoarte nesincere ce ar avea ca urmare daunarea intereselor Statului sau armatei. Tot astfel, se va pedepsi acela, care cu ocaziunea unei lucrari executate in regie sau prin buna invoiala, va primi sau va ordona sa se primeasca lucru de o calitate vadit inferioara celei contractate. Daca infractiunile prevazute de articolul de fata sunt datorite neglijentei,

nesocotintei sau nerespectarii legilor, regulamentelor sau dispozitiunilor date, pedeapsa va fi inchisoarea pana la doi ani.

Art. 482

Se pedepseste cu temnita grea dela 5-10 ani, orice militar care falsifica ori altereaza sau ordona falsificarea ori alterarea substantelor, materiilor, medicamentelor sau alimentelor de orice natura destinate oamenilor sau animalelor, sau care, cu buna stiinta imparte sau ordona a se imparti zisele substante, materii, medicamente ori alimente falsificate ori alterate. Tot astfel, se va pedepsi orice militar care, cu stiinta, imparte sau ordona a se imparti carnea animalelor atinse, de boala, care pot primejdui sanatatea celor care o consuma, sau materii, medicamente, alimente, de orice natura, alterate sau stricate. Daca din consumarea acestor substante, va fi rezultat o grava vatamare a sanatatii oamenilor sau animalelor, pedeapsa va fi munca silnica pe timp marginit. Daca infractiunea se va savarsi din neglijenta, nebagare de seama sau din nepazirea legilor sau regulamentelor, pedeapsa va fi inchisoarea dela 1-5 ani.

CAPITOLUL VI: Despre rebeliune si ofense

SECTIUNEA I: Rebeliunea

Art. 483

Sunt considerati ca fiind in stare de rebeliune:

- 1.** Militarii sub arme care, reuniti in numar de cel putin patru si intelesi intre ei, refuza, la cea dintai somatiune sa se supuna sefilor lor;
- 2.** Militarii care, in numar de cel putin patru si in aceleasi conditii, iau armele, fara autorizare si lucreaza contra ordinelor sefilor lor;
- 3.** Militarii care, adunati in numar de cel putin patru si in aceleasi conditii, se dedau la violente, facand uz de armele lor si refuza, la ordinul sefilor de a se imprastia si a se linisti. Militarii in stare de rebeliune sunt pedepsiti: In circumstantele prevazute la punctul 1, cu 2-8 ani inchisoare; in circumstantele prevazute la punctul 2, cu 3-10, ani inchisoare, iar in circumstantele prevazute la punctul 3, cu inchisoare dela 5-12 ani. Instigatorii la rebeliune, conducatorii si militarii cei mai mari in grad, sunt pedepsiti in primul caz cu pedeapsa muncii silnice pe timp marginit, iar in celelalte doua cazuri, cu maximum acestei pedepse. Daca rebeliunea are loc pe un teritoriu in stare de asediu, in toate cazurile prevazute de alineatele precedente, se va aplica maximum pedepselor. In caz de circumstante atenuante, pedepsele nu pot fi reduce, decat pana la jumatatea minimului prevazut mai sus. In timp de razboi, in toate aceste cazuri, pedeapsa va fi moartea.

Art. 484

Militarii care nu fac parte din armata activa, dar care apartin vreunui element al armatei, cand fiind imbracati in uniforma militara, sau neimbracati in uniforma militara, dar aflandu-se sub comanda militara, comit infractiunea de insubordonanta, ultraj, sau lovirea superiorului, rebeliune sau vreo crima contra sigurantei interioare sau exterioare a Statului, se pedepsesc ca si cand ar fi in activitate de serviciu.

SECTIUNEA II: Ofense si violente

Art. 485

Lovirea superiorului in timp de razboi, se pedepseste cu munca silnica pe viata, iar daca ambii, sau unul din ei se gaseau sub arme, sau daca faptul a fost comis cu precugetare, pedeapsa va fi moartea.

Art. 486

Lovirea superiorului in timpul sau cu ocazia serviciului, in timp de pace, se pedepseste cu munca silnica pana la 10 ani, iar daca faptul s'a petrecut, ambii sau unul din ei gasindu-se sub arme, pedeapsa va fi munca silnica dela 10 ani in sus.

Art. 487

Lovirea superiorului, savarsita in timp de pace, in afara de serviciu, se pedepseste cu inchisoare dela 3-12 ani. In caz de circumstante atenuate, pedeapsa nu va putea fi mai mica de un an inchisoare.

Art. 488

Orice militar care, in timpul sau cu ocazia serviciului, insulta sau ofenseaza pe superiorul sau prin cuvinte, gesturi, amenintari sau scrieri, se pedepseste cu inchisoare dela 2-5 ani. Daca ofensa sau insulta n'a avut loc in timpul sau cu ocazia serviciului, pedeapsa va fi inchisoare dela 6 luni la 2 ani.

Art. 489

Toti acei care aduc insulte sau defaimari armatei, se pedepsesc cu inchisoare dela 6 luni la 5 ani.

SECTIUNEA III: Refuz de serviciu datorit legalmente

Art. 490

Orice comandant militar, care in mod legal, sesizat de o cerere formala a autoritatii civile, refuza sau se abtine a intrebuinta fortele de sub ordinele sale, se pedepseste cu destituirea si inchisoarea dela 1-2 ani, sau numai cu una din aceste pedepse. Orice cerere a autoritatii civile, se va adresa in scris comandantului militar local, sau daca ea necesita o deplasare de trupe in raza comandamentului deviziei sau corpului de armata respectiv, se va adresa diviziei sau corpului de armata respectiv.

CAPITOLUL VII: Despre omor

Art. 491

Orice militar, culpabil de omor cu vointa asupra persoanei la care este cuartiruit, sau asupra unui membru al familiei acestuia cu care locuete impreuna, se pedepseste cu moartea, in timp de razboi si munca silnica pe viata in timp de pace.

CAPITOLUL VIII: Furtul

Art. 492

Furtul precum si tentativa de furt, de: arme, munitiuni, animale, furaje, alimente, bani si orice obiecte apartinand Statului sau militarilor, comise de militar insarcinat cu paza magaziiilor si depozitelor de luni la 3 ani si interdictie corectionala dela 1-3 ani. Daca faptul s'a comis prin efraciune sau escaladare, prin intrebuintare de chei mincinoase sau daca pentru comiterea ori carui furt, au fost doi sau mai multi asociati, pedeapsa va fi inchisoarea dela 3-12 ani si interdictie corectionala dela 1-5 ani. Pedeapsa prevazuta de alineatul precedent se va aplica si militarului care va comite un furt, in paguba cetateanului la care e cartiruit, precum si santinei sau oricarui militar, se va pedepsi cu inchisoare corectionala dela 3 orice fel, apartinand armatei, care ar savarsi un furt din magaziiile si depozitele incredintate pazii lor.

TITLUL III: Crime si delicta cu caracter militar

CAPITOLUL I: Crime si delicta in contra datoriei militare

Art. 493

Se pedepseste cu moartea, in timp de razboi, orice general sau comandant, al unui fort, sau oricarei alte piete intarite, care fiind dat in judecata, dupa avizul unui consiliu de ancheta, este declarat culpabil ca ar fi capitulat fara a fi intrebuintat pana la ultima extremitate toate mijloacele posibile de aparare.

Art. 494

Se pedepseste cu inchisoare dela 3-5 ani, orice general sau comandant care, fiind dat in judecata, dupa avizul unui consiliu de ancheta, ca ar fi capitulat in camp deschis, fie ca existau sau nu lucrari de aparare si daca el nu a facut tot ce-i prescria onoarea si datoria. Daca faptul capitularii a avut de efect ca trupa sa-si predea armele si munitiunile si comandantul nu a facut tot ce-i prescria datoria si onoarea, pedeapsa va fi munca silnica sau moartea.

Art. 495

Orice militar, care, fiind de santinela sau in vedeta, paraseste postul se pedepseste:

1. Cu moartea daca fapta s'a petrecut in prezenta inamicului.
2. Cu inchisoarea dela 2-12 ani, daca fapta s'a petrecut in fata rasculatilor sau pe un teritoriu in stare de razboi sau de asediu.
3. Cu inchisoarea dela 6 luni la 2 ani, in toate celelalte cazuri. In caz de circumstante atenuante, pentru cazul prevazut la punctul 2, pedeapsa nu va fi mai mica de un an inchisoare; iar in cazul prevazut la punctul 3, pedeapsa nu va fi mai mica de 3 luni inchisoare.

Art. 496

Orice militar, care paraseste postul sau, sau comanda ce are, se pedepseste:

1. Cu moartea, daca fapta s'a petrecut in prezenta inamicului.
2. Cu temnita grea dela 3-6 ani daca fapta s'a petrecut in prezenta rasculatilor, sau pe un teritoriu in stare de razboi sau de asediu.
3. Cu inchisoarea dela doua luni pana la un an, in toate celelalte cazuri. In caz de circumstante atenuante, pentru cazul prevazut la punctul 2, pedeapsa nu va fi mai mica de un an inchisoare iar in cazul prevazut la punctul 3, pedeapsa nu va fi mai mica de o luna inchisoare. Daca inculpatul este sef de post, sau daca parasirea postului a avut ca urmare o vatamare a intereselor publice sau particulare, se va aplica culpabililor, in toate cazurile, maximum pedepselor prevazute mai sus, fara a li se putea, acorda circumstante atenuante. Prin post, se intelege locul unde un militar sau unitate constituita, este oranduita pentru implinirea unei insarcinari determinate, iar prin comanda, conducerea unei trupe de orice forta.

Art. 497

Orice militar, care fiind de santinela, vedeta sau in serviciul de quart pe nava, se gaseste adormit se pedepseste:

1. Cu inchisoare dela 2 la 5 ani, daca era in prezenta inamicului.
2. Cu inchisoare dela 6 luni la 2 ani, daca fapta, s'a petrecut in prezenta rasculatilor sau pe un teritoriu in stare de razboi sau de asediu.
3. Cu inchisoare dela 2 la 6 luni in toate celelalte cazuri.

Art. 498

Orice militar, care pe un teritoriu in stare de razboi sau de asediu, nu se prezinta de indata la postul sau unitatea sa in caz de alarma, se pedepseste cu inchisoare dela 6 luni la 5 ani. In caz cand neprezentarea a avut de efect neparticiparea la vreo actiune de lupta, a unitatii sale, pedeapsa va fi de 5 la 10 ani, iar in caz de circumstante usuratoare, pedeapsa nu se va putea scobori sub 6 luni inchisoare.

Art. 499

Orice ofiter, care fara scuza legitima nu se duce la un tribunal militar, unde este chemat a participa ca judecator sau ca aparator se pedepseste cu inchisoare dela 2 la 6 luni; iar in caz de refuz vadit, se va pedepsi potrivit art. 503. Cu aceeasi pedeapsa, se va pedepsi si seful, care, cu buna stiinta, provoaca sau tolereaza o asemenea infractiune.

Art. 500

Militarul care scapa, inlesneste sau tainueste fuga unui prizonier de razboi, se pedepseste cu inchisoare dela 2-5 ani. In caz de circumstante atenuante, pedeapsa nu va fi mai mica de 3 luni.

Art. 501

Oricine jefueste pe un ranit in timp de razboi, in lupte, se pedepseste cu munca silnica pe timp marginit, iar daca in scopul jafului a intrebuintat violente ori casne, se pedepseste cu munca silnica pe vieata.

Art. 502

Se pedepseste cu inchisoare dela 3-5 ani, oricine jefueste cadavrele celor cazuti pe campul de lupta.

CAPITOLUL II: Despre crime si delikte contra disciplinei si ordinii in armata

SECTIUNEA I: Insubordonarea

Art. 503

Militarul, care primind dela un superior un ordin relativ la serviciu si pe care, in afara de forta majora, refuza sa-l execute, se face vinovat de insubordonare si se pedepseste:

1. In timp de pace, cu 1-5 ani inchisoare corectionala.
2. In timp de mobilizare sau razboi, ori pe un teritoriu in stare de asediu sau in fata rebelilor, cu munca silnica pe timp marginit. In primul caz daca infractiunea s'a savarsit in fata trupei adunate, minimum pedepsei va fi de 2 ani, iar daca fapta s'a petrecut in fata trupei sub arme, pedeapsa va fi dela 3-12 ani inchisoare corectionala. In cazul al doilea, daca infractiunea s'a savarsit in fata inamicului, pedeapsa va fi munca silnica pe vieata sau moartea.
3. Orice militar, care sub orice motiv, refuza sa depuna juramantul, sa primeasca arma sau sa indeplineasca orice alta indatorire militara, se pedepseste cu inchisoare corectionala dela 3-12 ani in timp de pace, iar in timp de razboi cu munca silnica pe vieata sau moartea.
4. In toate cazurile de condamnare la inchisoare corectionala pedeapsa nu va putea fi sub un an inchisoare, prin acordare de circumstante atenuante.

Art. 504

Se intelege ca o trupa este adunata atunci cand se gaseste in numar de cel putin 5 militari si un comandant pentru un serviciu anume. O trupa se gaseste sub arme atunci cand este constituita intr'o unitate tactica si prevazuta cu armele si echipamentul in vederea unui scop determinat, sau pentru exercitii si sub comanda unui sef. Se considera ca fiind in prezenta inamicului, orice militar susceptibil de a fi pus imediat in contact cu inamicul, sau care se gaseste deja angajat in lupta sau expus atacurilor sale.

Art. 505

Superiorul care da un ordin, stiind ca executarea, lui constituie o infractiune penala, se pedepseste cu maximum pedeapsa prevazuta pentru infractiunea comisa. Inferiorul care executa un asemenea ordin, nu este aparat de pedeapsa, daca isi dadea seama ca prin executarea ordinului se comite o infractiune pedepsita, dupa codul penal sau dupa codul de fata.

SECTIUNEA II: Calcarea de consemn

Art. 506

Orice militar, care calca consemnul ce i s'a dat, se va pedepsi cu inchisoare dela 2 luni la 2 ani. Daca infractorul este sef de post, se pedepseste cu inchisoare dela 6 luni la 2 ani. Daca faptul s'a petrecut pe un teritoriu in stare de razboi sau asediu, sau in fata rasvratitilor, pedeapsa va fi dela 1-5 ani inchisoare, iar daca s'a petrecut in fata inamicului, pedeapsa va fi munca silnica pe timp marginit. In toate cazurile prevazute la alin. precedent, daca infractorul este sef de post, nu i se pot acorda circumstante atenuante.

SECTIUNEA III: Lasitatea

Art. 507

Militarul care, de frica pericolului, pentru propria sa persoana, savarseste una din infractiunile enumerate mai jos, comite infractiunea de lasitate si se pedepseste:

1. Cand in timpul luptei, sau a operatiunilor, dupa luarea contactului apropiat cu inamicul in timpul razboiului fuge sau provoaca la fuga, prin semne sau prin vorbe, pe ceilalti luptatori, se pedepseste cu munca silnica sau moartea.

2. Cand in timpul luptei de atac sau aparare, in care este angajata unitatea sa, ramane in urma de camarazii sai, sau se ascunde ori fuge, sau cu vointa risipeste sau face improprii serviciului armele, munitiunile, echipamentul militar sau calul de serviciu, pentru a nu mai lua parte la lupta in curs, se pedepseste cu munca silnica sau moartea. Daca una din faptele aratate mai sus se savarseste in timp de pace, in fata rebelilor sau pe un teritoriu in stare de asediu, pedeapsa va fi dela 2 la 5 ani inchisoare.

3. Militarul care simuleaza o boala sau o ranire, sau care sub pretextul unui serviciu ordonat, paraseste unitatea sa, pentru a se sustrage dela o lupta in curs, se pedepseste cu inchisoarea dela 3-12 ani, iar ofiterilor li se va aplica maximum acestei pedepse si destituirea.

4. Militarul, care cu vointa, se mutileaza pe sine sau pe altul cu invoirea lui, in scopul de a deveni impropriu serviciului, se pedepseste in timp de razboi cu moartea iar in timp de pace, cu inchisoarea dela 3 la 12 ani, in acest din urma caz ofiterilor aplicandu-li-se si destituirea. Cu aceeasi pedeapsa se pedepsesc si provocatorii. In caz de circumstante atenuante, pedeapsa nu va putea fi mai mica, ca un an inchisoare.

5. Militarul care nu indeplineste un act pe care datoria sa militara il impunea, intr'o imprejurare grava de serviciu, din care cauza a rezultat o vatamare a unei operatiuni militare sau un pericol in vieata, si avutul cetatenilor, se pedepseste cu inchisoare dela 2 la 12 ani, iar ofiterilor li se va aplica si destituirea.

Art. 508

Se pedepseste cu inchisoare dela 5 la 10 ani, orice militar care in timp de razboi, intamplator, ratacindu-se sau ramanand in urma de unitatea sa nu ar cauta, afara de forta majora, sa o gaseasca in cel mai scurt timp, iar in cazul de imposibilitate nu s'ar duce la unitatea cea mai apropiata, aceasta fara prejudiciul pedepselor mai grele, in cazul cand s'ar dovedi ca s'a facut, vinovat de dezertare. Ofiterului culpabil i se va aplica si destituirea.

Art. 509

Sentinela, seful de post, seful de escorta sau detasament, care, atacati fiind in indeplinirea serviciului lor, de catre persoane chiar in numar mai mare decat al lor, nu vor face tot ceea ce le prescrie datoria militara, se vor pedepsi cu inchisoare dela 6 luni la 5 ani, iar daca infractiunea se va savarsi in fata rasculatilor, pedeapsa, va fi dela 1 la 5 ani inchisoare. Ofiterului culpabil i se va aplica si destituirea.

CAPITOLUL III: Abuzul de autoritate

Art. 510

Se pedepseste cu moartea in timp de razboi si munca silnica pe timp marginit in timp de pace, acela, care, in afara de cazurile de legitima aparare, sau fara ordin, dirija sau ordona un atac cu mana armata, contra trupelor sau supusilor unei puteri aliate sau neutre.

Art. 511

Se pedepseste cu moartea sau cu munca silnica pe vieata in timp de razboi si munca silnica pe timp marginit in timp de pace, orice militar care ia o comanda fara ordin sau motiv legiuit, sau care o pastreaza in contra ordinelor sefilor sai.

Art. 512

Se pedepseste cu inchisoare dela 2 luni la 2 ani, orice militar, care loveste pe inferiorul sau afara de cazurile de raliere a fugarilor, sau de necesitate de a opri jafurile, devastarea, ori dezertarea de pe frontul de lupta, dezordinele grave, sau de nevoia unei manevre urgente de care atarna siguranta unei nave, aceasta fara prejudiciul unei pedepse mai grele cand din lovire a rezultat o infractiune mai grava.

Art. 513

Se pedepseste cu inchisoare dela 2 luni la 2 ani, orice militar care, in puterea functiunii sale, intrebuinteaza, fara autorizatie, cu plata sau fara plata pentru lucrari personale sau ale altora, oameni, animale sau vehicule ale unitatii de sub comanda sa, sustragandu-i dela serviciul lor obisnuit. De asemenea, se pedepseste cu inchisoare dela 2 la 6 luni orice persoana in serviciul atelierelor armatei, care executa fara autorizare in aceste ateliere, lucrari, pentru sine sau pentru altii. Tot cu aceleasi pedepse, se va pedepsi si orice sef militar, care va provoca la comiterea infractiunilor prevazute la alin. 1 si 2.

Art. 514

Superiorul, care in exercitiul atributiunilor sale, aplica pedepse neregulamentare, ori maltrateaza in orice chip un inferior al sau, se pedepseste cu inchisoare pana la 6 luni.

Art. 515

Orice sef militar care, dovedindu-se ca a luat cunostinta pe orice cale de o infractiune penala savarsita de un subaltern al sau, nu ia masuri de cercetare ori nu trimite actele cercetarii la autoritatea in drept a se pronunta asupra actiunii penale, se pedepseste cu inchisoare pana la 6 luni.

CAPITOLUL IV: Nesupunerea la chemare si dezertarea

SECTIUNEA I: Nesupunerea

Art. 516

Neprezentarea in termen de 3 zile de la incunostiintarea, a celor chemati de autoritatea militara la incorporare,

concentrare, mobilizare, precum si neprezentarea oricarui militar din permisie sau concediu, atunci cand este chemat, se pedepseste cu inchisoare corectionala de la 1-5 ani.

Termenul de prezentare este sporit de 10 zile pentru toti chematii, aflati in strainatate.

In timp de mobilizare sau razboi pedeapsa va fi inchisoarea corectionala de la 5-10 ani.

▶(la data 06-sep-1950 Art. 516 din cartea IV, titlul III, capitolul IV, sectiunea I modificat de Art. I, punctul 1. din Decretul 220/1950)

▶(la data 06-sep-1950 Art. 517 din cartea IV, titlul III, capitolul IV, sectiunea I abrogat de Art. II din Decretul 220/1950)

▶(la data 06-sep-1950 Art. 518 din cartea IV, titlul III, capitolul IV, sectiunea I abrogat de Art. II din Decretul 220/1950)

SECTIUNEA II: Dezertarea

Art. 519

Absenta nejustificata de la serviciu a oricarui militar, mai mare de patru ore se pedepseste cu inchisoare corectionala de la 1-5 ani.

In timp de razboi pedeapsa va fi, inchisoarea corectionala de la 5-10 ani.

▶(la data 06-sep-1950 Art. 519 din cartea IV, titlul III, capitolul IV, sectiunea II modificat de Art. I, punctul 1. din Decretul 220/1950)

Art. 520

Absenta nejustificata mai mare de o zi se considera dezertare si se pedepseste cu inchisoare corectionala de la 3-10 ani.

In timp de razboi, pedeapsa va fi munca silnica pe timp marginit 5-25 ani.

▶(la data 06-sep-1950 Art. 520 din cartea IV, titlul III, capitolul IV, sectiunea II modificat de Art. I, punctul 1. din Decretul 220/1950)

Art. 521

Absenta nejustificata de la unitate sau serviciu, in fata inamicului se pedepseste cu munca silnica pe viata si confiscarea averii.

▶(la data 06-sep-1950 Art. 521 din cartea IV, titlul III, capitolul IV, sectiunea II modificat de Art. I, punctul 1. din Decretul 220/1950)

Art. 522

Dezertarea la inamic se pedepseste cu moarte si confiscarea averii.

▶(la data 06-sep-1950 Art. 522 din cartea IV, titlul III, capitolul IV, sectiunea II modificat de Art. I, punctul 1. din Decretul 220/1950)

Art. 523

Cand cel care a parasit nejustificat unitatea sau serviciul, ori a dezertat, se prezinta de buna voie, pedeapsa nu va putea fi mai mare decat jumatate din maximum prescris de lege.

Cand legea prevede pedeapsa cu moartea, se va aplica munca silnica pe viata, iar cand legea prevede munca silnica pe viata, se va aplica munca silnica pe timp marginit.

▶(la data 06-sep-1950 Art. 523 din cartea IV, titlul III, capitolul IV, sectiunea II modificat de Art. I, punctul 1. din Decretul 220/1950)

▶(la data 06-sep-1950 Art. 524 din cartea IV, titlul III, capitolul IV, sectiunea II abrogat de Art. II din Decretul 220/1950)

▶(la data 06-sep-1950 Art. 525 din cartea IV, titlul III, capitolul IV, sectiunea II abrogat de Art. II din Decretul 220/1950)

▶(la data 06-sep-1950 Art. 526 din cartea IV, titlul III, capitolul IV, sectiunea II abrogat de Art. II din Decretul 220/1950)

▶(la data 06-sep-1950 Art. 527 din cartea IV, titlul III, capitolul IV, sectiunea II abrogat de Art. II din Decretul 220/1950)

▶(la data 06-sep-1950 Art. 528 din cartea IV, titlul III, capitolul IV, sectiunea II abrogat de Art. II din Decretul 220/1950)

▶(la data 06-sep-1950 Art. 529 din cartea IV, titlul III, capitolul IV, sectiunea II abrogat de Art. II din Decretul 220/1950)

▶(la data 06-sep-1950 Art. 530 din cartea IV, titlul III, capitolul IV, sectiunea II abrogat de Art. II din Decretul 220/1950)

CAPITOLUL V: Vanzarea, risipirea, punerea in gaj si tainuirea ,efectelor militare

Art. 531

Se pedepseste cu inchisoare dela 1-5 ani orice militar care vinde calul sau orice alt obiect incredintat lui pentru serviciu. Asemenea se va pedepsi militarul care vinde orice alt animal sau mijloc de transport incredintat lui pentru serviciu si care apartine Statului. Cu aceeasi pedeapsa se va pedepsi si militarul care cu stiinta, cumpara aratatele animale sau obiecte.

Art. 532

Se pedepseste cu inchisoare dela 2 luni la 2 ani, orice militar din trupa cu schimbul care isi va instraina, fara autorizatie, calul sau de serviciu, fie in timpul serviciului activ, fie in termenul prevazut de regulamente, dupa terminarea serviciului sub arme.

Art. 533

Se pedepseste cu inchisoare dela 2 luni la 2 ani, orice militar, care, cu vointa risipeste sau degradeaza, in totul sau in parte, armele, munitiunile sau alte obiecte incredintate lui pentru serviciu. Pedeapsa nu va fi mai mare de 6 luni inchisoare cand infractiunea s'a comis numai din neglijenta.

Art. 534

Se pedepseste cu inchisoare dela 3 luni la 1 an, orice militar care pune in gaj armele, munitiunile, obiectele de echipament sau inbracaminte, precum si orice alte obiecte apartinand Statului si incredintate lui pentru serviciu. Militarul sau functionarul civil din serviciul armatei, care primeste acest gaj, se pedepseste cu aceeasi pedeapsa.

Art. 535

Cu aceelasi pedepse se vor pedepsi si acei care au comis aceleasi infractiuni in prejudiciul unei armate aliate, in timp de razboiu, care coopereaza cu armata romana.

CAPITOLUL VI: Jaf, destructiuni, devastari

Art. 536

Se pedepseste cu munca silnica pe timp marginit in timp de razboiu, si cu inchisoare dela 5 la 12 ani, in timp de pace, orice jaf sau distrugere de arme, obiecte de hrana, marfuri sau obiecte apartinand armatei, savarsite de militari in banda de cel putin 3. Daca faptul de mai sus s'a comis cu arme, prin escaladare, efractie sau cu violenta, asupra persoanelor sau cu ocazia unui incendiu, inundatie sau catastrofa de cale ferata, pedeapsa va fi moartea in timp de razboiu, iar in timp de pace munca silnica pe toata viata. Cu toate acestea, daca printre culpabili se afla instigatori, se vor aplica numai acestora pedepsele, din alineatele precedente, iar celorlalti coautori, pedeapsa cu un grad mai jos, daca aceasta nu decurge de drept din pedeapsa aplicata.

Art. 537

Se pedepseste cu inchisoare dela 2-5 ani in timp de pace si cu munca silnica pe timp marginit in timp de razboiu, orice militar care cu intentiune strica sau distruge, in orice mod, arme, munitii, efecte, materii, unelte sau mijloace de

transport de orice fel, apartinand Statului, ori intrebuintate pentru armata, sau apartinand navelor marinei de razboiu, fie ca erau sau nu incredintate pentru serviciu. Pedeapsa de mai sus se aplica si militarului, care, fara autorizatie legala dezarmeaza sau face improprie in orice mod, lucrari de fortificatii de orice fel, bastimente ori aeronave, apartinand Statului sau intrebuintate pentru armata.

Art. 538

Pedeapsa prevazuta la articolul precedent se aplica si militarului care, cu vointa ucide sau raneste, punand in afara de serviciu, orice animal intrebuintat in serviciul armatei.

Art. 539

Daca infractiunile prevazute in cele doua articole precedente, sunt rezultatul neglijentei, nedibaciei, nesocotintei sau nepazirii dispozitiunilor legilor, regulamentelor si ordinelor date, pedeapsa va fi in timp de pace inchisoarea dela 2 luni la 3 ani, iar in timp de razboiu, inchisoarea dela 1-5 ani.

Art. 540

Se pedepseste cu moartea, in timp de razboiu, si cu munca silnica pe viata, in timp de pace, orice militar, care, cu intentie, incendiaza prin orice mijloc sau distruge cu ajutorul unor materii explozibile, edificii, cladiri, cai ferate, linii sau posturi telegrafice ori telefonice, posturi de aerostatie ori aviatie, vase de razboiu, vapoare, corabii, salupe, barci sau materialul lor de bord, precum si orice alte lucrari sau imobile care servesc armatei sau la apararea tarii. Daca infractiunea prevazuta de alineatul precedent este rezultatul neglijentei, nedibaciei, nesocotintei sau nepazirii dispozitiunilor legilor, regulamentelor si ordinelor date, cei vinovati se vor pedepsi cu inchisoare dela 5-12 ani.

Art. 541

Orice militar care, cu intentiune, ascunde, arde sau distruge, in orice mod, in totul sau in parte, registre, hotariri, acte sau documente, apartinand autoritatii militare, se pedepseste cu inchisoare dela 5-12 ani.

CAPITOLUL VII: Uzurpare de uniforme si insigne

Art. 542

Se pedepseste cu inchisoare dela 2 luni la 3 ani, orice militar care in timp de pace poarta in public, decoratiuni, medalii, insigne, uniforme militare romane, fara a avea dreptul, sau care poarta uniforme, decoratiuni sau medalii straine, fara a avea cuvenita autorizatie. In timp de razboiu, oricine va purta, fara drept, uniforme sau insigne militare romane sau ale unei armate aliate, se va pedepsi cu munca silnica pe viata.

CAPITOLUL VIII: Diverse alte infractiuni vatamatoare armatei si exercitarii indatoririlor militare

SECTIUNEA I: Infractiuni relative la pregatirea mobilizarii

Art. 543

Abaterile dela regulile prescrise de regulamentele, instructiunile sau ordinele referitoare la mobilizarea armatei se pedepesc:

1. Cu 1-6 luni inchisoare corectionala, cand infractorul este seful garnizoanei sau agentul legalmente indatorat cu executarea dispozitiunilor referitoare la mobilizare sau cand este militar, grad inferior, din orice element al armatei si se abate dela indatoririle relative la primirea livretului si vizarea lui, stramuturile de domiciliu si absentarea temporara dela domiciliu.
2. Cu 3-8 ani temnita grea cand se constata in sarcina infractorului intentiunea de a sustrage pe altii ori de a se sustrage el insusi dela serviciul militar.

Art. 544

Cu aceeasi pedeapsa se pedepseste si ofiterul de rezerva, care in termen de 30 zile dela trecerea in aceasta pozitie, nu comunica cercului de recrutare din care face parte sau garnizoanei unde isi are domiciliul, adresa de unde poate fi chemat, sau care se face vinovat de infractiunile prevazute in legea ofiterilor de rezerva, cu privire la viza carnetului respectiv.

SECTIUNEA II: Alte infractiuni

Art. 545

Oricine, cu buna stiinta, nesilit si fara stirea autoritatilor, gazduieste un prizonier de razboiu, se pedepseste cu inchisoare pana la 2 ani.

Art. 546

Orice persoana care insulta o sentinela, un soldat de escorta, sau o vedeta, prin cuvinte, gesturi sau alte amenintari, este pedepsit cu inchisoare dela 2 luni pana la 1 an, iar in timp de razboiu cu inchisoare dela 1 la 5 ani. In cazul al doilea daca se accorda - circumstante atenuante, pedeapsa nu poate fi mai mica de 3 luni inchisoare.

Art. 547

Orice persoana culpabila de lovirea sau violenta cu mana armata, in contra unei sentinele, escorte sau vedete, se pedepseste, in timp de razboiu, cu munca silnica pe viata, iar in toate celelalte cazuri cu inchisoare dela 2-5 ani. Daca violentele nu au fost facute cu mana armata, pedeapsa va fi in timp de razboiu munca silnica pe timp marginit, iar in toate celelalte cazuri inchisoare dela 1 -3 ani. In caz de circumstante atenuante pentru primul caz, pedeapsa nu va putea fi mai mica de un an inchisoare, iar in cazul al doilea, de 6 luni inchisoare.

Art. 548

Se pedepseste cu inchisoare dela 2 luni la 3 ani oricine, cu buna stiinta va ascunde sau va lua in serviciul sau un nesupus sau un dezertor.

Art. 549

Se pedepseste cu inchisoare dela 3 luni la 2 ani, oricine cumpara, primeste in gaj sau tainuieste cu stiinta, precum si acel care ar primi sau detine sub orice titlu cu stiinta, arme, munitiuni sau orice alt obiect apartinand armatei.

Art. 550

Acela, care dupa ce a incheiat contractul cu autoritatea militara, pentru aprovizionarea armatei in timp de mobilizare, asediu, sau razboiu, sau pentru transporturi, sau pentru obiecte de hrana, destinate a preintampina sau a se face sa inceteze calamitatea publica, se abtine cu vointa de a executa contractul la timpul sau la locul fixat, sau care nu executa contractul, se va pedepsi, potrivit codului penal, la paragrafele ce privesc delictele de compromitere a aprovizionarilor si frauda in furnituri publice (art. 200 si 201 cod penal). Acela, care in timp de razboiu, mobilizare sau stare de asediu, lucrind in una din intreprinderile care executa contracte de lucrari militare, sau de transporturi, contracte care privesc ori sunt in legatura cu apararea tarii, impiedica in orice mod executarea in totul sau in parte a acestor contracte sau face ca executarea sa nu fie in conformitate cu conditiunile contractelor, se va pedepsi potrivit dispozitiunilor art. 200 din codul penal.

Art. 551

Oricine care, in zona de operatiuni a unei forte militare in campanie, intrebuinteaza in public si fara drept insignele crucii rosii sau ale altor asemenea institutiuni, se pedepseste cu inchisoare dela 3 luni la un an.

Art. 552

Orice militar, care in timpul serviciului activ depune vreun juramant, pentru cauze si scopuri ce ar veni in atingere cu juramantul depus ca ostas, ordinea publica, siguranta Statului ori Constitutia si legile tarii, se pedepseste cu 6 luni pana la 2 ani inchisoare.

CAPITOLUL IX: Infractioni speciale marinei militare

Art. 553

Se pedepesc cu inchisoare dela 2 luni pana la un an, toti justitiabili de consiliile de justitie de bord care ar comite una din urmatoarele infractioni:

- 1.** Degradarea din neglijenta a obiectelor de inventar sau a materialului bordului (corp, masini, caldari, armament, barci, etc.).
- 2.** Risipirea sau alterarea alimentelor si a materialelor, precum si a lichidelor intrebuintate la bord, fie pentru alimentare, fie pentru uzajul navei, provenita din neglijenta sau nerespectarea ordinelor si regulamentelor.
- 3.** Imbarcarea clandestina de catre personalul si echipajul navei, sau de vreun pasager a armelor de foc, a armelor albe, explozivelor, a materialelor inflamabile, a marfurilor, otravurilor, stupefiantelor si bauturilor alcoolice si a oricaror alte marfuri.
- 4.** Lipsa dela bord, la plecarea navei, fara a fi fost invoit si fara prejudiciul pedepsei pentru dezertare.
- 5.** Intarzierea peste ora fixata in invoirea acordata, in caz cand era anuntat ca intra in serviciul de quart sau de garda.
- 6.** Divulgarea faptelor sau actelor referitoare la serviciu, care potrivit ordinelor primite trebuiau sa fie tinute secret.

Art. 554

Adormirea la post a santinelei sau a functionarului la bordul unei nave se pedepseste:

- 1.** Cu inchisoare dela 2-5 ani, daca era in prezenta inamicului sau rebelilor armati.
- 2.** Cu inchisoare dela 6 luni-3 ani, daca fapta a avut loc in timp de razboiu, insa in afara de prezenta inamicului, sau pe mare, in timp de pace.
- 3.** Cu inchisoare dela 2 luni-1 an, in toate celelalte cazuri. Daca culpabilul este in serviciul de quart, pedeapsa poate fi indoita.

Art. 555

Orice marinar sau militar ambarcat, sau orice individ facand parte din echipajul unei nave, care isi paraseste fara autorizatie nava, corvoada sau ambarcatiunea sa, este pedepsit:

- 1.** Cu moartea sau munca silnica pe viata, daca este in prezenta inamicului.
- 2.** Cu, temnita grea dela 3-6 ani, daca este in prezenta rebelilor armati;
- 3.** Cu inchisoare dela 2 luni la 1 an, in celelalte cazuri.

Art. 556

Se pedepseste cu inchisoare dela 2 luni la 1 an, faptul de intrebuintare fara autorizare a unei ambarcatiuni, a unui vas al Statului sau a navei convoiate.

Art. 557

Orice comandant al unei nave militare care, din neglijenta, lipsa de diligenta sau nepazirea regulamentelor, cauzeaza un abordaj, punere pe uscat sau avarie grava a navei sau a organelor ei esentiale, se pedepseste cu inchisoare dela 6 luni pana la 3 ani. Cu aceeasi pedeapsa se vor pedepsi si toti subordonatii sai, care au provocat in modul aratat mai sus, aceasta infractiune. Daca infractiunea de mai sus se va fi savarsit cu vointa, pedeapsa va fi temnita grea dela 3-10 ani.

Art. 558

Orice persoana nemilitara, aflata pe bord sub orice titlu, care va insulta pe comandantul sau pe ofiterii bordului, se pedepseste:

- 1.** Cu inchisoare dela 2 la 6 luni, cand insulta sa produs in afara de serviciu.
- 2.** Cu inchisoare dela 6 luni la 1 an, cand insulta s'a produs cu ocazia serviciului.
- 3.** Daca insulta sau ultragiul a fost urmata de lovirea celor aratati mai sus, pedeapsa va fi in primul caz inchisoarea dela 1 la 3 ani, iar in al doilea caz inchisoare dela 2 la 5 ani.

Art. 559

Se pedepseste de asemenea cu inchisoare pana la 3 luni, orice persoana, militara care comite una din infractiunile aratate la art. 558, pct. 2, impotriva oricarei alte persoane facand parte din echipajul vasului, si cu pedeapsa pana la 6 luni cand infractiunea mentionata mai sus a fost urmata de lovire.

Art. 560

Se pedepseste cu moartea in timp de razboi: orice persoana din serviciul marinei de razboi sau imbarcata pe o nava a Statului sau o nava convoiata care tradeaza sau preda inamicului, fie una sau mai multe din navele ce comanda, fie aprovizionari de ale marinei, fie planuri de fortificatie, arsenale, pietre de razboi, porturi, rade, fie parole sau secretele semnalelor, fie secretul operatiunilor, expeditiunilor sau negocierilor, precum si acela care intretine intelegeri cu inamicul, in scopul de a favoriza planurile sale. Cu aceeasi pedeapsa, se vor pedepsi si acei care vor participa la comploturi, in scopul de a forta pe comandantul unei nave sa scoboare pavilionul, acei care vor provoca la fuga sau care vor impiedeca intrunirea fortelor de uscat sau de apa in prezenta inamicului. Asemenea si orice individ roman sau in serviciul Romaniei care cu vointa va da concursul lui pentru a pilota o nava inamica.

Art. 561

Se pedepseste in timp de razboi cu moartea:

- 1.** Orice individ in serviciul marinei, care procura inamicului informatiuni de natura a vatama operatiunile maritime sau a compromite siguranta bastimentelor de razboi sau de comert, a arsenalelor si stabilimentelor marinei.
- 2.** Orice individ in serviciul marinei, care cu stiinta tainueste sau face sa tainuiasca spionii sau tradatorii.
- 3.** Orice individ care se introduce pe navele de razboi sau pe acelea ale convoiului, intr'un arsenal sau stabiliment al marinei, pentru a-si procura documente sau informatiuni in interesul inamicului.

Art. 562

Orice comandant de nava sau grupare de nave, care a ocazionat pierderea sau capturarea unei nave militare, pusa sub ordinele sale, se pedepseste:

1. Daca infractiunea s'a produs cu vointa, cu moartea in timp de razboi si 5-12 ani inchisoare in timp de pace;
2. Daca infractiunea s'a produs fara intentie, din orice culpa, pedeapsa va fi, in timp de pace si de razboi, inchisoarea dela 3-8 ani.

Art. 563

Orice comandant de nava militara sau grupare de nave militare, vinovat in timp de razboi de a fi scorbit pavilionul in scopul de a se sustrage luptei, cand el era in stare de a se apara, sau care a parasit comandamentul sau intr'o imprejurare de pericol, se va pedepsi cu moartea.

Art. 564

Orice ofiter secund sau sef de quart, orice individ ambarcat, care va fi ocazionat pierderea sau capturarea unei nave militare se pedepseste:

1. Daca a procedat cu vointa, in timp da razboi, cu moartea, iar in timp de pace cu 4-12 ani inchisoare.
2. Daca infractiunea este comisa fara intentie, din orice culpa, cu inchisoarea corectionala dela 2-5 ani.

Art. 565

Este pedepsit cu moartea in timp de razboi si cu inchisoare corectionala dela 6 luni la 2 ani, in timp de pace, orice comandant al unei nave militare, care, cu vointa, in caz de pierderea bastimentului sau, nu-l paraseste cel din urma.

Art. 566

Este pedepsit cu moartea in timp de razboi, orice individ ambarcat pe o nava militara, culpabil de a fi coborit fara ordinul comandantului pavilionul in timpul luptei.

Art. 567

Se pedepseste cu inchisoare dela 2-12 ani orice individ ambarcat pe o nava militara, care in timpul luptei, fara ordinul comandantului, va provoca prin strigate, sau alte mijloace, predarea, coborirea pavilionului sau incetarea focului. Daca invinuitul este ofiter, pedeapsa este temnita grea de la 3-10 ani.

Art. 568

Se pedepseste cu inchisoare dela 5-12 ani, orice comandant al unei nave sau fractiuni din fortele navale ale marinei, in cazurile urmatoare:

1. Cand, fiind in masura sa atace sau sa lupte cu un inamic egal sau inferior in forte, ori sa ajute o nava romaneasca sau aliata, urmarita de inamic sau angajata in lupta, sau sa distruga un convoi inamic, nu a luat nicio masura pentru realizarea acestui scop, fara ca instructiuni speciale ori motive temeinice sa-l fi impiedecat;
2. Cand, fara sa fi fost obligat de forte. superioare, sau motive legitime, a suspendat urmarirea, fie a navelor de razboi, fie a celor comerciale, care fugeau dinaintea sa, fie a unui inamic;
3. Cand, de asemenea, fara motive legitime, a refuzat ajutorul uneia sau mai multor navi amice, care gasindu-se in pericol, cereau asistenta sa.

Art. 569

Se pedepseste cu inchisoare dela 6 luni la 1 an, comandantul unei navi militare, care in momentul punerii pe uscat, sau in momentul incendiului ori a naufragiului, nu a luat toate masurile convenite pentru a scapa nava de pierderea totala.

Art. 570

Comandantul unei nave, care nu mentine nava sa la postul ce i s'a hotarit pentru lupta sau care cu dela sine putere se sustrage cu nava sa dela o lupta in curs, se pedepseste cu moartea.

Art. 571

Comandantul unei fractiuni dintr'o forta navala sau convoiu vinovat de a se fi separat cu unitatea ce comanda de seful sau, ofiterul secund, seful de quart si orice individ imbarcat, vinovati de a fi provocat aceasta separare, se pedepseste atunci cand au lucrat cu vointa:

1. Cu moartea daca faptul a avut loc in prezenta inamicului.
2. Cu munca silnica pe timp marginit, daca faptul s'a petrecut in timp de razboi, dar nu in prezenta inamicului.
3. Cu inchisoare dela 2 la 5 ani, daca fapta s'a petrecut in timp de pace in fata rebelilor. In toate celelalte cazuri, pedeapsa va fi de 3 la 6 luni inchisoare.

Art. 572

Daca infractiunile dela articolul precedent au fost rezultatul unei simple neglijente, pedeapsa va fi dupa cum urmeaza: In cazul prevazut sub numarul 1, pedeapsa va fi munca silnica pe timp marginit; in cele prevazute sub numarul 2, pedeapsa va fi inchisoare dela 2 la 5 ani; in cazul prevazut la punctul 3, alin. 1, pedeapsa va fi inchisoarea dela 6 luni la 1 an, si alin. 2, inchisoarea pana la 3 luni.

Art. 573

In caz de parasire fortata a navei, comandantul care nu a facut tot ce depinde de el, pentru a se pune la dispozitia sefului sau in cel mai scurt timp, se pedepseste in timp de razboi, cu inchisoare dela 1 la 5 ani, iar in timp de pace cu inchisoare pana la 3 luni.

Art. 574

Orice comandant de nava sau grup de nave care cu vointa, abandoneaza un convoi cu conducerea si paza caruia fusese insarcinat, se pedepseste in timp de razboi cu moartea si in timp de pace cu inchisoarea, dela 2 luni la 1 an si destituirea. Daca drept urmare a neglijentei sale, comandantul insarcinat cu conducerea convoiului, s'a gasit izolat de toate sau de o parte din navele incredintate escortei sale, este pedepsit in timp de razboi cu inchisoarea pana la 5 ani, daca, este ofiter, iar in timp de pace cu inchisoare pana la 6 luni.

Art. 575

Comandantul unei fractiuni din fortele navale, militare, care cu vointa, nu a indeplinit misiunea cu care era insarcinat, se pedepseste cu moartea, daca misiunea i-a fost data in timp de razboi, sau era referitoare la operatiuni de razboi. In toate celelalte cazuri, pedeapsa va fi, inchisoarea dela 5-12 ani. Cand misiunea nu a fost indeplinita, datorita neglijentei, pedeapsa va fi inchisoarea dela 6 luni la 2 ani, cand faptul s'a savarsit in timp de razboi, sau era referitor la o operatiune de razboi. In toate celelalte cazuri, pedeapsa va fi dela 6 luni la 1 an inchisoare.

Art. 576

Orice ofiter ambarcat pe o nava militara, culpabil de a se fi indepartat cu vointa dela ordinele primite si prin aceasta ar fi provocat nereusita misiunii ce-i fusese incredintata, se pedepseste cu inchisoare dela 2 luni la 2 ani.

Art. 577

Orisicine, care fiind ambarcat pe o nava a marinei militare sau militarizata, si care in momentul naufragiului nu executa ordinul comandantului, ori o paraseste fara ordin, sau se indeparteaza dela locul naufragiului sau dela plaja apropiata,

se pedepseste daca este ofiter, asimilat sau grad inferior din marina, cu munca silnica pe timp marginit; daca nu este marinar, cu inchisoare dela 1 la 5 ani.

Art. 578

Refuzul de a executa un ordin de serviciu in caz de naufragiu, incendiu, abordaj, punere pe uscat sau manevra si oridecateori nava este in pericol, se pedepseste in timp de razboi cu moartea, iar in timp de pace cu munca silnica pe timp marginit. Oricine va produce panica la bord in imprejurarile prevazute la alineatul de mai sus, se va pedepsi in timp de razboi cu moartea, iar in timp de pace cu munca silnica pe timp marginit. Oricine din neatenție, nesocotinta, neglijenta, nerespectarea legilor, regulamentelor sau dispozitiunilor date, provoaca incendiu pe o nava, se va pedepsi cu inchisoare dela 1-5 ani. Cu aceeasi pedeapsa se va pedepsi si orice marinar sau militar ambarcat sau orice individ facand parte din echipajul unei nave, care isi paraseste postul ce i s'a incredintat, in caz de incendiu.

Art. 579

Orice individ ambarcat pe o nava militara, culpabil de a fi format un complot contra autoritatii comandantului, sau contra sigurantei navei, se pedepseste cu munca silnica dela 5-10 ani.

Art. 580

Orice pilot, culpabil de a fi provocat cu vointa pierderea unei nave a marinei, sau a unei nave facand parte dintr'un convoiu, se pedepseste in timp de razboi cu moartea si cu munca silnica pe timp marginit in timp de pace; daca faptul s'a savarsit din neglijenta, pedeapsa va fi dela 1-5 ani inchisoare. Daca un pilot, cu vointa, a cauzat punerea pe uscat a unei nave, se pedepseste cu inchisoarea dela 5-12 ani, iar daca faptul s'a petrecut din neglijenta, pedeapsa va fi inchisoarea dela 6 luni la 2 ani.

Art. 581

Daca un pilot a parasit cu vointa nava, in prezenta inamicului, dupa ce s'a angajat sa o conduca, se va pedepsi cu moartea, iar daca acest fapt s'a petrecut in fata unui pericol, insa nu in prezenta inamicului, pedeapsa va fi inchisoarea dela 2-5 ani.

Art. 582

Comandantii si tot personalul de bord al unei nave nemilitare, facand parte dintr'un convoiu militar, sunt considerati din punctul de vedere al codului de fata ca si personalul marinei militare, pe tot timpul cat nava face parte din convoiu.

Art. 583

Orice comandant al unei nave de comert sub pavilion roman, care refuza sa dea ajutor unei nave militare in pericol, se pedepseste cu inchisoare corectionala dela 6 luni la 2 ani.

Art. 584

Oricine, prin orice mijloc, favorizeaza plecarea fara voie dela bord a marinarilor sau altor persoane imbarcate pe o nava a marinei militare, se va pedepsi de catre instanta competenta cu inchisoare dela 1 la 6 luni. Cu aceeasi pedeapsa, se vor pedepsi si acei care, in chipul aratat mai sus, favorizeaza sustrageri de materiale de pe bordul navei, fara prejudiciul pedepselor mai grave, de va fi cazul.

Art. 585

Orice crime sau delictе, comise pe bordul unei nave, luate sau capturate, sunt considerate si pedepsite ca si cand s'ar fi comis la bordul unei nave a marinei militare de razboi.

Art. 586

Toate persoanele imbarcate pe o nava a marinei militare, in caz de pierderea navei si pana la indeplinirea tuturor formelor legale pentru debarcare, raman supuse dispozitiunilor acestui cod.

CAPITOLUL X: Infractioni speciale aeronautice militare

Art. 587

Oricine va sbura cu un avion sau orice aeronava apartinand armatei, fara o prealabila autorizatiune, va fi pedepsit cu inchisoare dela 2 luni la 1 an. Daca cel care va sbura in conditiunile alin. de mai sus, nu poseda nici brevet de pilot, pedeapsa va fi inchisoarea dela 6 luni la 2 ani. Daca dupa un asemenea sbor va urma un accident ce va aduce distrugerea sau numai degradarea aparatului, pedeapsa va fi dela 6 luni la 3 ani.

Art. 588

Oricine, din neglijenta, lipsa de diligenta, cauzeaza distrugerea sau degradarea materialului, pedeapsa va fi dela 6 luni la 3 ani, iar cand infractorul cauzeaza moartea unui om, pedeapsa va fi dela 2 ani la 6 ani.

Art. 589

Orice militar care dezerteaza cu un avion sau aeronava apartinand armatei, va fi pedepsit cu indoitul pedepselor prevazute in art. 520 si 521. Daca, dupa aterisare, cu vointa, va distruge aparatul, pedeapsa va fi munca silnica dela 5-15 ani. Daca dezertarea va fi in tara straina, pedeapsa ce se va aplica va fi dela 10-20 ani munca silnica.

Art. 590

In timp de razboi, dezertarea dela alin. 1, art. precedent, va fi pedeapsa cu munca silnica dela 5-15 ani, iar infractiunile dela alin. 2 si 3, cu moartea.

Art. 591

Orice pilot, care avand o insarcinare in timpul luptelor, paraseste misiunea sa, fara a fi, intr'un caz de forta majora, va fi pedepsit cu moartea sau cu munca silnica pe vieata.

CAPITOLUL XI: Dispozitii transitorii

Art. 592

Ofiterii care la promulgarea legii de fata se gasesc in corpul magistratilor militari, vor continua, sa ramana pana la clasarea lor definitiva, dupa care data cei care nu vor fi clasati ca magistrati militari, se vor trimite in arma lor, timpul petrecut in justitia militara socotindu-li-se drept stagiul pentru inaintare.

Art. 593

Vor fi clasati definitiv magistratii militari:

- a) Ofiterii care se gasesc inaintati pe specialitatea justitiei militare si contencios, conform art. 60 din legea inaintarilor in armata sau clasati ca atare;
- b) Ofiterii care functioneaza de cel putin 2 ani neintrerupti in cadrele justitiei militare. Ceilalti ofiteri vor fi clasati in urma examenului prevazut de art. 77, alin. d; 79, 80 si 81, cu dispensa stagiului la trupa. Ofiterii care la data promulgarii legii de fata sunt mutati din justitia militara, la alte servicii ale armatei, prin hotarirea Consiliului superior al armatei, raman definitiv scosi din cadrele acestei specialitati. Aceste clasari si confirmari trebuiesc sa fie definitiv facute, cel mult 2 luni dupa promulgarea legii de fata.

Art. 594

Ofiterilor din Corpul magistratilor militari, care pana la data promulgarii legii de fata, au facut parte din Serviciul contencios si Serviciul justitiei din Ministerul Apararii Nationale, li se va considera ca stagiul la consiliul de razboiu, in vederea inaintarii in grad, timpul petrecut la aceste servicii. De asemenea, stagiul facut pana la promulgarea legii de fata, de ofiterii justitiei militare, in functiunile indicate la art. 58, lit. D, din regulamentul legii inaintarilor in armata, se considera valabil in vederea inaintarii.

Art. 595

Dupa indeplinirea formalitatilor referitoare la confirmarea magistratilor militari, Ministerul Apararii Nationale va intocmi anuarul magistratilor militari, inscrisi pe grade si vechime, din care se vor lua exclusiv magistratii militari pentru incadrarea instantelor militare, potrivit legii de fata. Aceasta incadrare trebuie sa fie facuta cel mult pana la punerea in aplicare a legii de fata. Directiile justitiei militare si contencios din Ministerul Apararii Nationale si Serviciul contencios din Ministerul Aerului si Marinei, vor fi incadrate numai cu ofiteri din Corpul magistratilor militari.

Art. 596

In caz de lipsa de ofiteri combatanti sau magistrati, cu grade corespunzatoare diferitelor functiuni din justitia militara, pot fi intrebuintati ca presedinti, consilieri, judecatori de instructie sau procurori militari, ofiteri cu un grad imediat inferior celor prevazuti in legea de fata, fara a se putea cobori, pentru functiunea de presedinte, sub gradul de maior si pentru judecatori, sub gradul de capitan, iar, in lipsa, in mod provizoriu, ofiteri de diferite arme, de preferinta titrati sau din acei care au servit in justitia militara. Acestia vor fi inlocuiti de drept, cu magistrati militari disponibili.

Art. 597

Procesele, aflate in curs de instructie sau judecata la punerea in aplicare a legii de fata, se vor instrui si judeca de noile instante competente, conform codului de fata, aplicandu-se sanctiunile din vechiul cod, intrucat ele ar fi in favoarea infractorului.

Art. 598

Codul de fata va intra in vigoare dupa 2 luni dela data publicarii lui in Monitorul Oficial.*) Codul justitiei militare din 1881 si toate modificarile lui anterioare acestei legi se abroga.

*) Nota. Vezi art. IV, alin. I din legea Nr. 33 din 26 februarie 1948, potrivit caruia articolele modificate prin acea lege, au intrat in vigoare pe data de 1 Martie 1948, restul articolelor intrand in vigoare in 1936 si la datele cand parte din ele au fost modificate posterior anului 1936.

Publicat in Monitorul Oficial al Romaniei nr. 66 din 20 martie 1937